RADA MIEJSKA
w DOBCZYCACH

UCHWAŁA NR XXXV/229/17
RADY MIEJSKIEJ W DOBCZYCACH

z dnia 10 marca 2017 r.

w sprawie w przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Dobczyce.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. 2016 poz. 446 z późn. zm.), w związku z art. 14 ust.1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późn. zm.), Rada Miejska w Dobczycach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobczyce stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Dobczyce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

V-ce Przewodniczący
Rady Miejskiej w Dobczycach
Czesław Leszczyński

Fundusze Europejskie Pomoc Techniczna MAŁOPOLSKA gmina DOBCZYCE Unia Europejska Fundusz Spójności

Gmina i Miasto Dobczyce

Załącznik do Uchwały Nr XXXV/229/17
Rady Miejskiej w Dobczycach
z dnia 10 marca 2017 r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobczyce

Dobczyce 2017

Projekt pn. „Przygotowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Dobczyce" został zrealizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020

Projekt pn. „Przygotowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Dobczyce" został zrealizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020

SPIS TREŚCI

1. Identyfikacja obszaru rewitalizacji ... 9
2. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji ... 15
2.1. Analiza zjawisk negatywnych – analiza wskaźnikowa ... 15
2.2. Pogłębiona diagnoza jakościowa ... 51
3. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Gminy ... 60
4. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji ... 65
5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań ... 67
6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 71
6.1. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 71
6.2. Charakterystyka uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 88
6.3. Dodatkowe informacje ... 96
6.4. Lokalizacja przedsięwzięć ... 97
7. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 100
8. Komplementarność działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 102
9. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji ... 106
9.1. Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji ... 106
9.2. Potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 110
10. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji ... 114
11. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji ... 118
12. Partycypacja społeczna ... 121
13. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach ... 129
14. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego ... 130
15. Załącznik graficzny ... 132
SPIS TABEL ... 133
SPIS RYSUNKÓW ... 133
SPIS WYKRESÓW ... 134

WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, przed przystąpieniem do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, Gmina musi przejść procedurę identyfikacji i wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Procedura ta jest opisana w Ustawie i polega na zidentyfikowaniu obszaru gminy znajdującego się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, który może zostać uznany za zdegradowany, gdy dodatkowo występuje na nim co najmniej jedno z negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

OBSZAR ZDEGRADOWANY

zgodnie z art. 9. ust. 1. Ustawy o rewitalizacji, jest to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu ***koncentracji negatywnych zjawisk społecznych,*** *w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim* ***ponadto co najmniej jednego*** *z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.*

Po spełnieniu przez dany obszar przesłanek uznania go za zdegradowany, jego całość lub część może zostać uznana za obszar rewitalizacji. Istotnym warunkiem do wyznaczenia obszaru rewitalizacji jest fakt, iż obszar ten nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

OBSZAR REWITALIZACJI

zgodnie z art. 10. ust. 1. Ustawy o rewitalizacji, jest to obszar obejmujący ***całość lub część obszaru zdegradowanego****, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji* ***nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy****. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.*

Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji cechują się tym, iż stanowią pewne całości, o wytyczonych granicach. Możliwa jest łatwa identyfikacja terenów zawierających się w obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji, jak również poza nimi. Ponadto, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji muszą obejmować miejsca koncentracji zabudowy i zamieszkania ludności, gdyż tylko w takich jednostkach objawiają się problemy społeczne, które stanowią główny wyznacznik obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W przypadku, gdy obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji składają się podobszarów, podobszary te posiadają te same cechy.

Gmina Dobczyce przystąpiła do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W tym celu dokonano delimitacji poszczególnych obszarów i poddano je diagnozie, by możliwe było zidentyfikowanie tych części gminy, w których negatywne zjawiska społeczne cechują się dużą koncentracją.

Przyjęto kilkuetapową procedurę delimitacji spełniającą wymogi Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Procedura ta składała się z kilku następujących po sobie etapów:

A) Etap I polegał na wyznaczeniu tzw. jednostek urbanistycznych (zamieszkałych), które określa się jako najmniejsze, niepodzielne na kolejnych etapach postępowania obszary

gminy, dla których możliwe jest pozyskanie danych statystycznych dotyczących w szczególności zjawisk społecznych (art. 9 ustawy), a także gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Podział na jednostki urbanistyczne opierał się na szeregu zdefiniowanych czynników, został on skonsultowany i zatwierdzony przez Władze Gminy i Miasta.

B) W kolejnym etapie pozyskano niezbędne dane statystyczne oraz przeprowadzono analizę wskaźnikową wyznaczonych uprzednio jednostek urbanistycznych. Analiza dotyczyła przede wszystkim sfery społecznej, jednak zgodnie z zapisami ustawy zebrano również informacje dotyczące negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Analizę dla sfery społecznej przeprowadzono z wykorzystaniem wskaźnika syntetycznego.

C) Ostatnim etapem było wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Za obszar zdegradowany uznano te jednostki urbanistyczne, w których w wyniku przeprowadzonej analizy wskaźnikowej zdiagnozowano kryzys z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz zidentyfikowano problemy w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Spośród zdegradowanych jednostek urbanistycznych wybrano obszar rewitalizacji.

W wyniku przeprowadzonej analizy wyznaczono jednostki, które spełniają warunki ustawowe i mogą być uznane za obszar zdegradowany. Są to jednostki Dobczyce Centrum, Dziekanowice-Rudnik-Sieraków oraz Niezdów.

Tabela 1. Wynik przeprowadzonej delimitacji i diagnozy obszaru zdegradowanego

Jednostka	Nazwa obszaru	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	Jednostka zdegradowana
2.	Dobczyce - Centrum	X	-	X	X	-	X
9.	Dziekanowice - Rudnik - Sieraków	X	X	X	X	X	X
11.	Niezdów	X	-	X	-	-	X

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

W trzech jednostkach zidentyfikowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, w każdej z nich także wystąpiło co najmniej jedno negatywne zjawisko z pozostałych sfer.

Wyznaczone w wyniku przeprowadzonej diagnozy i analizy obszary zdegradowane nie przekraczają ograniczeń ustawowych, zgodnie z którymi obszar rewitalizacji nie może przekraczać 20% powierzchni gminy i obejmować więcej niż 30% mieszkańców. Trzy jednostki urbanistyczne tworzące obszar zdegradowany posiadają łączną powierzchnię stanowiącą około 4,5% gminy, mieszka w nich 19,8% mieszkańców. Z tego względu całość obszaru zdegradowanego zamieszkałego może zostać uznana za obszar rewitalizacji.

Zdecydowano się na zmniejszenie obszaru rewitalizacji w stosunku do obszaru zdegradowanego, z uwagi na specyfikę zdegradowanych jednostek urbanistycznych. Obszar 2. Dobczyce Centrum jest to obszar ważny z punktu widzenia rozwoju całej gminy. Cechuje się dużym skoncentrowaniem zabudowy oraz pełnieniem istotnych funkcji pozamieszkaniowych (gospodarczych, społecznych, administracyjnych) na rzecz mieszkańców miasta i całej gminy. Ponadto, jest to obszar o najniższej, najbardziej niekorzystnej wartości wskaźnika syntetycznego. Jednocześnie, Dobczyce jako obszar miejski cechują się największą koncentracją ludności i spójnością funkcjonalno-przestrzenną, co sprawia, iż zjawiska negatywne występują tu w największym natężeniu, a miejsca ich koncentracji są łatwiejsze do zidentyfikowania i delimitacji.

Ustawowo dopuszczono możliwość włączenia w skład obszaru rewitalizacji niezamieszkałych terenów poprzemysłowych, w tym poportowych i powydobywczych, terenów powojskowych albo pokolejowych, na których występują negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne.

Na terenie gminy i miasta Dobczyce znajduje się obszar poprzemysłowy. Jest to tzw. Charstek, teren pod zaporą Zbiornika Dobczyckiego, pełniący w przeszłości funkcję zaplecza budowlanego zapory zbiornika. Obecnie jest on własnością Gminy Dobczyce. Jest to teren niezagospodarowany i zaniedbany, z ulegającymi degradacji pozostałościami budynków poprzemysłowych. Posiada on dogodne usytuowanie, w pobliżu zapory zbiornika i Wzgórza Zamkowego, nad rzeką Raba. Ze względu na swoje położenie i cechy terenu, strefa pod zaporą posiada warunki do wykorzystania jej dla celów turystyczno-rekreacyjnych, gospodarczych i społecznych. Obszar pod zaporą został włączony w obszar rewitalizacji.

Tabela 2. Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji

	Liczba ludności	% ludności gminy	Powierz-chnia [km²]	% powierz-chni gminy
Obszar 2. Dobczyce - Centrum	1036	6,97%	0,4592	0,69%
Zdegradowany obszar niezamieszkały – strefa pod zaporą	-	-	0,2315	0,35%
RAZEM OBSZAR REWITALIZACJI	**1036**	**6,97%**	**0,6907**	**1,04%**

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Pełna analiza jednostek urbanistycznych wyznaczonych na terenie gminy Dobczyce wraz z opisem metodologii przeprowadzenia badania i wykorzystanymi danymi znajduje się w dokumencie „Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji".

Po przeprowadzonej procedurze identyfikacji obszarów zdegradowanych określeniu obszaru rewitalizacji, w dniu 24 sierpnia 2016 r. Rada Miejska w Dobczycach przyjęła uchwałę nr XXV/153/16 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Dobczyce (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego w dniu 30 sierpnia 2016 r. pod poz. 4924.) Po wejściu w życie uchwały umożliwiającej objęcie wyznaczonego obszaru procesem rewitalizacji Rada Miejska w Dobczycach w dniu 28 września 2016 r. przyjęła uchwałę nr XXVII/169/16 w sprawie przystąpienia do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji Gminy Dobczyce.

REWITALIZACJA

zgodnie z art. 2. ust. 1. Ustawy o rewitalizacji, to proces ***wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych****, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.*

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Dobczyce obejmuje przedsięwzięcia planowane do realizacji w latach 2017-2023.

-

1. Identyfikacja obszaru rewitalizacji

Obszarem zamieszkałym objętym rewitalizacją na terenie gminy Dobczyce jest jednostka urbanistyczna Dobczyce Centrum. Jest to obszar centralnie położony nie tylko w obrębie miasta Dobczyce, lecz także całej gminy.

Rysunek 1. Jednostki urbanistyczne gminy Dobczyce

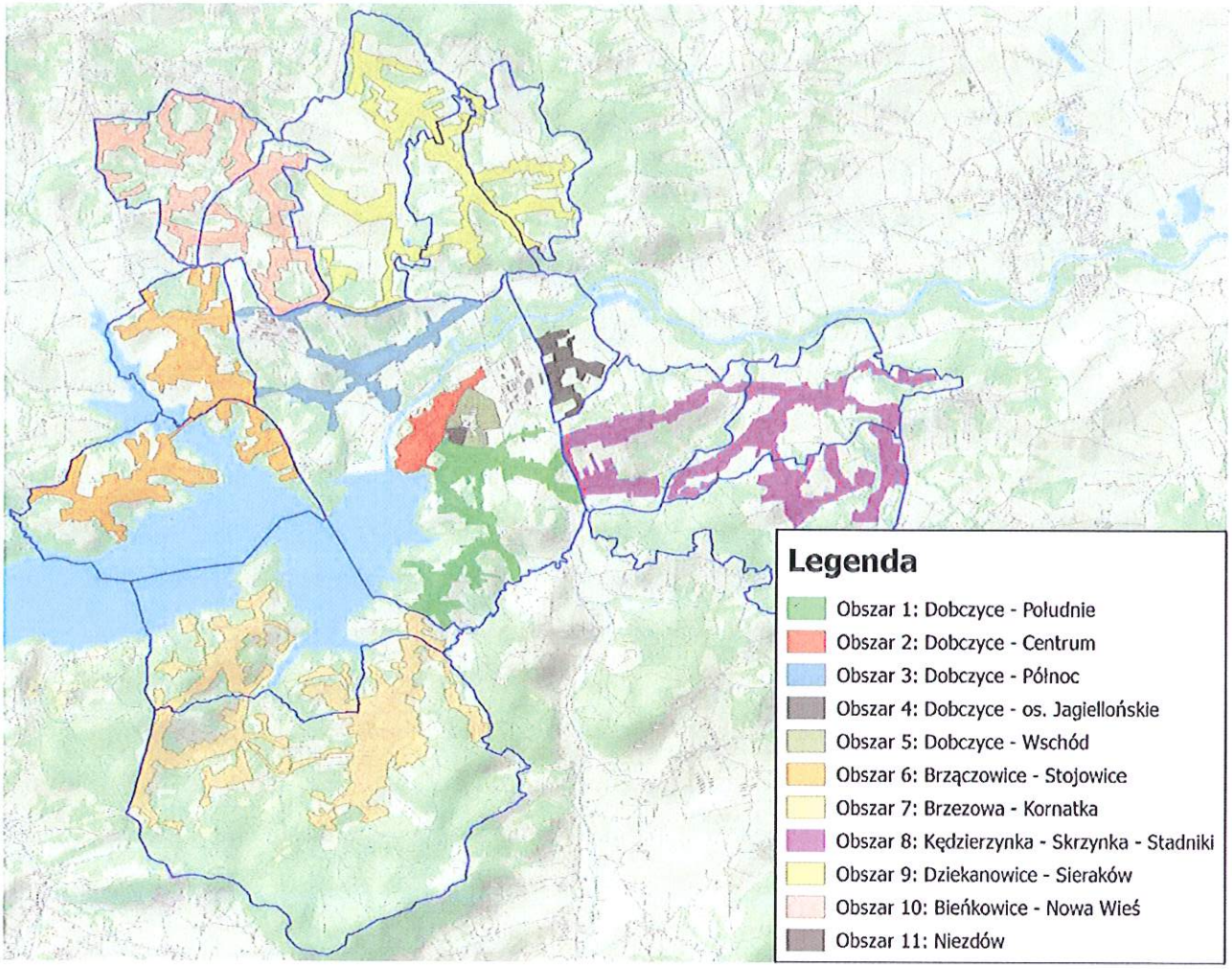

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zamieszkały obszar rewitalizacji obejmuje centralną część Dobczyc, dającą się wyodrębnić jako pewna całość pod względem społecznym, morfologicznym, funkcjonalnym i przestrzennym. Należy do najbardziej skoncentrowanych pod względem przestrzennym jednostek urbanistycznych gminy.

Obszar rewitalizacji obejmuje następujące ulice miasta Dobczyce:

Dobczyce – Centrum

ulice: PLAC ZGODY, DŁUGOSZA, JAGIELLOŃSKA, KASZTELANA DOBKA, KAZIMIERZA WIELKIEGO, KOŚCIELNA, KOŚCIUSZKI, KRÓLOWEJ KINGI, PIŁSUDSKIEGO, PODGÓRSKA, PRZEDBRONIE, RYNEK, RZEŹNICZA, TARGOWA, WĄSKA, PARKOWA

W skład obszaru Dobczyce Centrum wchodzi między innymi historyczna część miasta, z tego względu znajduje się w nim najwięcej budynków starych, reprezentujących tradycyjną zabudowę oraz główne zabytki miasta. Stare Miasto w Dobczycach to teren położony na wzgórzu, z którego rozpościerają się widoki na całą okolicę. Wzgórze usytuowane jest bezpośrednio nad Zbiornikiem Dobczyckim. Teren ten był niegdyś otoczony murami obronnymi, dziś zachowanymi jedynie we fragmentach, głównie od strony wschodniej. Zlokalizowane są tutaj ważne dla miasta i jego historii obiekty. Są to przede wszystkim ruiny zamku oraz murowany kościół św. Jana Chrzciciela z początku XIX w. wraz z dzwonnicą i placem przykościelnym. Ponadto, na terenie Starego Miasta znajduje się jeszcze niewielki skansen budownictwa ludowego oraz prywatne domy i zabudowania gospodarcze. Usytuowane są tutaj także pomniki przyrody ożywionej, w tym cenne egzemplarze drzew (m.in. grupa lip wokół kościoła). Zespół urbanistyczno-krajobrazowy miasta, ślady szachownicowego planu miasta, plac zw. Majdaniec, fragment murów obronnych, ruiny zamku, kościół p.w. św. Jana Chrzciciela oraz pozostałość zabudowy regionalnej są wpisane do rejestru zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków. Oznacza to, iż obszar rewitalizacji obejmuje tkankę miejską charakteryzującą się wysokimi walorami historycznymi i architektonicznymi.

Centralna część miasta Dobczyce jest obszarem, którego funkcjonowanie ma wpływ na jakość życia mieszkańców całej gminy. Jest to miejsce koncentracji istotnych funkcji pozamieszkaniowych (m.in. gospodarczych, społecznych, administracyjnych). Główną jego osią jest ulica Rynek, przy której skupione są siedziby instytucji publicznych, sklepy i punkty usługowe, przestrzenie pełniące funkcję publiczną. W obszarze tym zawierają się także położone najbliżej centrum osiedla zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej. Zabudowa centralnej części Dobczyc posiada zarówno cechy miejskie (koncentracja zabudowy, rozwinięta sieć ulic, koncentracja pozamieszkaniowych funkcji przestrzeni), jak i wiejskie

(duży udział budynków mieszkalnych jednorodzinnych, duży udział użytków rolnych i ogrodów, dominacja podziałów gruntów charakterystycznych dla wsi).

Rysunek 2. Obszar Dobczyce Centrum

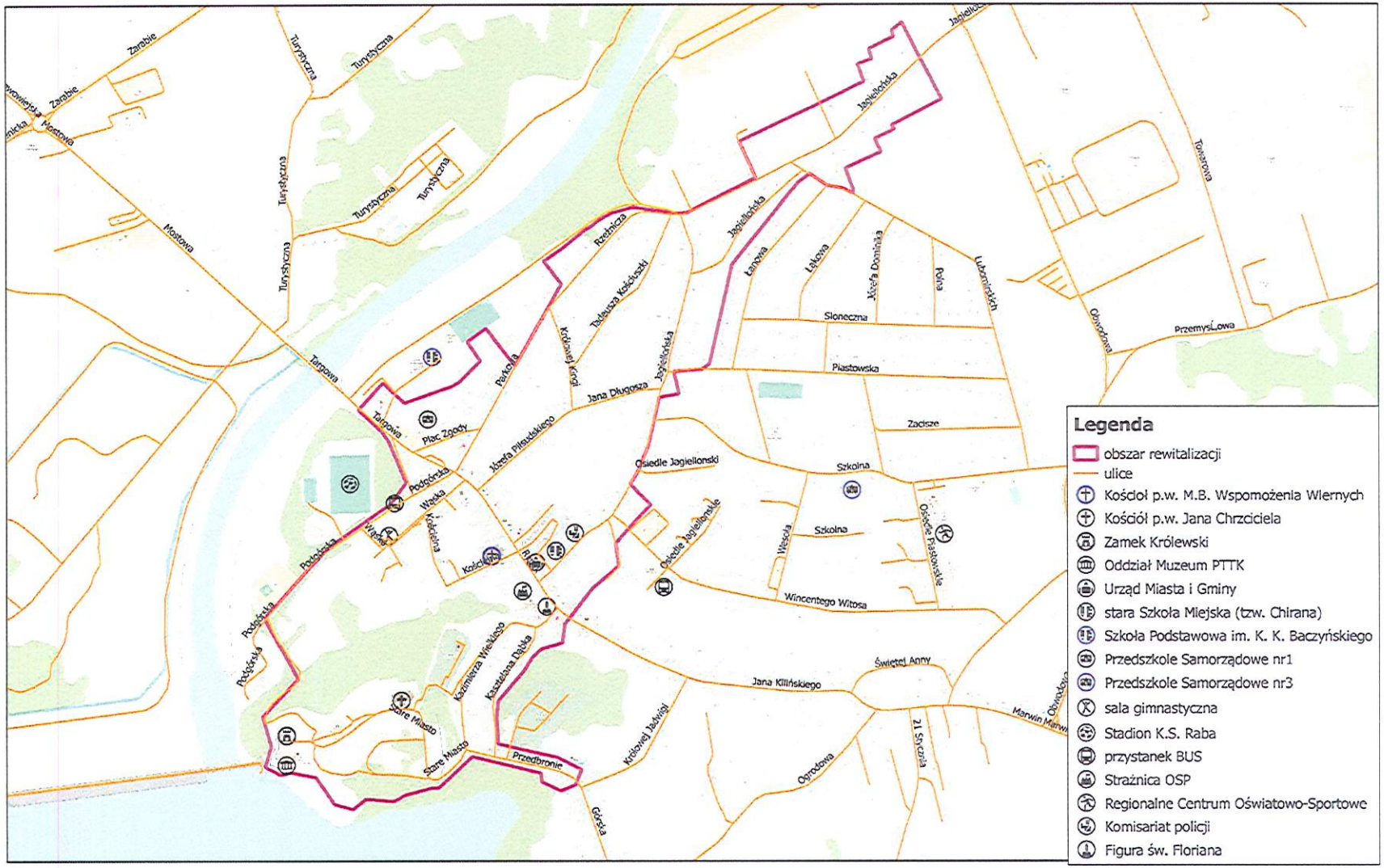

Na terenie miasta Dobczyce znajduje się obszar poprzemysłowy. Jest to Charstek, teren pod zaporą Zbiornika Dobczyckiego, pełniący w przeszłości funkcję zaplecza budowlanego zapory. Obecnie jest on własnością Gminy Dobczyce. Jest to teren niezagospodarowany i zaniedbany, z ulegającymi degradacji pozostałościami budynków poprzemysłowych. Posiada on dogodne usytuowanie, w pobliżu zapory zbiornika i Wzgórza Zamkowego, nad rzeką Raba. Ze względu na swoje położenie i cechy terenu, strefa pod zaporą posiada warunki do wykorzystania jej dla celów turystyczno-rekreacyjnych, gospodarczych i społecznych. Teren pod zaporą został objęty rewitalizacją jako obszar niezamieszkały, poprzemysłowy.

Rysunek 3. Obszar rewitalizacji

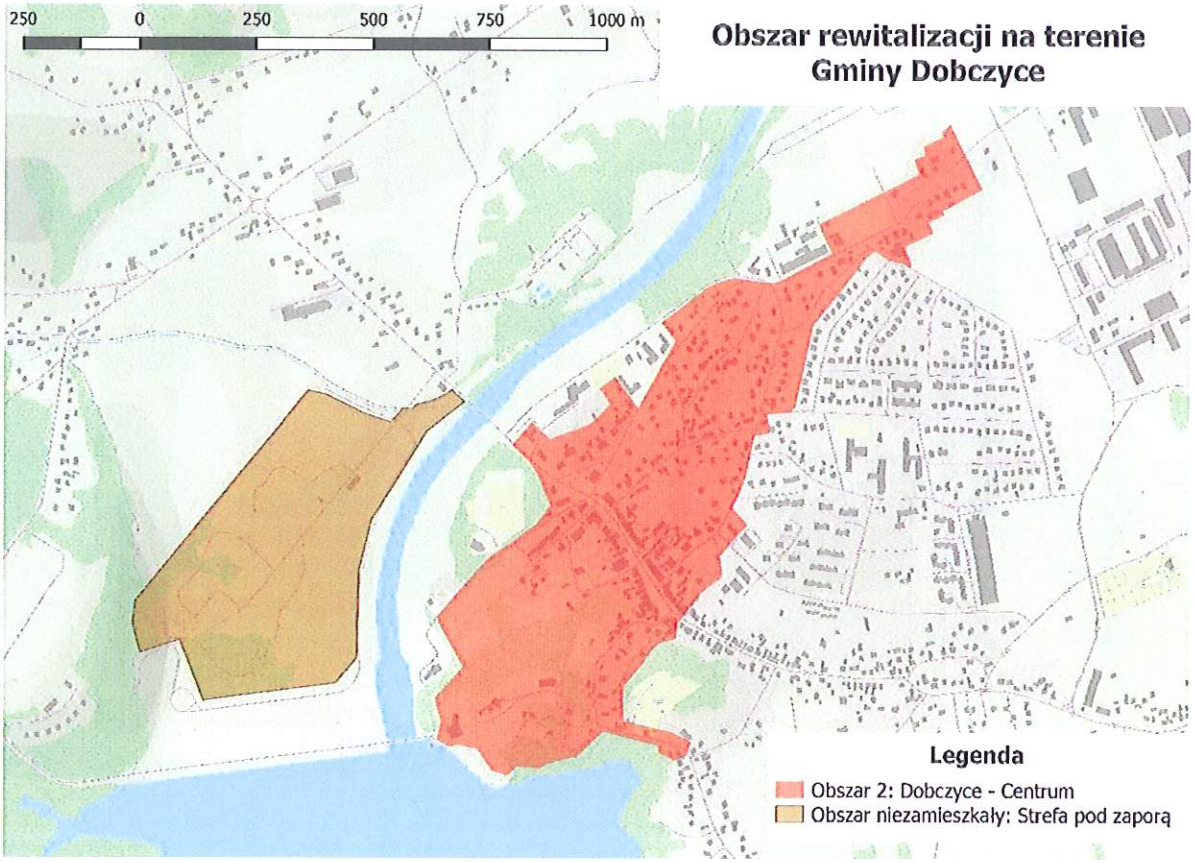

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Poniższa mapa prezentuje poglądowo obszar gminy z zaznaczonym obszarem rewitalizacji:

Rysunek 4. Mapa poglądowa obszaru gminy z zaznaczonym obszarem rewitalizacji

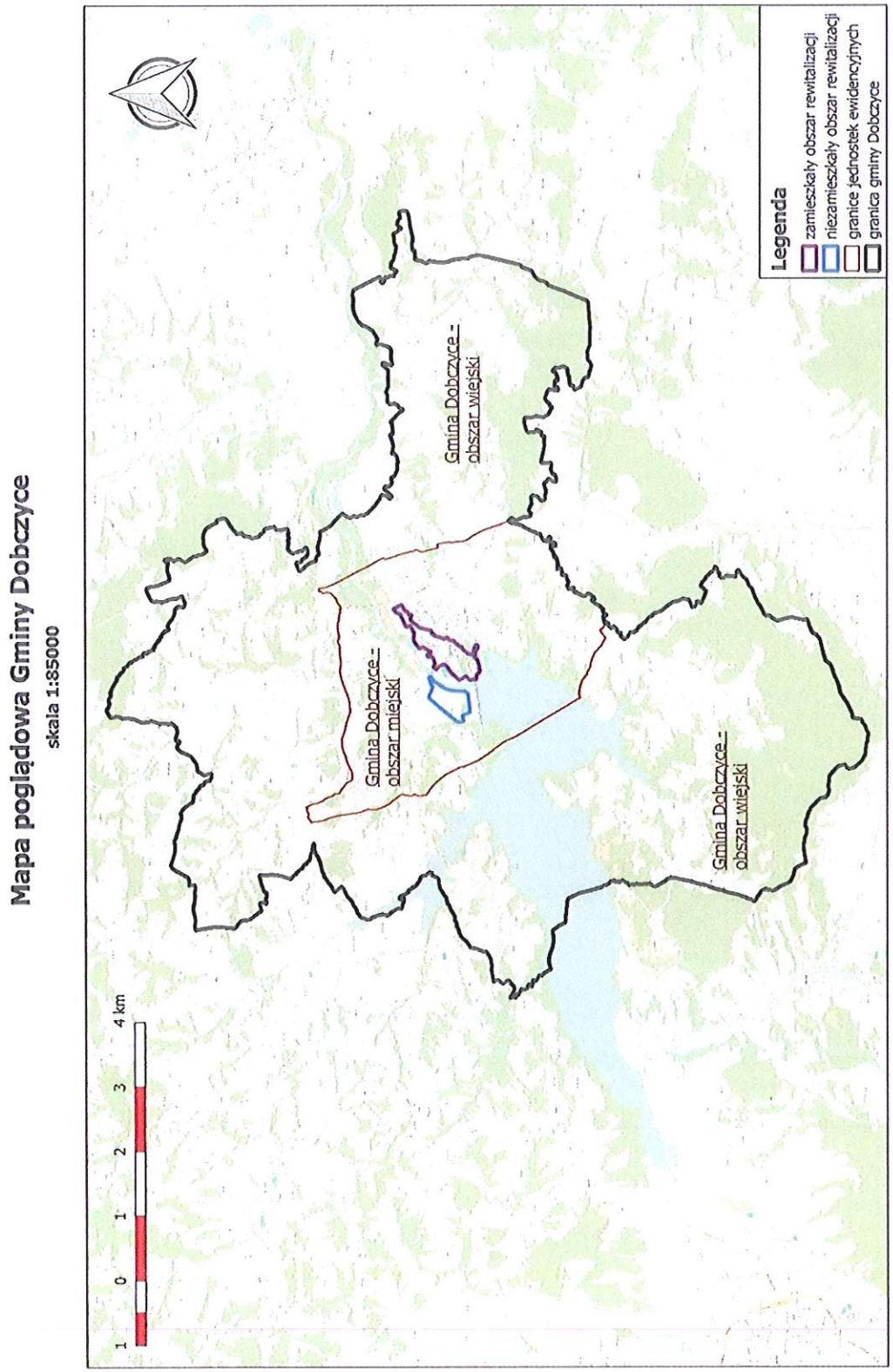

2. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

2.1. Analiza zjawisk negatywnych – analiza wskaźnikowa

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce, w 2015 roku na terenie obszaru Dobczyce Centrum mieszkało 1 036 osób. Stanowiło to 6,97 % mieszkańców gminy Dobczyce oraz 16,47 % mieszkańców miasta Dobczyce.

Wykres 1. Liczba ludności poszczególnych jednostek urbanistycznych gminy Dobczyce

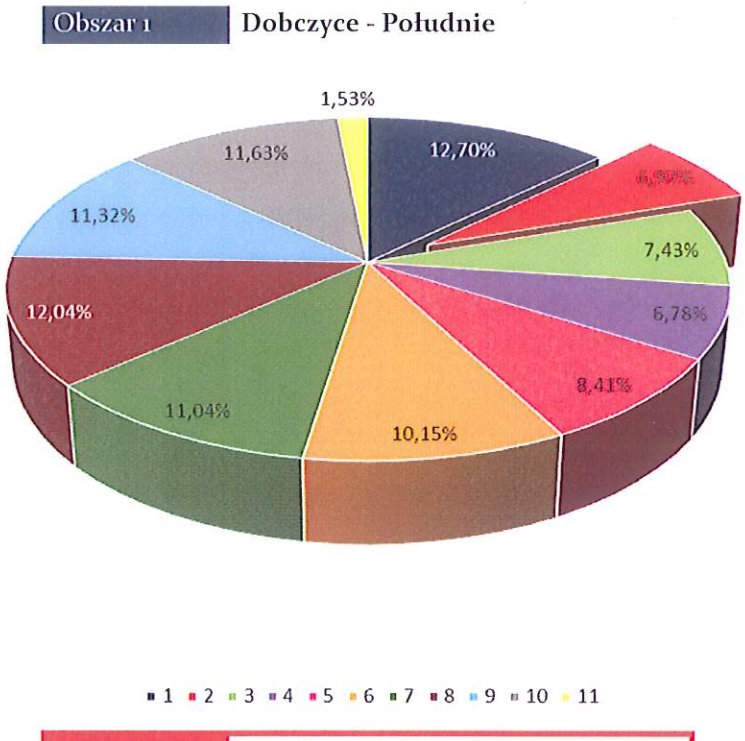

Źródło danych: UGiM Dobczyce

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się **koncentracją negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (art. 9 Ustawy), a także występowaniem na **nim co najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych**.

SFERA SPOŁECZNA

- **bezrobocie**

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Myślenicach wskazują na to, iż w 2015 roku na terenie obszaru Dobczyce Centrum zarejestrowanych jako osoby bezrobotne było 28 osób, co stanowiło 8,19 % bezrobotnych z gminy Dobczyce ogółem. Porównanie liczby bezrobotnych w poszczególnych jednostkach w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wykazało, iż na terenie obszaru Dobczyce Centrum wskaźnik ten przyjmuje jedną z najwyższych wartości.

Wykres 2. Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce

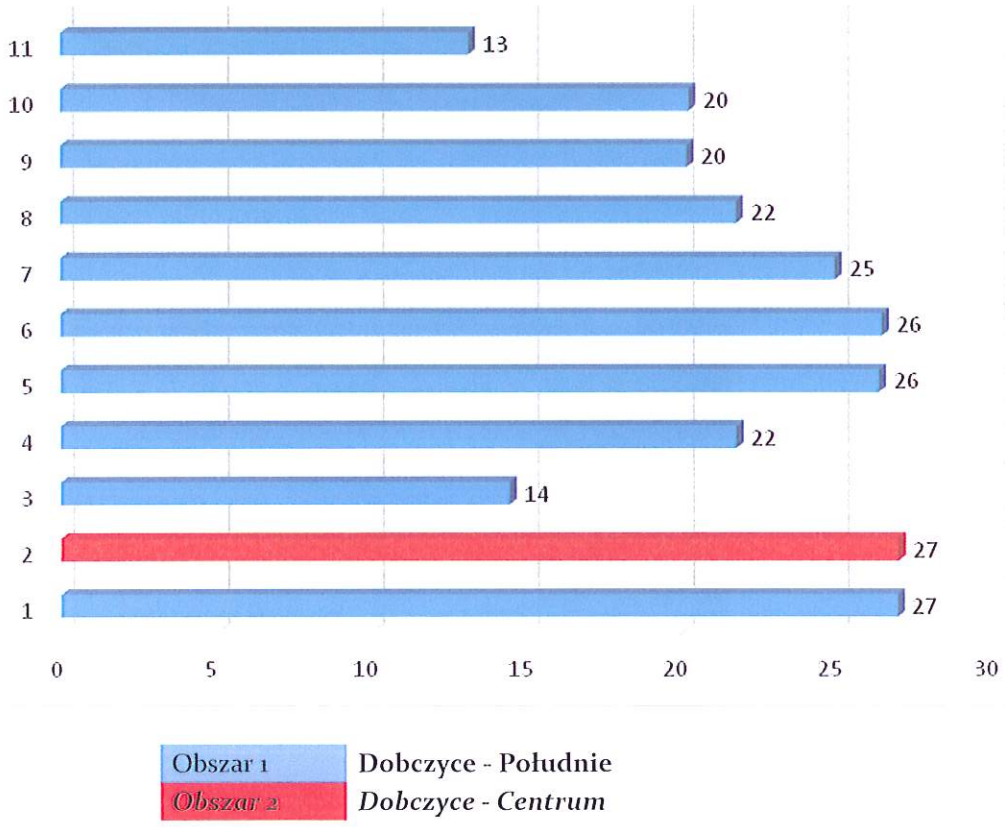

Obszar 3	Dobczyce - Północ
Obszar 4	Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie
Obszar 5	Dobczyce - Wschód
Obszar 6	Brzączowice
Obszar 7	Brzezowa - Kornatka
Obszar 8	Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki
Obszar 9	Dziekanowice-Rudnik-Sieraków
Obszar 10	Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice
Obszar 11	Niezdów

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach

Średnia wartość wskaźnika dla całej gminy Dobczyce wynosi 23, co oznacza, iż w 2015 roku 5 jednostek (Dobczyce Południe, Dobczyce Centrum, Dobczyce Wschód, Brzączowice, Brzezowa-Kornatka) cechowało się liczbą bezrobotnych na 1000 mieszkańców wyższą od średniej gminnej.

Wykres 3. Porównanie liczby bezrobotnych na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

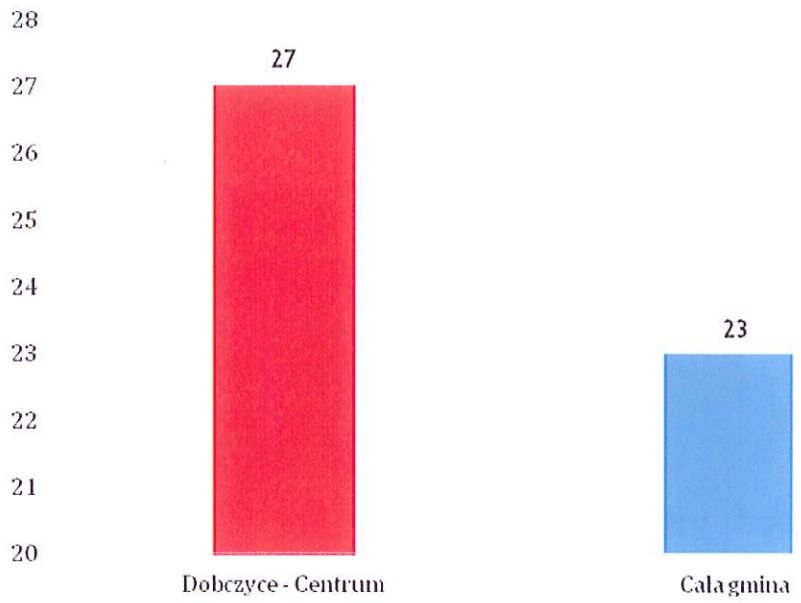

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach

Obszar Dobczyce Centrum wyróżnia się negatywnie także w przypadku liczby bezrobotnych na 1000 mieszkańców w szczególnej sytuacji:

- do 30-tego roku życia,
- powyżej 50-tego roku życia,

- długotrwale bezrobotnych.

Poszczególne wskaźniki dla obszaru należą do najwyższych wśród wszystkich jednostek i są większe od średniej dla gminy.

Wykres 4. Liczba bezrobotnych do 30-tego roku życia na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce

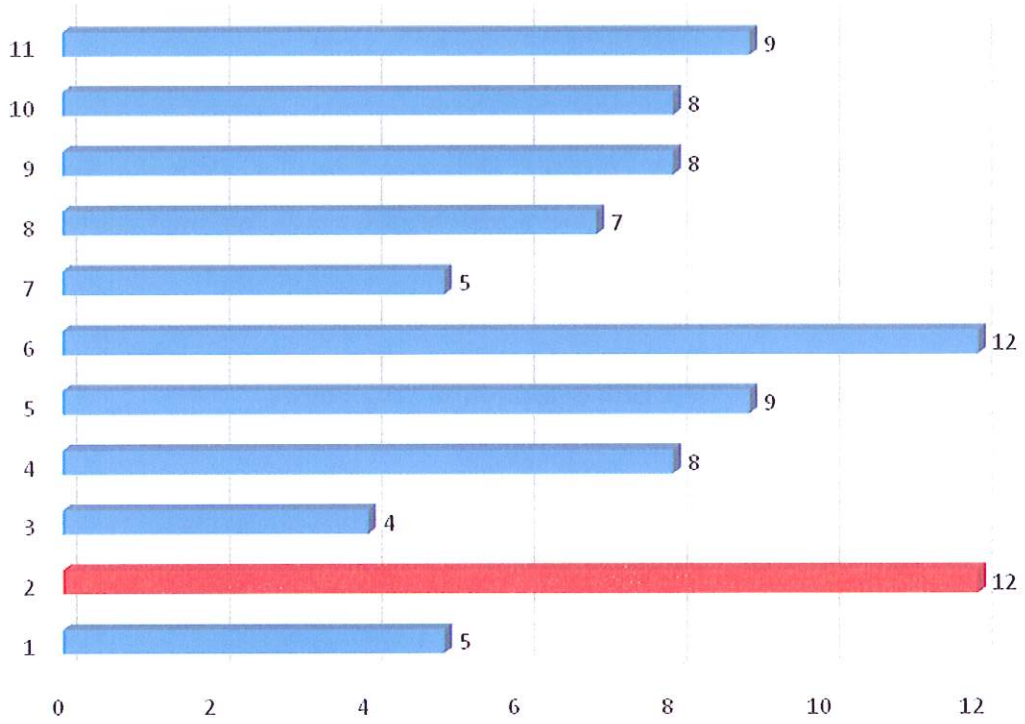

Obszar 1	**Dobczyce - Południe**
Obszar 2	***Dobczyce - Centrum***
Obszar 3	**Dobczyce - Północ**
Obszar 4	**Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie**
Obszar 5	**Dobczyce - Wschód**
Obszar 6	**Brzączowice**
Obszar 7	**Brzezowa - Kornatka**
Obszar 8	**Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki**
Obszar 9	**Dziekanowice-Rudnik-Sieraków**
Obszar 10	**Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice**
Obszar 11	**Niezdów**

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach

Cztery jednostki cechowały się wyższą wartością wskaźnika, niż wynosi średnia gminna, przy czym dwie (Dobczyce Centrum i Brzączowice) przyjęły wartość maksymalną.

Wykres 5. Porównanie liczby bezrobotnych do 30-tego roku życia na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

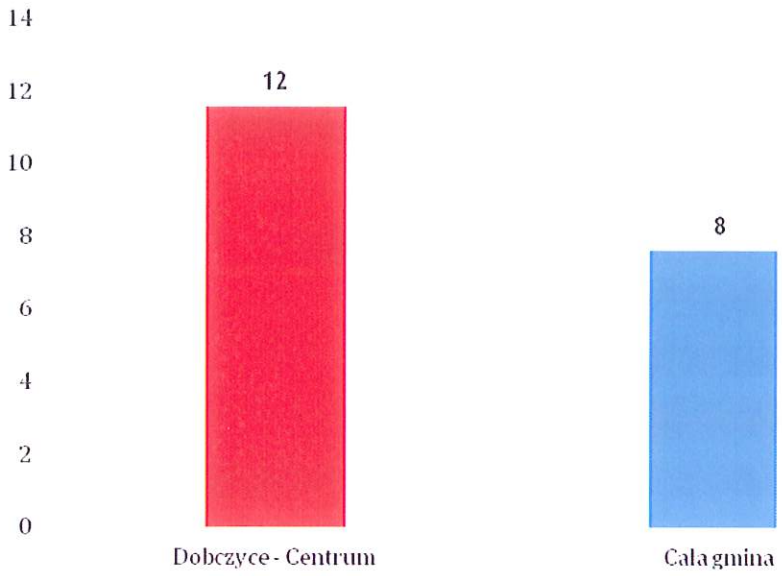

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach

W przypadku bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1000 mieszkańców, obszar Dobczyce Centrum należy do trzech jednostek o najwyższej wartości wskaźnika, nie przyjmując jednocześnie wartości maksymalnej.

Wykres 6. Liczba bezrobotnych powyżej 50-tego roku życia na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce

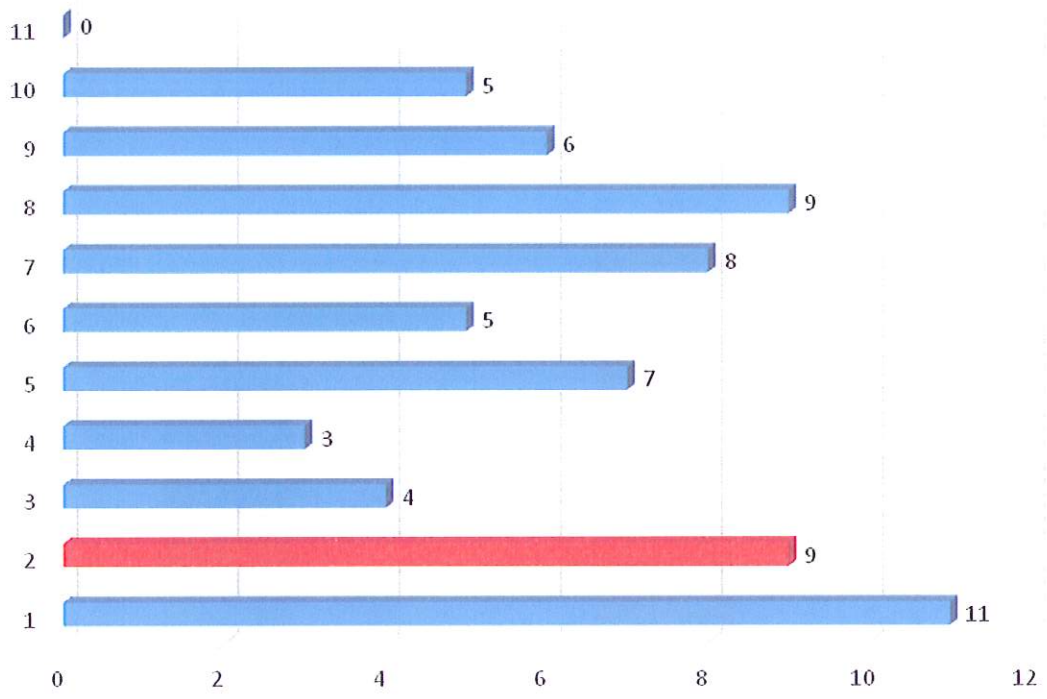

Obszar 1	Dobczyce - Południe
Obszar 2	*Dobczyce - Centrum*
Obszar 3	Dobczyce - Północ
Obszar 4	Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie
Obszar 5	Dobczyce - Wschód
Obszar 6	Brzączowice
Obszar 7	Brzezowa - Kornatka
Obszar 8	Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki
Obszar 9	Dziekanowice-Rudnik-Sieraków
Obszar 10	Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice
Obszar 11	Niezdów

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach

Wykres 7. Porównanie liczby bezrobotnych powyżej 50-tego roku życia na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

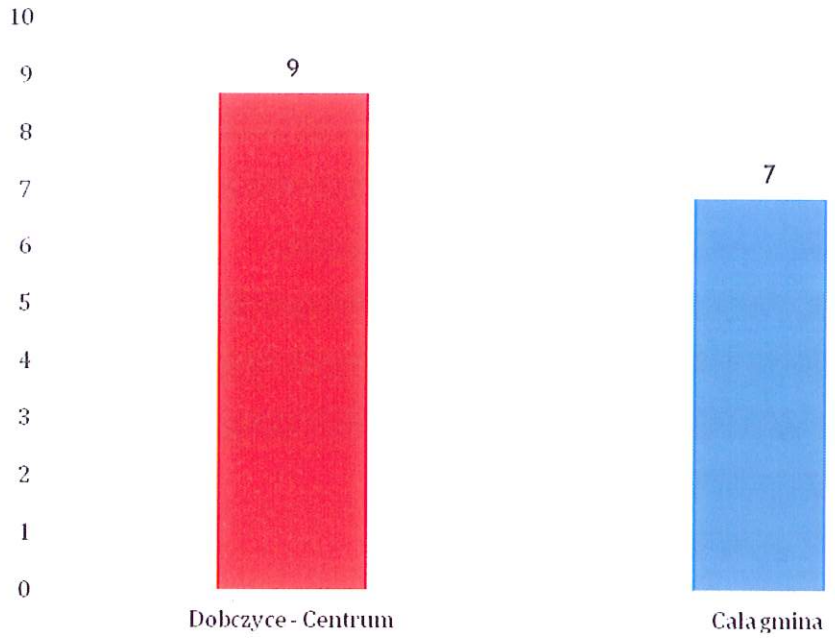

Obszar Dobczyce Centrum wraz z obszarem 10. Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice, wyróżnia się negatywnie wśród jednostek urbanistycznych gminy pod względem liczby długotrwale (powyżej 24 miesięcy) bezrobotnych.

Wykres 8. Liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce

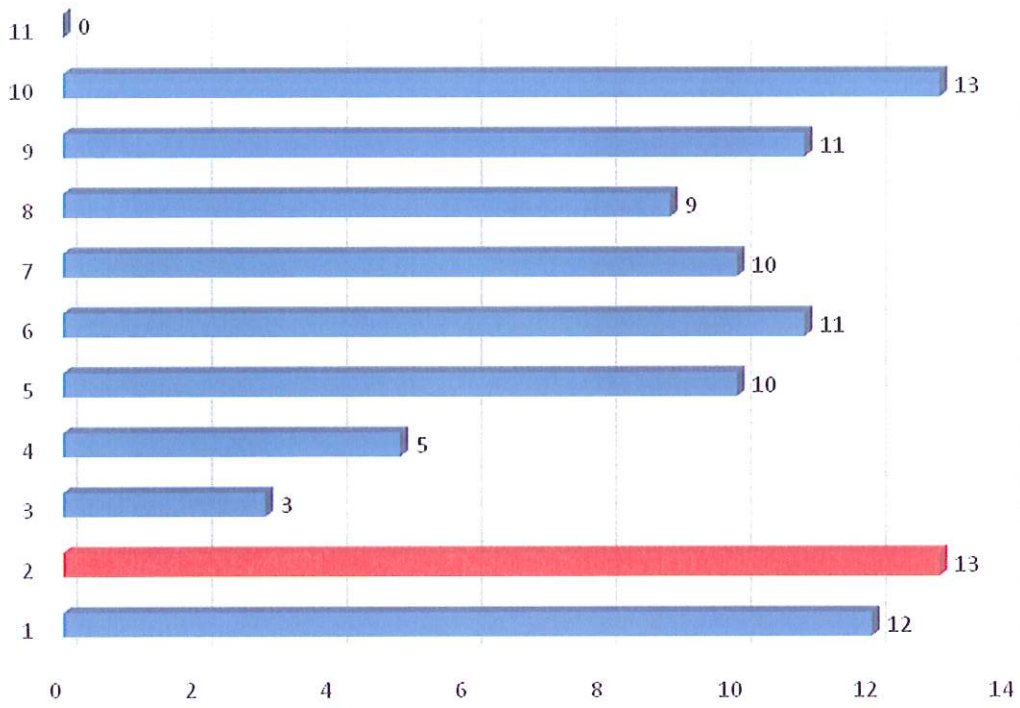

Obszar 1	Dobczyce - Południe
Obszar 2	*Dobczyce - Centrum*
Obszar 3	Dobczyce - Północ
Obszar 4	Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie
Obszar 5	Dobczyce - Wschód
Obszar 6	Brzączowice
Obszar 7	Brzezowa - Kornatka
Obszar 8	Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki
Obszar 9	Dziekanowice-Rudnik-Sieraków
Obszar 10	Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice
Obszar 11	Niezdów

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach

Wartość średniej gminnej liczby osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców wynosi 10. Powyżej średniej plasuje się 5 jednostek.

Wykres 9. Porównanie liczby długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

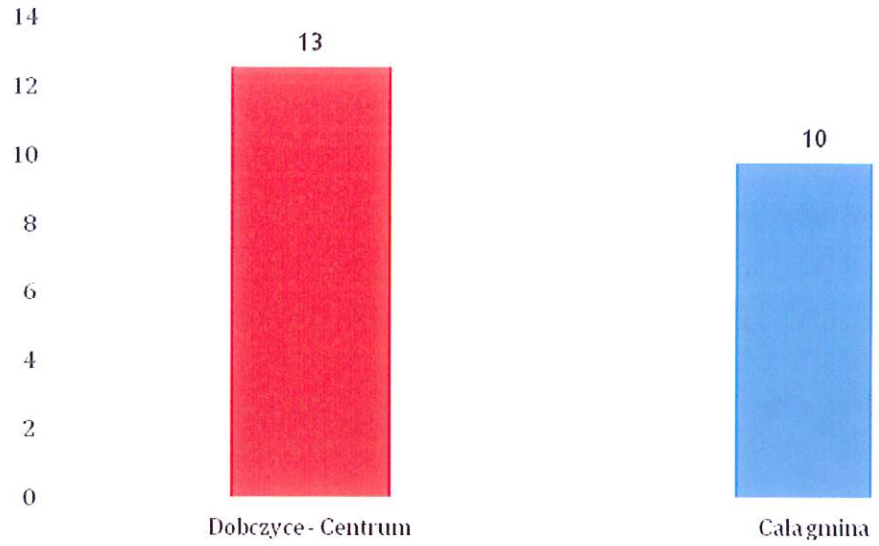

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach

Wnioski płynące z analizy wskaźników dla zjawiska bezrobocia:

- obszar Dobczyce Centrum jest obszarem, który w przypadku każdego z czterech badanych wskaźników (liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców, liczba bezrobotnych do 30-tego roku życia na 1000 mieszkańców, liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1000 mieszkańców, liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców) cechował się wyższą wartością wskaźnika od średniej gminnej;
- obszar Dobczyce Centrum jest jedynym takim obszarem, w żadnej z pozostałych jednostek nie odnotowano przekroczenia średniej gminnej dla wszystkich czterech wskaźników;
- w przypadku trzech wskaźników w obszarze Dobczyce Centrum odnotowano wartości maksymalne;
- największa różnica pomiędzy średnią gminną a wartością wskaźnika dla obszaru Dobczyce Centrum miała miejsce w przypadku wskaźnika liczba bezrobotnych do 30-tego roku życia na 1000 mieszkańców (wskaźnik dla obszaru był wyższy od średniej gminnej o 50%).

Porównanie wskaźników dotyczących bezrobocia potwierdziło, iż problem związany z bezrobociem na obszarze rewitalizacji jest większy, niż na obszarze gminy. Szczególnie niepokojący jest problem bezrobocia ludzi do 30-tego roku życia. W dużej mierze dotyka on

kobiety, które mają problem z powrotem na rynek pracy po urodzeniu dziecka oraz rodziny, w których pojawił się problem opieki nad dzieckiem podczas pracy rodziców.

- **ubóstwo**

Do oceny zjawiska ubóstwa wykorzystano dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobczycach na koniec 2015 roku. Zgodnie z pozyskanymi danymi, obszar Dobczyce Centrum nie należy do obszarów o najwyższej wartości wskaźnika.

Wykres 10. Liczba osób objętych świadczeniami MGOPS na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce

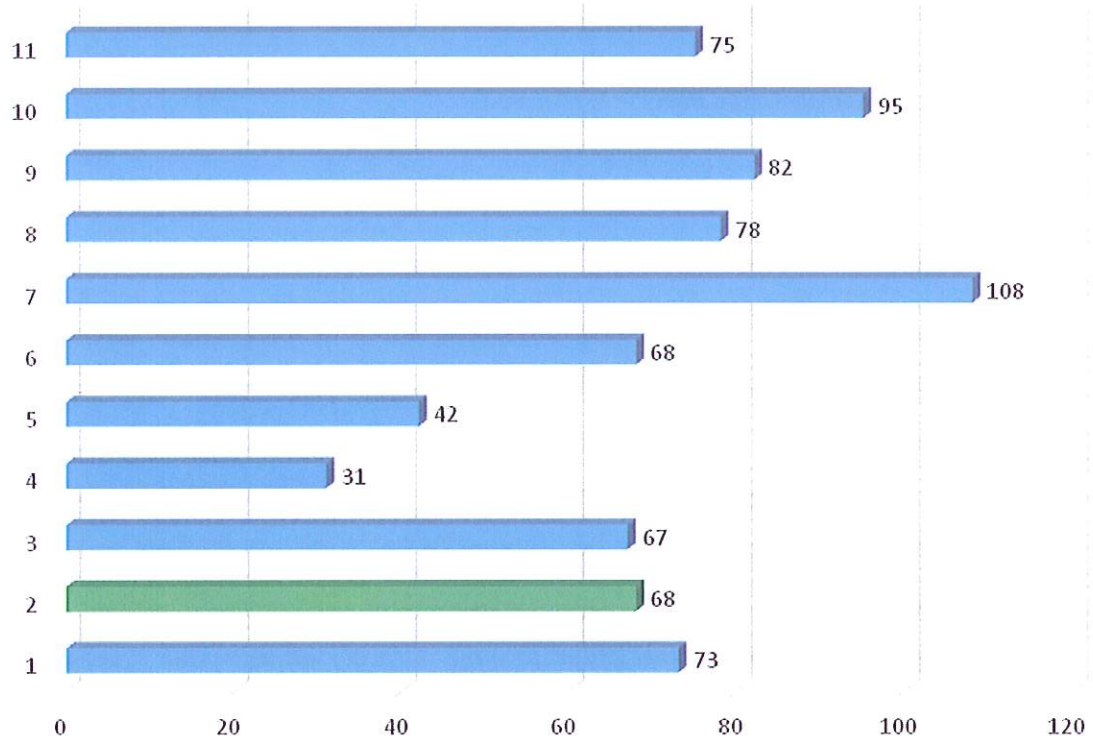

Obszar 1	Dobczyce - Południe
Obszar 2	*Dobczyce - Centrum*
Obszar 3	Dobczyce - Północ
Obszar 4	Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie
Obszar 5	Dobczyce - Wschód
Obszar 6	Brzączowice
Obszar 7	Brzezowa - Kornatka
Obszar 8	Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki
Obszar 9	Dziekanowice-Rudnik-Sieraków
Obszar 10	Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice
Obszar 11	Niezdów

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

W 2015 roku 1101 mieszkańców gminy było objętych świadczeniami MGOPS (74 osoby na 1000 mieszkańców). Pod względem liczby osób objętych świadczeniami MGOPS, obszar Dobczyce Centrum cechuje się niższą wartością wskaźnika od średniej gminnej.

Wykres 11. Porównanie liczby objętych świadczeniami MGOPS na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

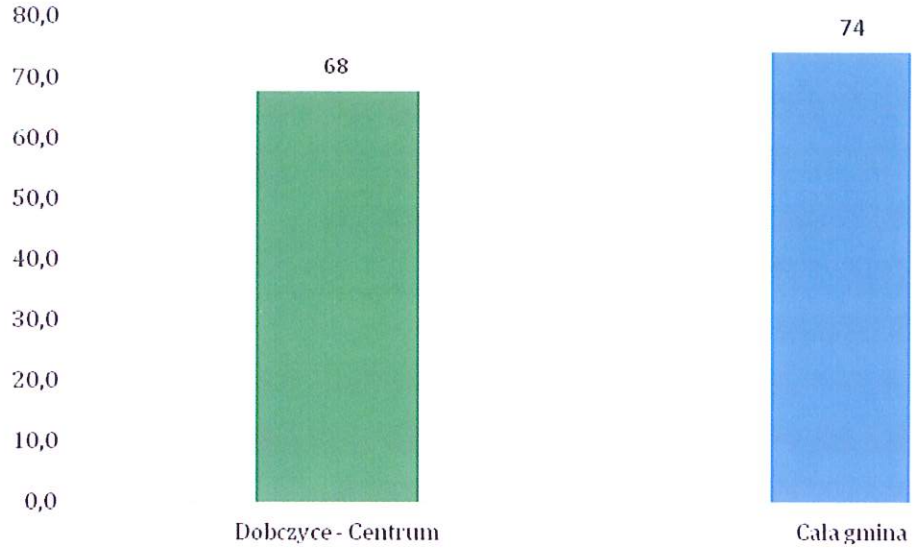

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

Z uwagi na różnorodność świadczeń MGOPS, zdecydowano się na zbadanie wskaźników dotyczących tych świadczeń, które najbardziej powiązane są ze złą sytuacją materialną osób nimi objętych i obniżoną jakością życia.

Pod względem liczby osób otrzymujących zasiłki na 1000 mieszkańców, obszar Dobczyce Centrum należy do jednostek o najwyższej wartości wskaźnika. Tylko w jednej jednostce odnotowano większą jego wartość.

Wykres 12. Liczba osób otrzymujących zasiłki na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce

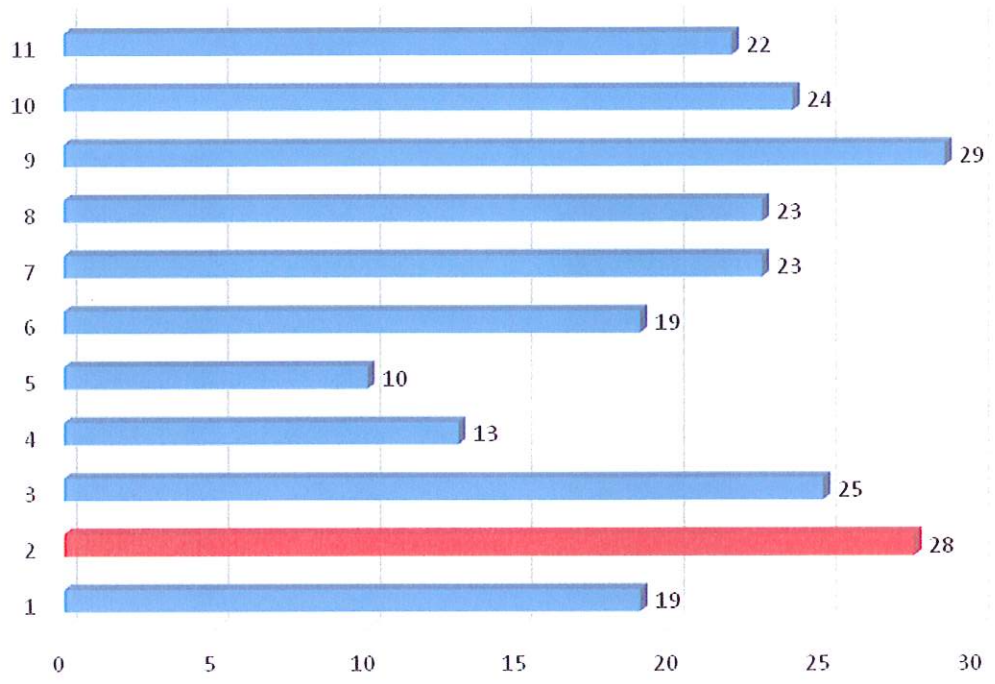

Obszar 1	Dobczyce - Południe
Obszar 2	*Dobczyce - Centrum*
Obszar 3	Dobczyce - Północ
Obszar 4	Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie
Obszar 5	Dobczyce - Wschód
Obszar 6	Brzączowice
Obszar 7	Brzezowa - Kornatka
Obszar 8	Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki
Obszar 9	Dziekanowice-Rudnik-Sieraków
Obszar 10	Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice
Obszar 11	Niezdów

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

Analiza wskaźnika dotyczącego liczby osób otrzymujących zasiłki na 1000 mieszkańców wykazała, iż wskaźnik ten dla obszaru Dobczyce Centrum kształtował się na poziomie wyraźnie wyższym, od średniej dla gminy.

Wykres 13. Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

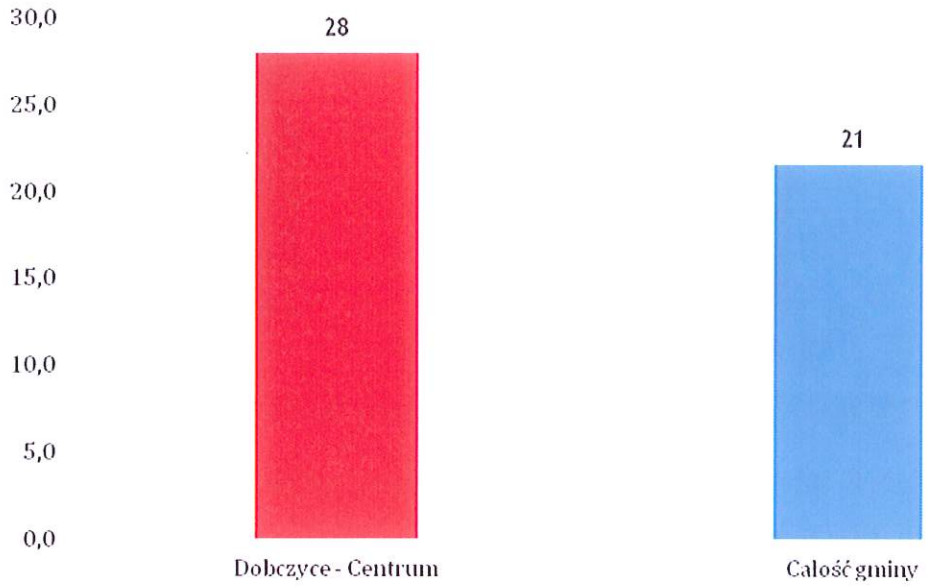

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

Z uwagi na różnorodność dostępnych zasiłków, zbadano w jaki sposób kształtuje się liczba osób otrzymujących poszczególne typy zasiłków w porównaniu do średniej gminnej (na 1000 mieszkańców).

W przypadku zasiłków stałych, oznaczających ciągłą pomoc osobom potrzebującym, obszar Dobczyce Centrum cechował się wyższą wartością wskaźnika od średniej dla gminy.

Wykres 14. Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki stałe na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

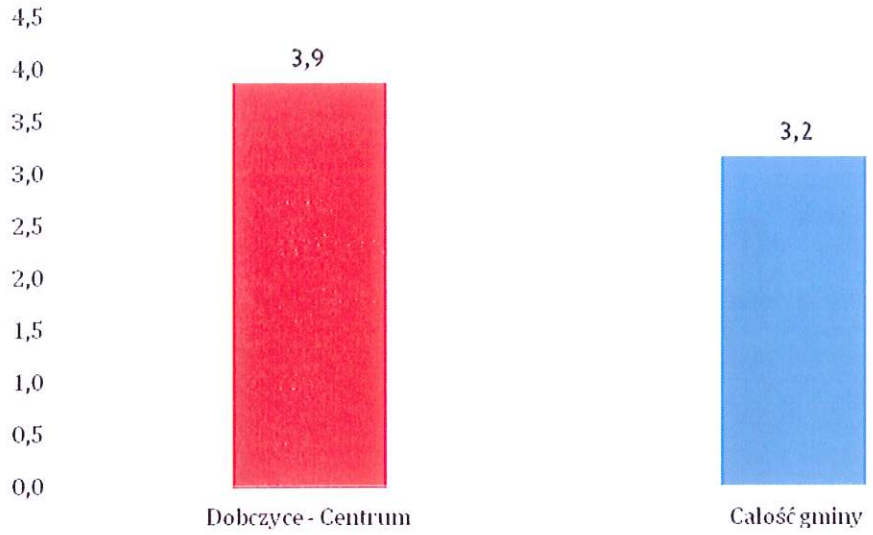

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

Pomoc w formie zasiłków okresowych w obszarze Dobczyce Centrum kształtowała się poniżej średniej dla gminy.

Wykres 15. Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

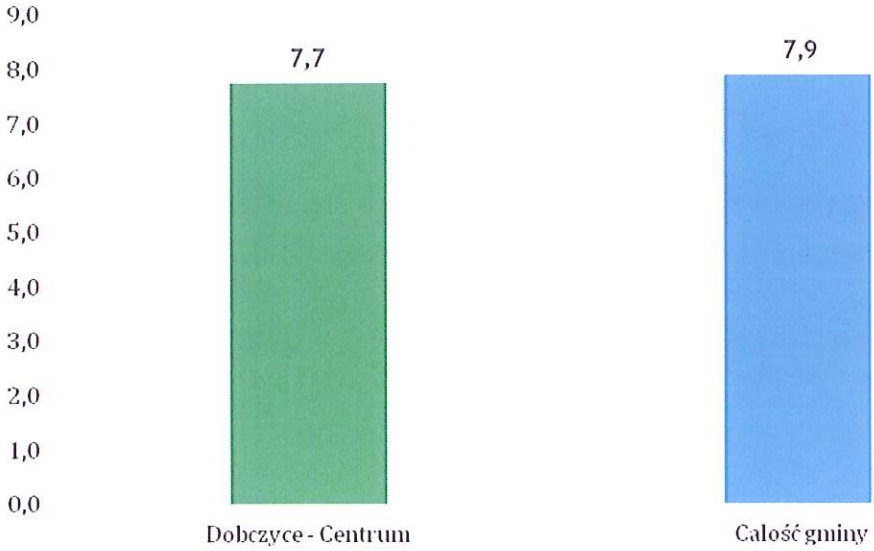

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

W obszarze Dobczyce Centrum przyznano najwięcej świadczeń w formie zasiłków celowych w stosunku do liczby mieszkańców.

Wykres 16. Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki celowe na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

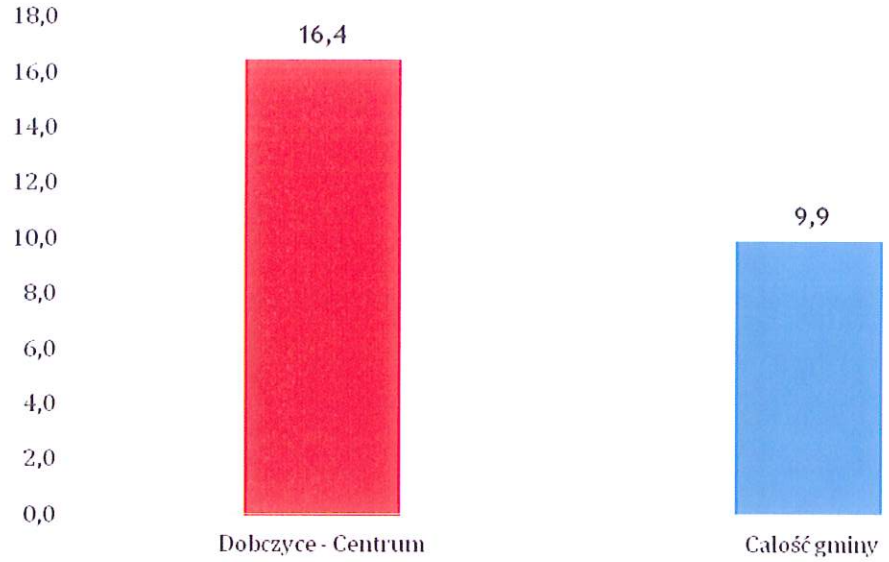

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

Ze wsparcia z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 1000 mieszkańców skorzystało więcej osób na terenie całej gminy, niż w obrębie obszaru Dobczyce Centrum.

Wykres 17. Porównanie liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

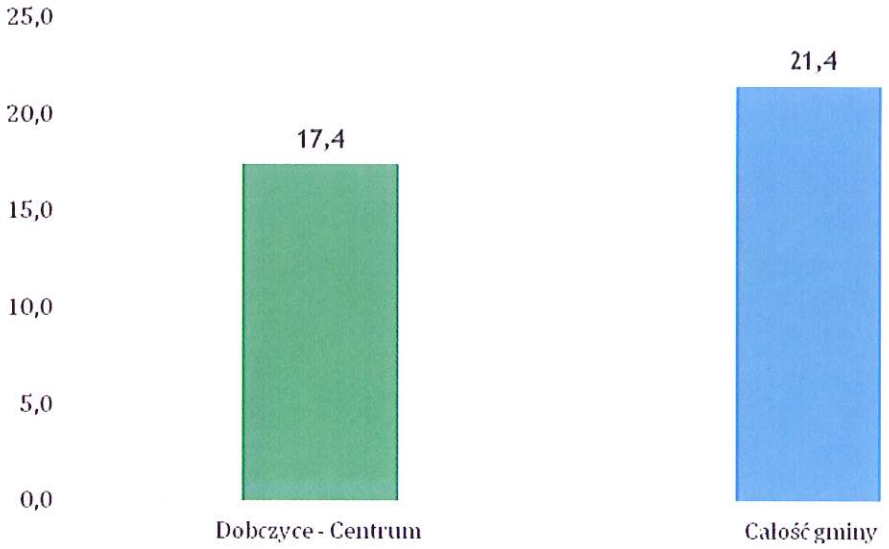

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

Średnia gminna liczby osób na 1000 mieszkańców korzystających ze wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby jest niższa, niż średnia dla obszaru Dobczyce Centrum.

Wykres 18. Porównanie liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

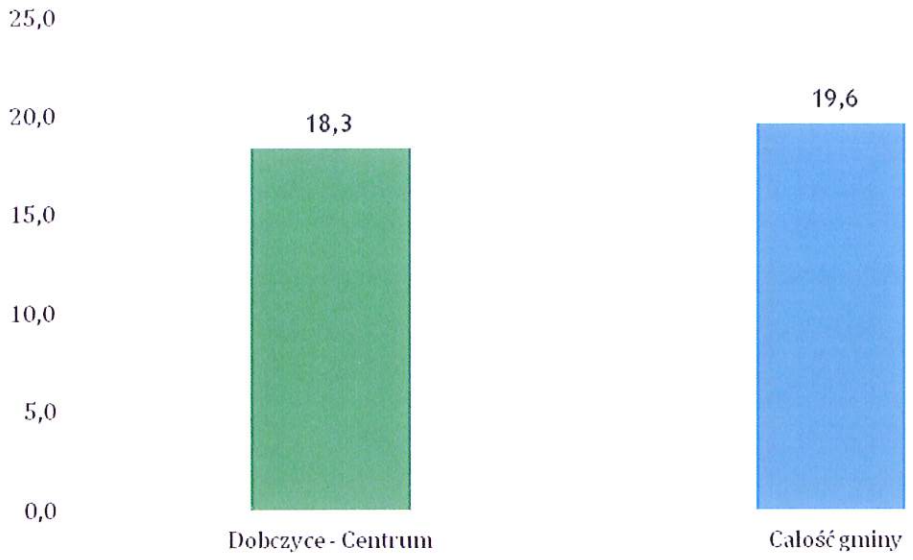

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

Wśród mieszkańców obszaru zdegradowanego proporcjonalnie częściej przyznawane było wsparcie z powodu bezrobocia. Potwierdza to analizę dotyczącą bezrobocia, przeprowadzoną na bazie wskaźników Powiatowego Urzędu Pracy.

Wykres 19. Porównanie liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

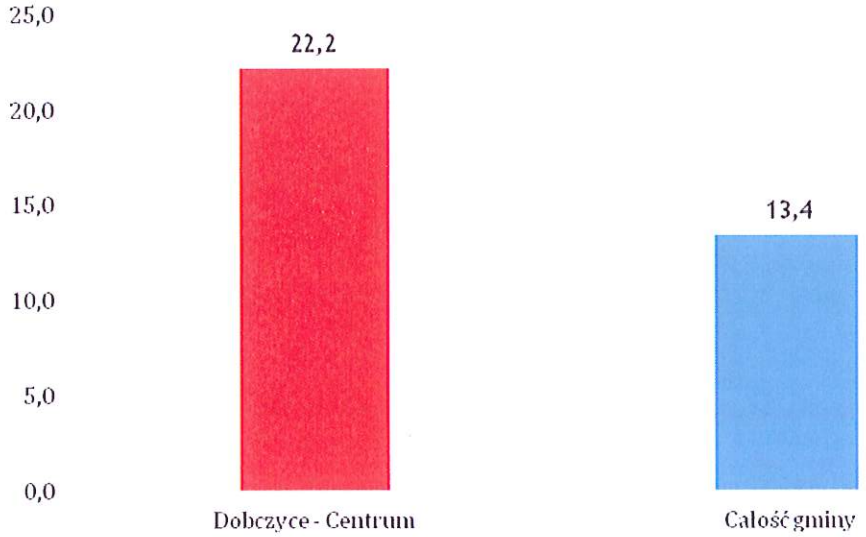

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

W obszarze Dobczyce Centrum wyższe od średnich gminnych są także wskaźniki dotyczące liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu niepełnosprawności i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców.

Wykres 20. Porównanie liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

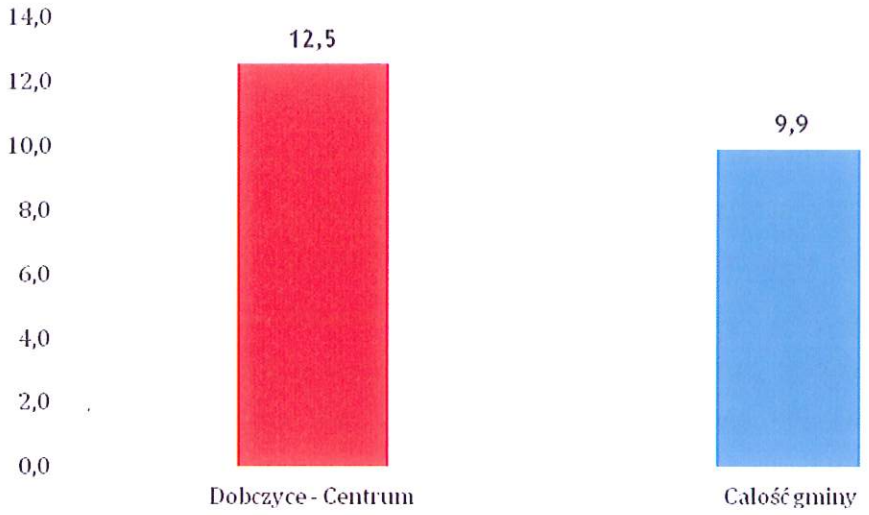

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

Wykres 21. Porównanie liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

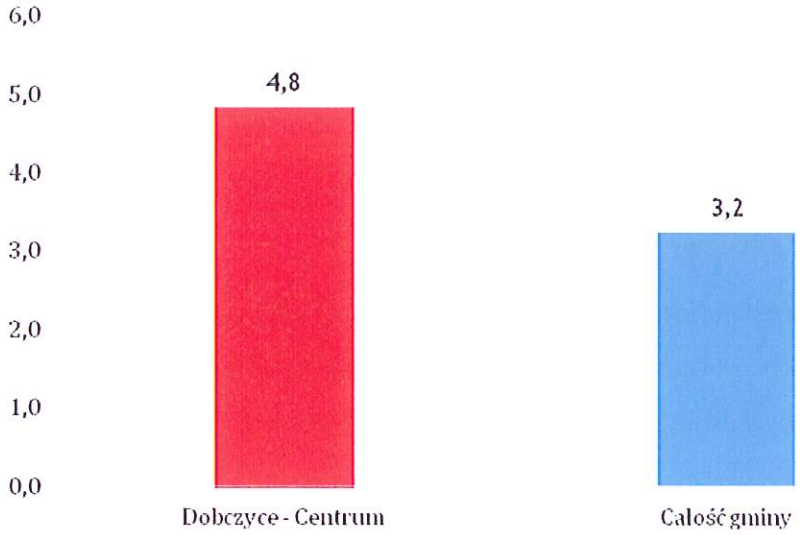

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach

Wnioski płynące z analizy wskaźników dla ubóstwa:

- w przypadku wskaźników obrazujących ubóstwo, dla obszaru Dobczyce Centrum kształtują się one w sposób zróżnicowany, nie ma jednej tendencji kształtowania się wskaźników dla obszaru Dobczyce Centrum;

- obszar rewitalizacji cechuje się korzystniejszą od średniej dla gminy wartością wskaźników: liczba osób objętych świadczeniami MGOPS na 1000 mieszkańców, liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe na 1000 mieszkańców, liczba osób otrzymujących wsparcie z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców, liczba osób otrzymujących wsparcie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców;
- obszar rewitalizacji posiada wyższe od średniej dla gminy wartości wskaźników: liczba osób otrzymujących zasiłki na 1000 mieszkańców, liczba osób otrzymujących zasiłki stałe na 1000 mieszkańców, liczba osób otrzymujących zasiłki celowe na 1000 mieszkańców, liczba osób otrzymujących wsparcie z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców, liczba osób otrzymujących wsparcie z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców, liczba osób otrzymujących wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców;
- szczególnie negatywnie na obszarze rewitalizacji wyróżnia się wskaźnik dotyczący liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców. Jest wyższy od średniej gminnej o około 65%.

Analiza wskaźnikowa ubóstwa potwierdza, iż w obszarze rewitalizacji występuje szczególnie duża potrzeba wsparcia osób dotkniętych problemem bezrobocia. Ponadto, obszar Dobczyce Centrum wyróżnia się negatywnie pod kątem ciągłej formy wsparcia w postaci zasiłków stałych oraz zasiłków celowych i udzielanych z powodu niepełnosprawności oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

- **przestępczość**

Bezpieczeństwo stanowi ważny czynnik wpływający na komfort życia mieszkańców. Do opisu tego aspektu posłużono się danymi dotyczącymi liczby popełnionych wykroczeń (bez wykroczeń drogowych), a także liczby wystąpień zagrożeń związanych z przemocą domową i alkoholem. Są to zdarzenia najbardziej odczuwalne i najczęściej popełniane (w porównaniu do np. zbrodni, które zdarzają się stosunkowo nieczęsto). Wykroczenia mają miejsce w przestrzeni publicznej i wpływają na jej jakość, a przemoc domowa ma negatywne oddziaływanie na sferę społeczną.

Dane pozyskane z Komendy Policji świadczą o tym, iż obszar Dobczyce Centrum wyróżnia się negatywnie pod kątem bezpieczeństwa.

Wykres 22. Liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce

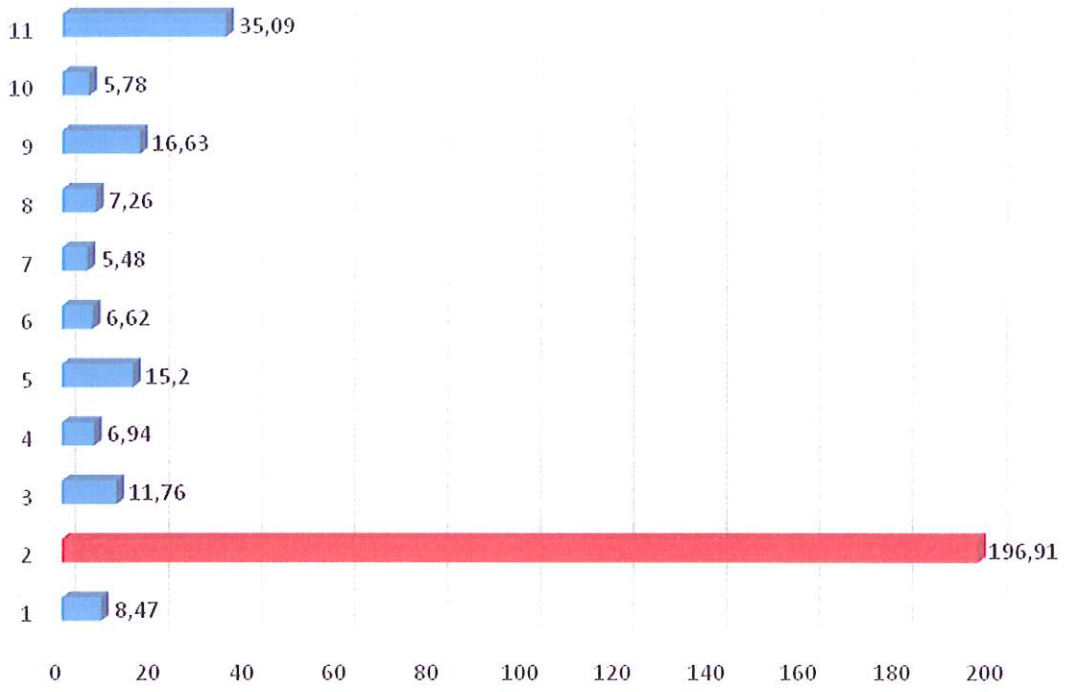

Obszar 1	Dobczyce - Południe
Obszar 2	*Dobczyce - Centrum*
Obszar 3	Dobczyce - Północ
Obszar 4	Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie
Obszar 5	Dobczyce - Wschód
Obszar 6	Brzączowice
Obszar 7	Brzezowa - Kornatka
Obszar 8	Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki
Obszar 9	Dziekanowice-Rudnik-Sieraków
Obszar 10	Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice
Obszar 11	Niezdów

Źródło danych: Policja

Obszar Dobczyce Centrum cechuje się dużo większą liczbą przestępstw na 1000 mieszkańców w porównaniu do średniej gminnej.

Wykres 23. Porównanie liczby wykroczeń (bez wykroczeń drogowych) na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

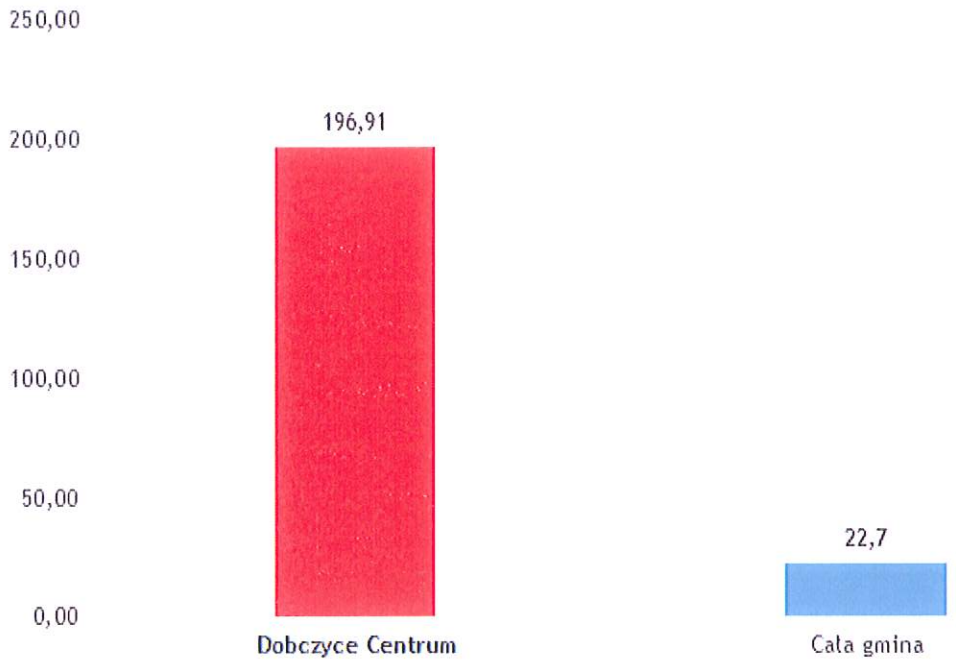

Źródło danych: Policja

Podobnie jak w przypadku wykroczeń, także liczba wystąpień przemocy domowej i liczba zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu jest na obszarze rewitalizacji wyższa niż przeciętnie na obszarze całej gminy, jednak różnice w tych przypadkach są dużo mniejsze od różnicy w liczbie wykroczeń.

Wykres 24. Porównanie liczby wystąpień przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

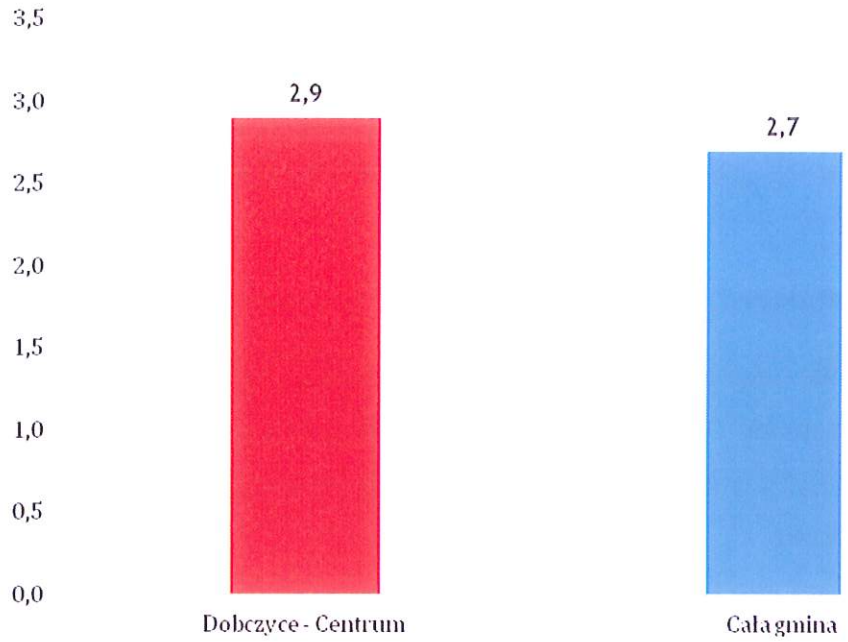

Źródło danych: Policja

Wykres 25. Porównanie liczby wystąpień problemów z alkoholem na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy

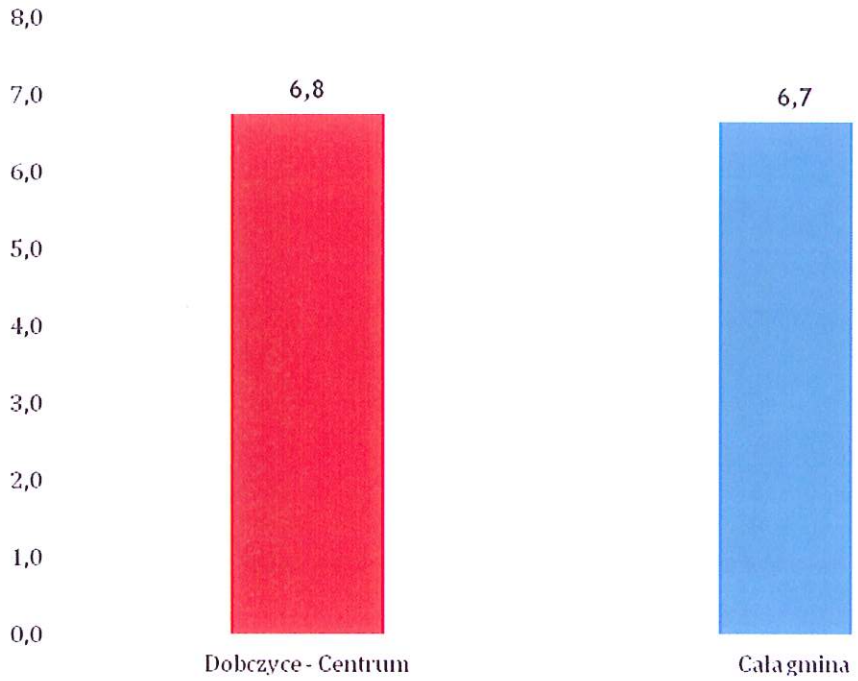

Źródło danych: Policja

Wnioski płynące z analizy wskaźników dla przestępczości:

- obszar Dobczyce Centrum jest obszarem koncentracji problemów związanych z bezpieczeństwem. Cechuje się szczególnie wysokim poziomem popełnianych

wykroczeń, co bardzo obniża jakość przestrzeni publicznej centrum miasta oraz jest odczuwalne przez mieszkańców w życiu codziennym;

- wyższe od średniej dla gminy, z dużo mniejszymi różnicami, są także wskaźniki dotyczące wystąpienia zdarzeń przemocy domowej i związanych z alkoholizmem.

- **edukacja**

Do wymiernego porównania poziomu edukacji w poszczególnych jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce posłużono się wskaźnikami odwołującymi się do wyników sprawdzianu szóstoklasistów z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego w roku szkolnym 2015/2016.

Obszar Dobczyce Centrum cechuje się niższą wartością wskaźnika dla sprawdzianu z języka polskiego i matematyki od średniej gminnej, natomiast jest wyższy w przypadku sprawdzianu z języka angielskiego.

Wykres 26. Porównanie wyników sprawdzianu szóstoklasistów dla obszaru Dobczyce Centrum i średniej gminnej

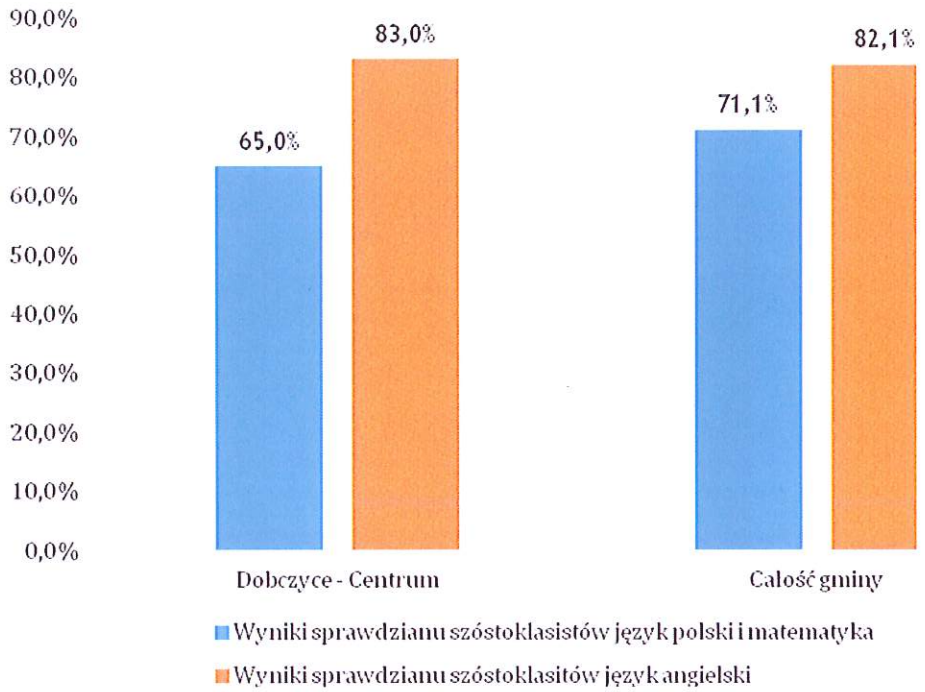

Źródło danych: szkoły podstawowe gminy Dobczyce, Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

Z uwagi na to, iż różnice pomiędzy wynikami dla języka angielskiego są niewielkie (poniżej 1%), należy stwierdzić, iż wyniki sprawdzianu z języka polskiego i matematyki są zauważalnie mniejsze od średniej gminnej.

- **uczestnictwo w życiu publicznym**

Do oceny poziomu uczestnictwa w życiu publicznym posłużono się wskaźnikami dotyczącymi frekwencji wyborczej oraz liczby zakładanych oddolnie organizacji III sektora (w tym wypadku stowarzyszeń).

Wykres 27. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 roku

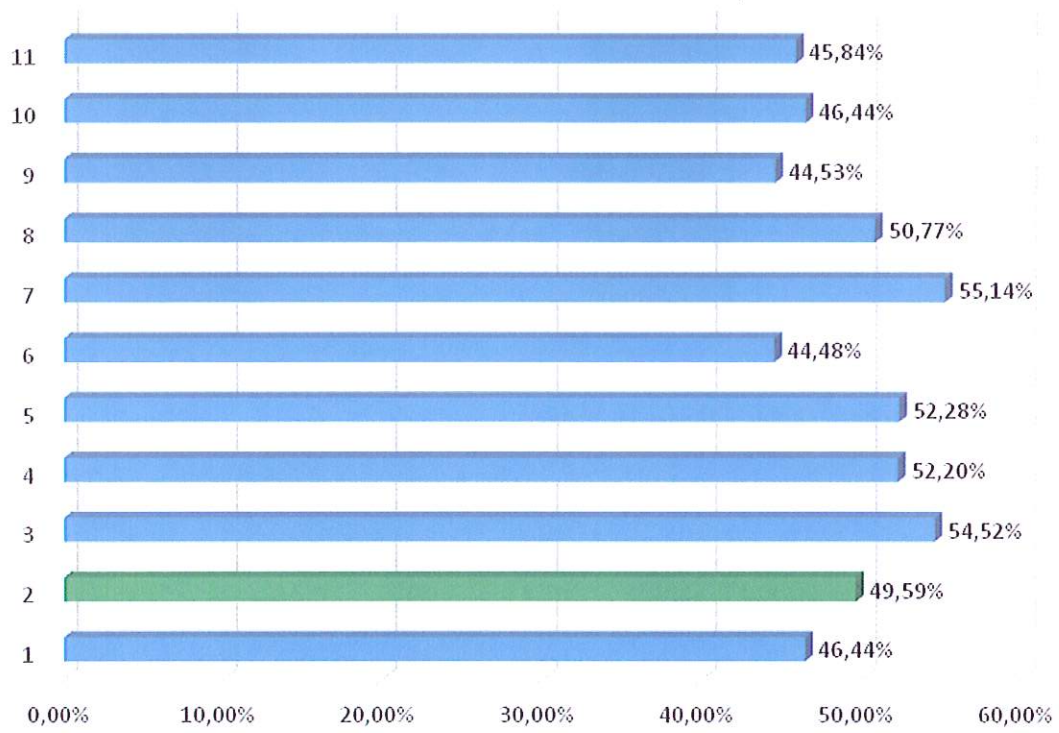

Obszar 1	**Dobczyce - Południe**
Obszar 2	***Dobczyce - Centrum***
Obszar 3	**Dobczyce - Północ**
Obszar 4	**Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie**
Obszar 5	**Dobczyce - Wschód**
Obszar 6	**Brzączowice**
Obszar 7	**Brzezowa - Kornatka**
Obszar 8	**Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki**
Obszar 9	**Dziekanowice-Rudnik-Sieraków**
Obszar 10	**Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice**
Obszar 11	**Niezdów**

Źródło danych: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

Obszar Dobczyce Centrum nie cechuje się najwyższą frekwencją wyborczą spośród wszystkich jednostek, jednak jej wartość jest nieco wyższa od średniej gminnej.

Wykres 28. Porównanie frekwencji wyborczej dla obszaru Dobczyce Centrum i średniej gminnej

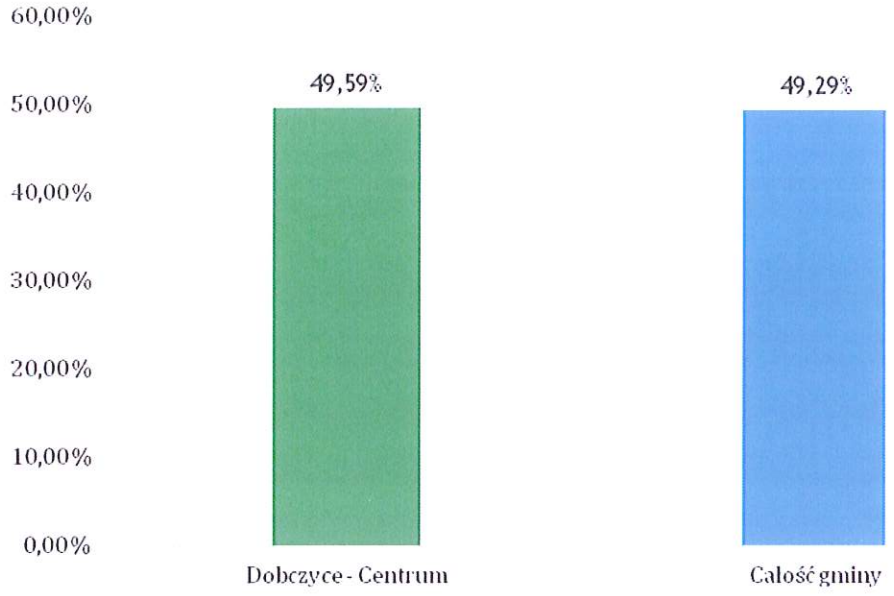

Źródło danych: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

Obszar Dobczyce Centrum wyróżnia się pozytywnie pod względem liczby stowarzyszeń działających w jego obrębie.

Wykres 29. Liczba stowarzyszeń na 1000 osób w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce

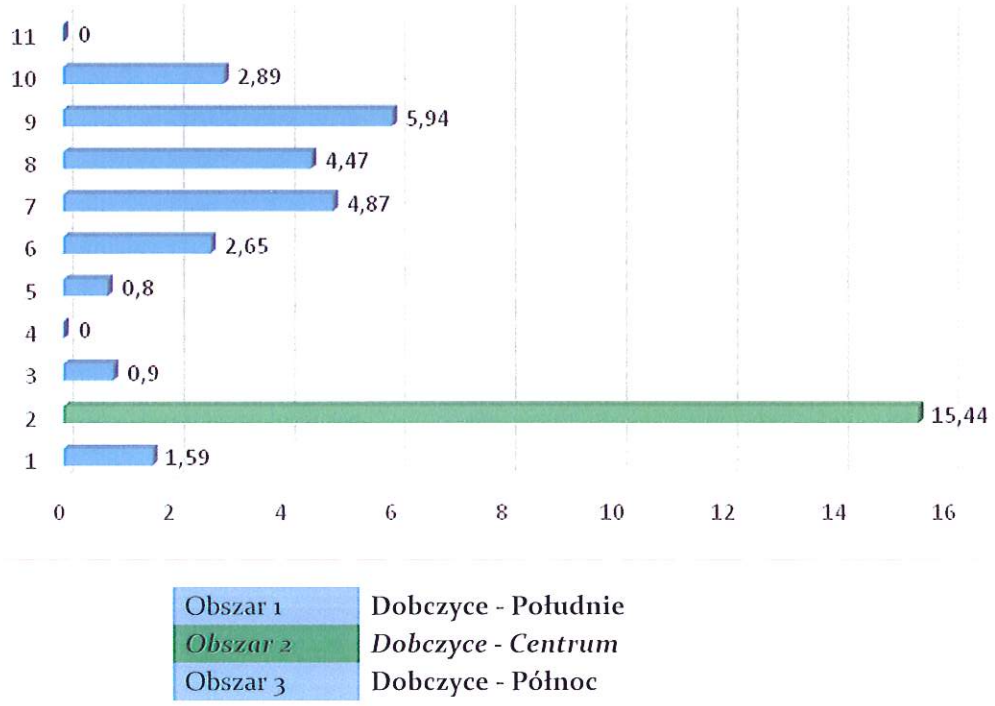

Obszar 4	Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie
Obszar 5	Dobczyce - Wschód
Obszar 6	Brzączowice
Obszar 7	Brzezowa - Kornatka
Obszar 8	Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki
Obszar 9	Dziekanowice-Rudnik-Sieraków
Obszar 10	Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice
Obszar 11	Niezdów

Źródło danych: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

Wykres 30. Porównanie liczby stowarzyszeń dla obszaru Dobczyce Centrum i średniej gminnej

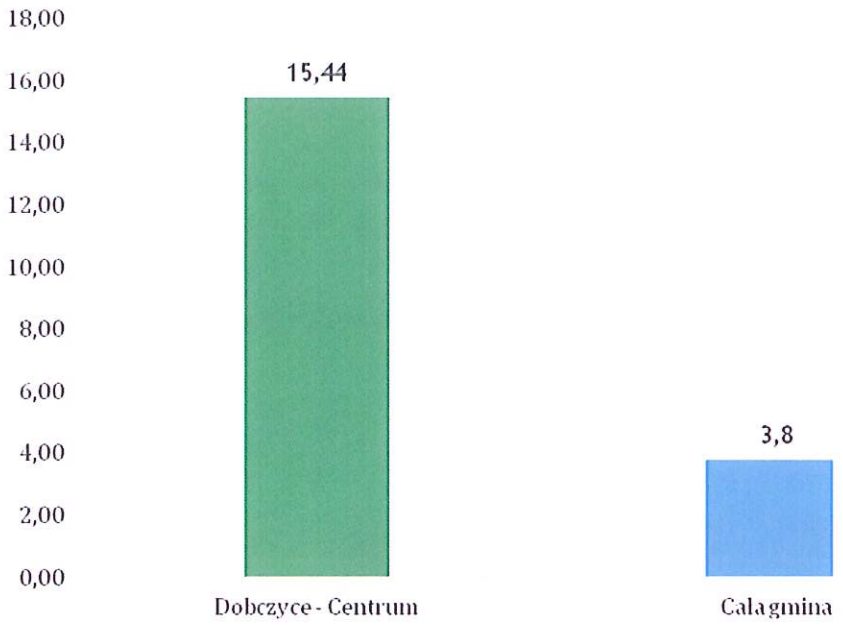

Źródło danych: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

Skupienie stowarzyszeń w obszarze Dobczyce Centrum w dużej mierze wynika z funkcji, jaką w obrębie Gminy i Miasta pełni jednostka. Centrum Dobczyc jest naturalnym miejscem koncentracji aktywności organizacji pozarządowych.

- PODSUMOWANIE

Obszar Dobczyce Centrum jest miejscem koncentracji problemów sfery społecznej, pomimo tego, iż niektóre zjawiska społeczne kształtują się w sposób korzystniejszy, niż na obszarze całej gminy. Do najpoważniejszych problemów społecznych obszaru należy bezrobocie i wynikająca z niego potrzeba wsparcia osób

dotkniętych problemem bezrobocia w formie pomocy społecznej. Szczególnie niepokojący jest problem bezrobocia ludzi do 30-tego roku życia. W dużej mierze dotyka on kobiety, które mają problem z powrotem na rynek pracy po urodzeniu dziecka oraz rodziny, w których pojawił się problem opieki nad dzieckiem podczas pracy rodziców.

Koncentrację problemów społecznych w obszarze Dobczyce Centrum potwierdza rozkład wartości syntetycznego wskaźnika rozwoju społecznego dla poszczególnych jednostek urbanistycznych. Najniższym wskaźnikiem cechuje się obszar Dobczyce Centrum, co oznacza, iż prezentuje się on najbardziej niekorzystnie pod kątem dobranych kryteriów sfery społecznej (szczegółowy opis metodologii obliczeń wskaźnika zawarto w dokumencie „Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji").

Rysunek 5. Kartogram przestawiający wartości syntetycznego wskaźnika rozwoju społecznego dla poszczególnych jednostek urbanistycznych

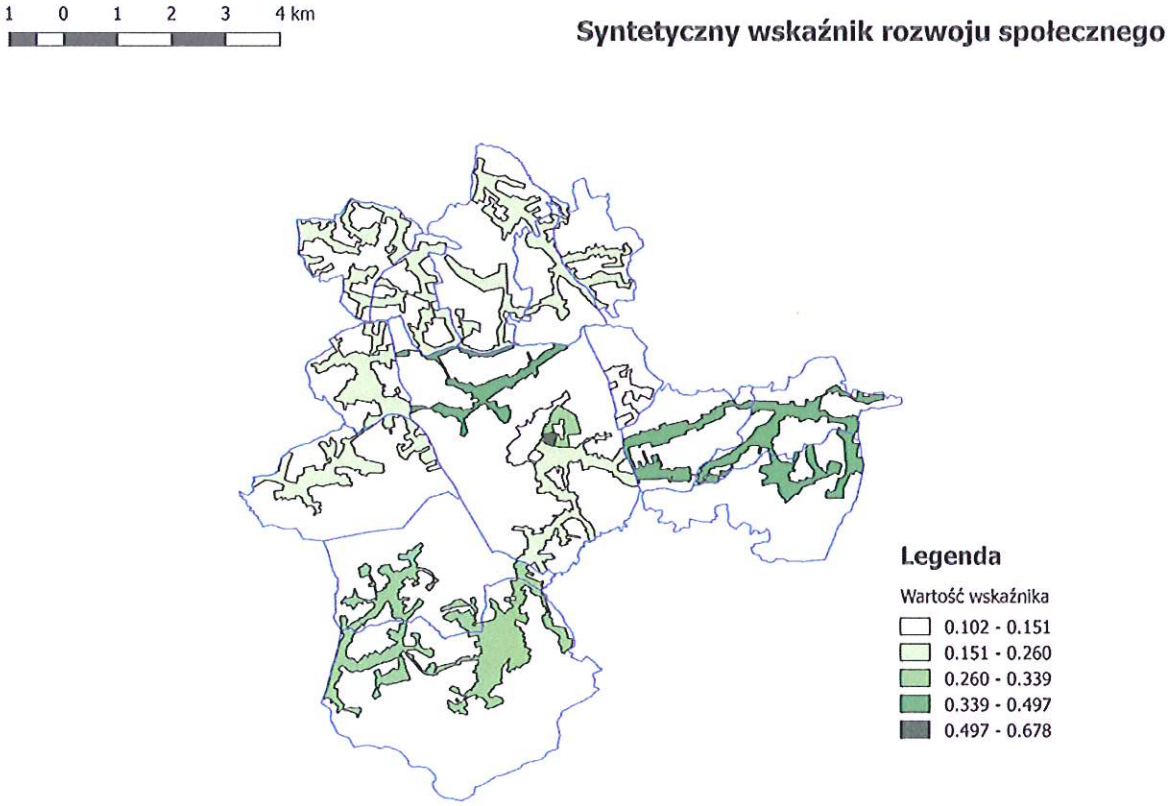

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

SFERA GOSPODARCZA

Do zbadania aktywności gospodarczej gminy i poszczególnych jednostek urbanistycznych posłużono się wskaźnikiem liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców na koniec 2015 roku.

Wykres 31. Liczba przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce

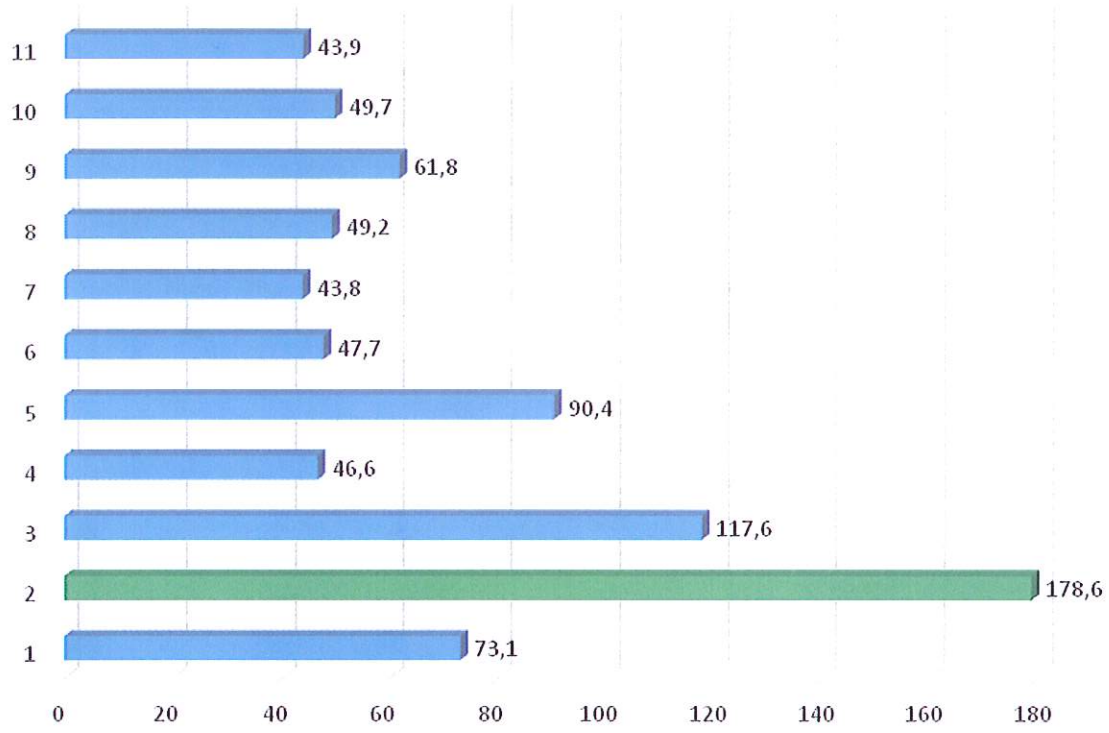

Obszar 1	**Dobczyce - Południe**
Obszar 2	***Dobczyce - Centrum***
Obszar 3	**Dobczyce - Północ**
Obszar 4	**Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie**
Obszar 5	**Dobczyce - Wschód**
Obszar 6	**Brzączowice**
Obszar 7	**Brzezowa - Kornatka**
Obszar 8	**Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki**
Obszar 9	**Dziekanowice-Rudnik-Sieraków**
Obszar 10	**Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice**
Obszar 11	**Niezdów**

Źródło danych: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

Rysunek 6. Kartogram przestawiający wartości wskaźnika dla sfery gospodarczej w poszczególnych jednostkach urbanistycznych

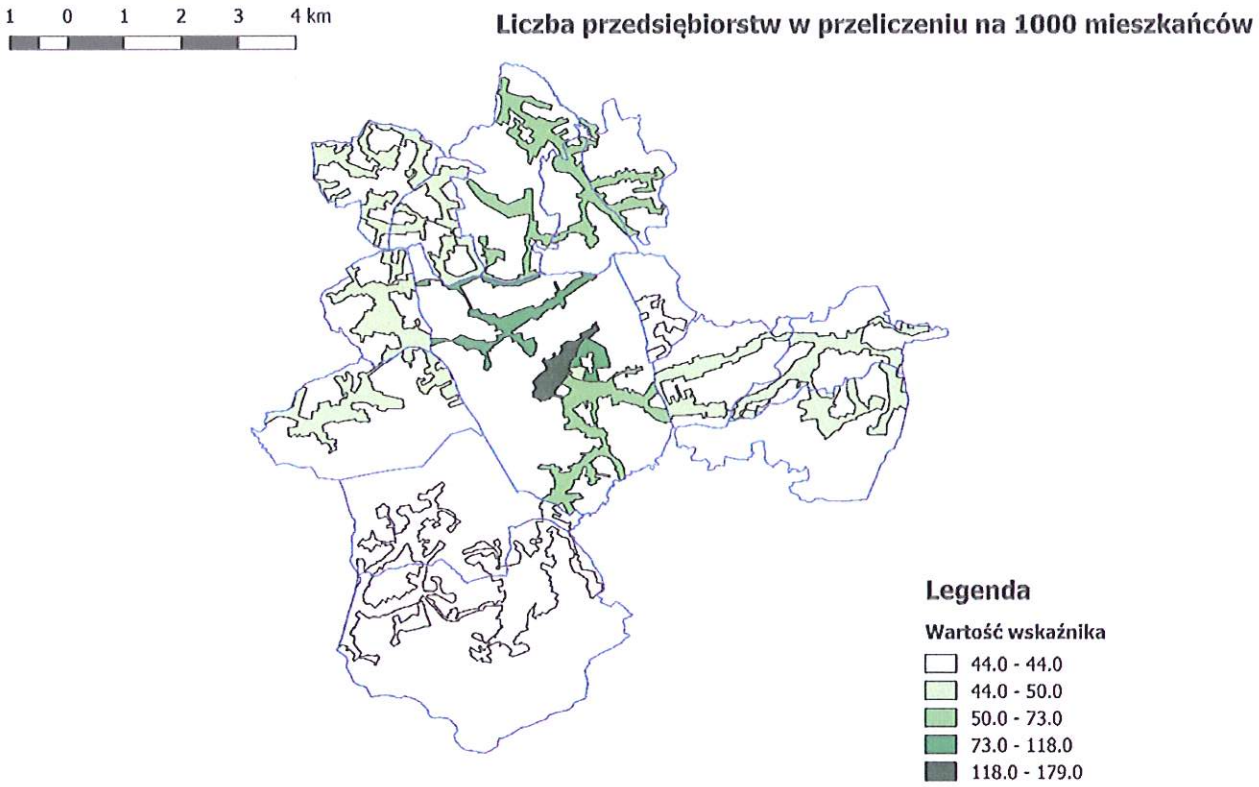

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

W obszarze Dobczyce Centrum znajduje się proporcjonalnie większa liczba przedsiębiorstw w porównaniu do innych jednostek i średniej gminnej. Należy jednak pamiętać, że to bardzo specyficzny obszar gminy, obszar w którym z uwagi na dostępność lokali usługowych oraz dogodne położenie koncentrują się miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, więc naturalnym zjawiskiem jest skupienie firm w tej części gminy. Istotną cechą przedsiębiorczości w centrum jest także to, że wiele firm prowadzi tam działalność, w rzeczywistości będąc zarejestrowanymi gdzie indziej. Wynika to z faktu, iż wiele firm posiada swoje siedziby w miejscach zamieszkania ich właścicieli, natomiast do prowadzenia działalności wynajmuje lokale usługowe, których wiele znajduje się w centralnej części miasta. Jednocześnie, gospodarcza funkcja centrum wymaga zapewnienia przedsiębiorcom dogodnych

warunków do prowadzenia działalności, gdyż jakość funkcjonowania tej sfery w obrębie centralnej części miasta ma istotny wpływ na gospodarkę całej gminy.

Wykres 32. Porównanie liczby przedsiębiorstw dla obszaru Dobczyce Centrum i średniej gminnej

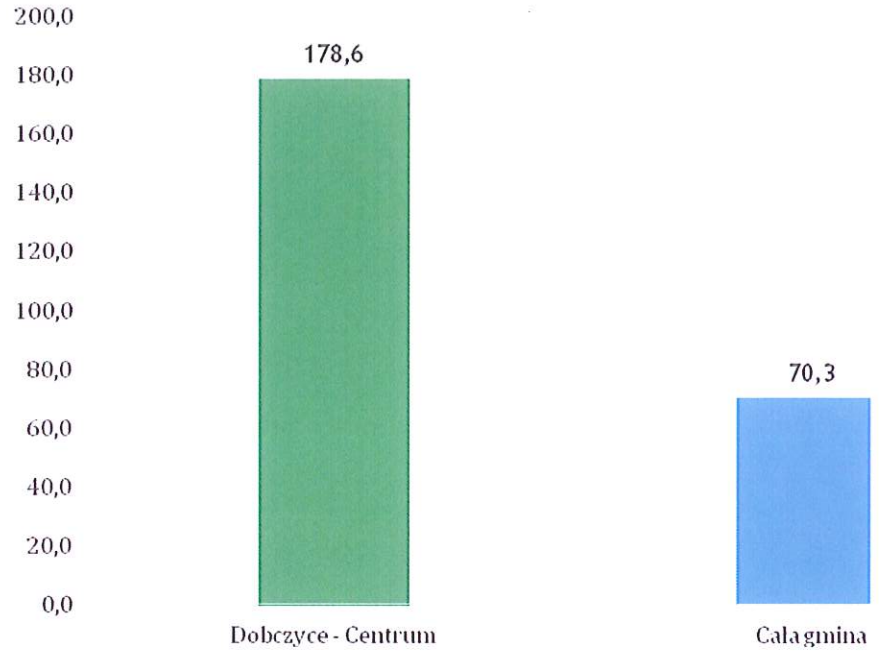

Źródło danych: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

SFERA ŚRODOWISKOWA

Do zbadania funkcjonowania sfery środowiskowej zastosowano wskaźnik dotyczący emisji powierzchniowej PM (kg/rok). Wskaźnik pozyskano z zasobów Małopolskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej. Obszar Dobczyce Centrum jest drugi pod względem wielkości emisji zanieczyszczeń do atmosfery spośród jednostek urbanistycznych gminy Dobczyce.

Tylko dwie jednostki przekroczyły poziom emisji 2000 kg/rok i były to Dobczyce Osiedle Jagiellońskie oraz Dobczyce Centrum. Są to miejsca o największej koncentracji zabudowy. Wskaźnik potwierdza, iż największą emisję zanieczyszczeń pyłowych odnotowano w miejscach koncentracji zabudowy, a nie przy głównych szlakach komunikacyjnych lub przy strefie przemysłowej, co oznacza, iż podstawowym źródłem zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery na terenie gminy są źródła niskiej emisji (źródła nieprzekraczające kilkunastu

metrów wysokości – kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe). Obszar Dobczyce Centrum jest jednostką na terenie której znajduje się wiele starych budynków, wyposażonych w przestarzałe urządzenia grzewcze.

Wykres 33. Wielkość emisji powierzchniowej PM (kg/rok)

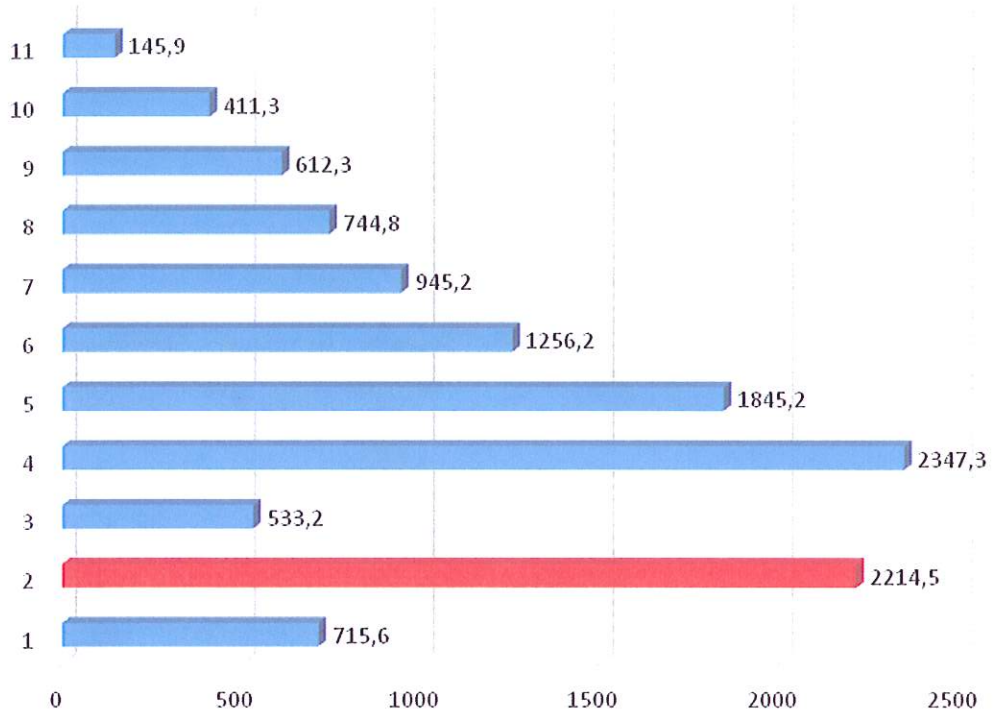

Obszar 1	Dobczyce - Południe
Obszar 2	*Dobczyce - Centrum*
Obszar 3	Dobczyce - Północ
Obszar 4	Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie
Obszar 5	Dobczyce - Wschód
Obszar 6	Brzączowice
Obszar 7	Brzezowa - Kornatka
Obszar 8	Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki
Obszar 9	Dziekanowice-Rudnik-Sieraków
Obszar 10	Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice
Obszar 11	Niezdów

Źródło danych: Małopolska Infrastruktura Informacji Przestrzennej

Rysunek 7. Kartogram przestawiający wartości wskaźnika dla sfery środowiskowej w poszczególnych jednostkach urbanistycznych

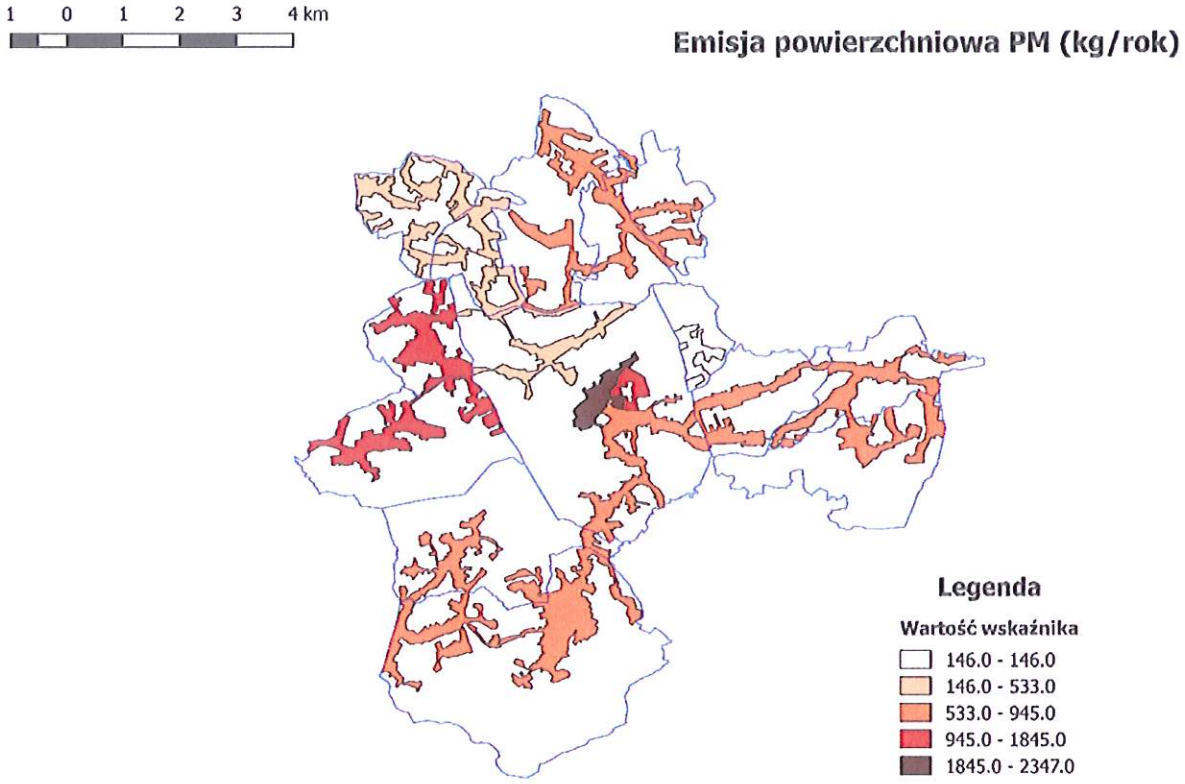

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

SFERA TECHNICZNA

Jako wskaźnik badający jakość sfery technicznej na terenie gminy przyjęto długość dróg gminnych wymagających remontu. Obszar Dobczyce Centrum jest jednostką o stosunkowo niskiej wartości tego wskaźnika.

Obszar Dobczyce Centrum cechuje się dobrym stanem dróg, natomiast istnieją problemy z rozwojem sieci drogowej, niskim skomunikowaniem niektórych części obszaru, dostępnością miejsc parkingowych, co opisano w problemach sfery funkcjonalno-przestrzennej.

Wykres 34. Długość dróg gminnych wymagających remontu w poszczególnych jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce

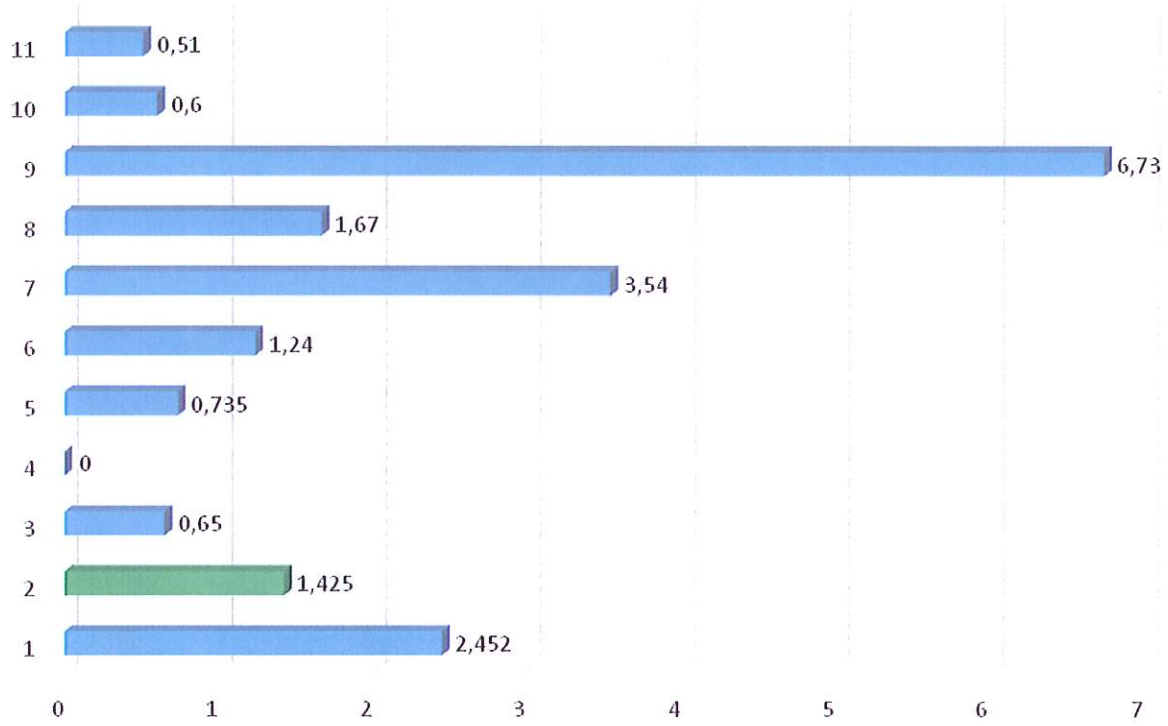

Obszar 1	Dobczyce - Południe
Obszar 2	*Dobczyce - Centrum*
Obszar 3	Dobczyce - Północ
Obszar 4	Dobczyce - Osiedle Jagiellońskie
Obszar 5	Dobczyce - Wschód
Obszar 6	Brzączowice
Obszar 7	Brzezowa - Kornatka
Obszar 8	Kędzierzynka-Skrzynka-Stadniki
Obszar 9	Dziekanowice-Rudnik-Sieraków
Obszar 10	Bieńkowice-Nowa Wieś-Stojowice
Obszar 11	Niezdów

Źródło danych: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

Rysunek 8. Kartogram przestawiający wartości wskaźnika dla sfery technicznej w poszczególnych jednostkach urbanistycznych

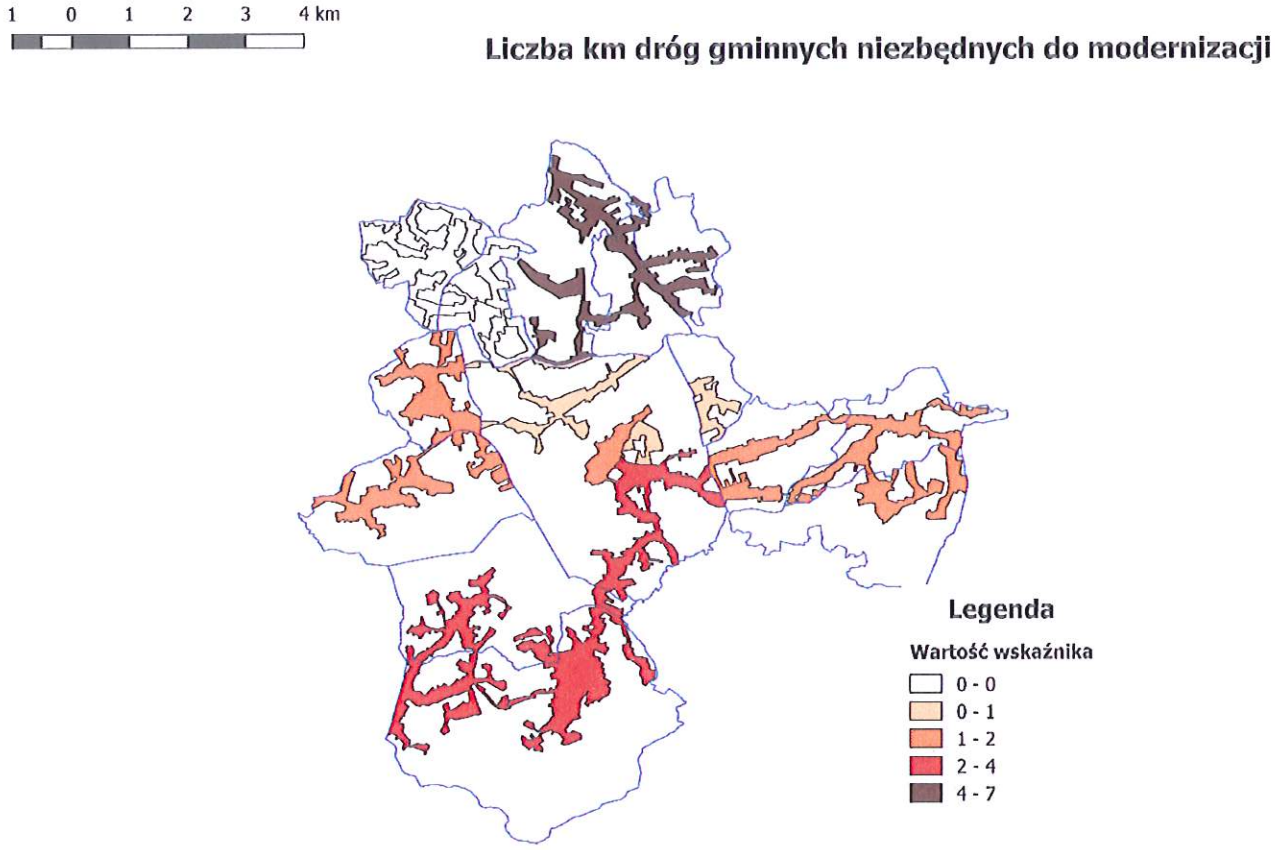

SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Obszar Dobczyce Centrum jest jednostką cechującą się najbardziej zróżnicowanym typem zabudowy oraz wykorzystaniem przestrzeni spośród wszystkich jednostek urbanistycznych Gminy i Miasta Dobczyce. Jest to także obszar pełniący najwięcej funkcji pozamieszkaniowych. W jego obrębie znajdują się zarówno osiedla domów jednorodzinnych i wielorodzinnych, jak też obiekty użyteczności publicznej tworzące miejsca koncentracji usług publicznych, miejsca koncentracji działalności gospodarczej, skupisko zabudowy tradycyjnej, historyczna część miasta, obiekty zabytkowe, itp.

W przeciwieństwie do wielu małych miast powstałych w podobnym okresie (XIV wiek), Dobczyce obecnie nie posiadają wyodrębnionego przestrzennie miejskiego rynku. W trakcie wielowiekowego rozwoju ośrodka nie udało się utworzyć centralnego placu miejskiego, otoczonego zwartą zabudową usługowo-handlową i funkcjami publicznymi. Ulicę Rynek tworzy droga gminna, przy której skupione są siedziby instytucji publicznych, sklepy i punkty usługowe, przestrzenie pełniące funkcję publiczną. Cechuje się ona dużym ruchem samochodowym w godzinach porannego i popołudniowego szczytu, co zmniejsza funkcjonalność miejskiego centrum i utrudnia jego pełniejsze wykorzystanie na rzecz mieszkańców.

Układ przestrzenny miasta kształtował się w sposób chaotyczny, bez jednolitego założenia urbanistycznego w momencie zaburzenia pierwotnego, staromiejskiego układu. Podstawowy wpływ na obecny kształt miejskiej przestrzeni i poszczególnych jej części (w tym części centralnej) miały podziały gruntów charakterystyczne dla wsi (układ łańcuchówki lub ulicówki), duży udział użytków rolnych w powierzchni miasta (ponad 55 % w 2015 roku, według danych BDL GUS), powstanie Zbiornika Dobczyckiego, warunki naturalne (przebieg rzeki Raba, ukształtowanie terenu), przestrzenne i funkcjonalne wyodrębnienie osiedli budynków wielorodzinnych oraz jednorodzinnych. Z tego powodu sieć miejskich ulic nie jest dostosowana do istniejących potrzeb i ruchu samochodowego, nie zapewnia odpowiedniej komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami miasta, co w szczególności odczuwalne jest w obszarze Dobczyce Centrum, pełniącym rolę funkcjonalnego, administracyjnego i gospodarczego centrum nie tylko miasta, ale także całej gminy.

Najbardziej skoncentrowana zabudowa położona jest wzdłuż ulicy Rynek. Im dalej od Rynku, tym bardziej nieregularny staje się układ ulic, większy jest udział użytków rolnych i ogrodów w powierzchni obszaru, a zabudowa się rozprasza.

Rysunek 9. Obszar Dobczyce Centrum z zaznaczonym miejscem koncentracji zabudowy w centrum

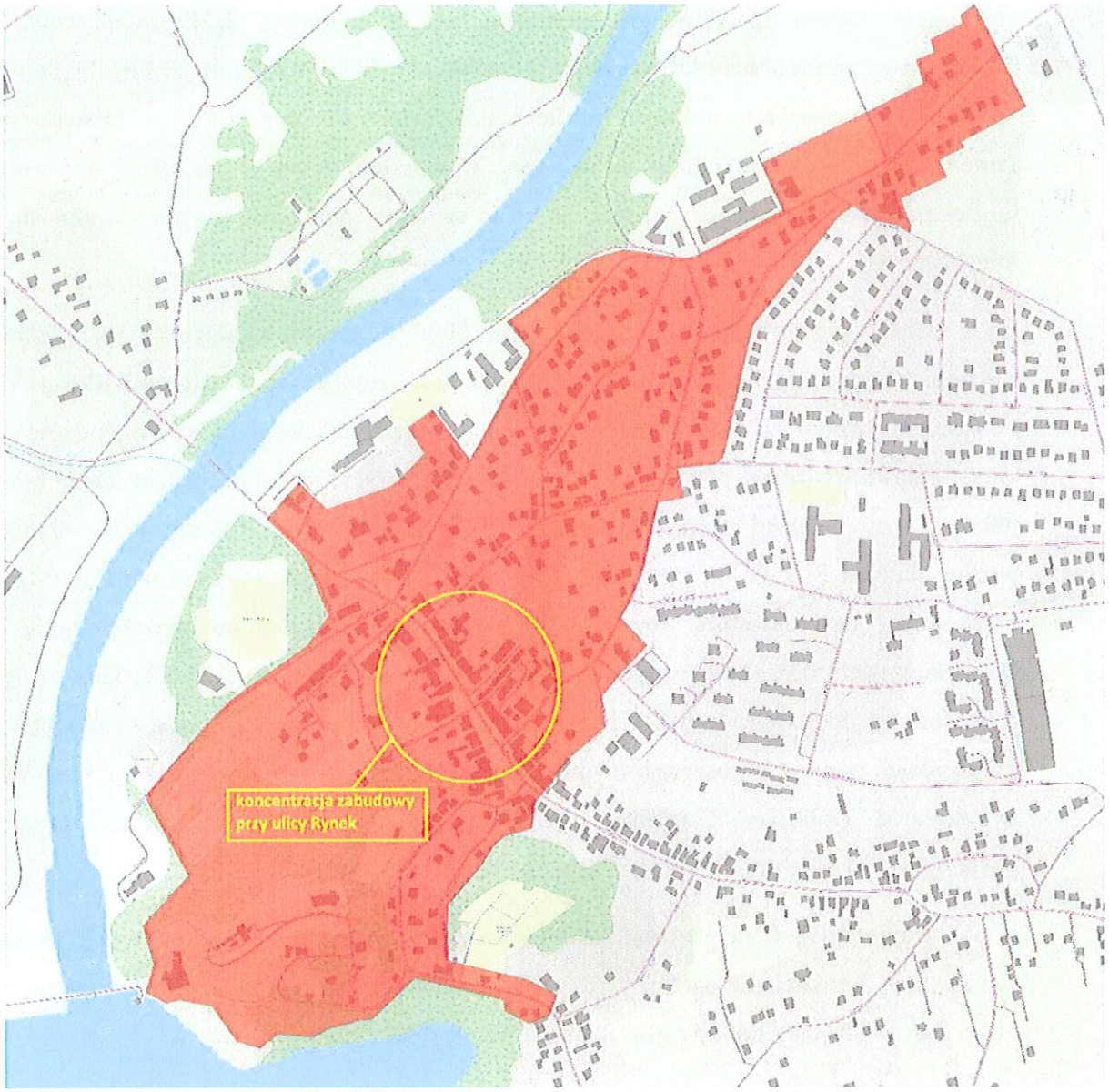

W obrębie jednostki znajdują się budynki użyteczności publicznej, które charakteryzują się niedostatecznym stanem technicznym (np. budynek Szkoły Podstawowej przy ulicy Jagiellońskiej, tzw. Chirany). W centralnej części miasta występują problemy komunikacyjne związane z niedoborem miejsc parkingowych i dużym natężeniem ruchu drogowego, szczególnie przy ulicy Rynek. Niedostatecznie zagospodarowany jest obszar przy ulicy Podgórskiej, pełniący funkcję przystanku komunikacji publicznej. Historyczna część miasta, położona na Wzgórzu Zamkowym, wymaga podjęcia interwencji w zakresie

wzmocnienia jej funkcji turystyczno-rekreacyjnej i funkcjonalnego zagospodarowania jako otoczenie Zbiornika Dobczyckiego. Ponadto, mieszkańcy wskazują na konieczność podniesienia jakości przestrzeni publicznej Centrum poprzez organizację miejsc spacerowo-rekreacyjnych i próbę zorganizowania na ulicy Rynek miejsca pełniącego funkcje miejskiego rynku (miejsce spotkań, integracji mieszkańców).

2.2. Pogłębiona diagnoza jakościowa

Przedmiotem pogłębionej diagnozy jakościowej obszaru rewitalizacji były wybrane problemy zidentyfikowane w wyniku analizy wskaźnikowej, oraz potencjały tego obszaru. Narzędzia diagnozy jakościowej oraz partycypacji społecznej pozwoliły przyjrzeć się bliżej wybranym kwestiom problemowym, dały również możliwość rozpoznania potrzeb i oczekiwań poszczególnych grup społecznych: młodzieży, seniorów, rodziców małych dzieci, społeczników i aktywnych mieszkańców, przedsiębiorców - czyli mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji. Respondentów pytano o wizję i pożądane kierunki zmian obszaru rewitalizacji oraz wykorzystania jego potencjałów w celu zaspokajania zgłaszanych potrzeb, pomysłów i oczekiwań.

Badana problematyka dotyczyła dwóch bloków zagadnień: kwestii społeczno-gospodarczych i przestrzenno-infrastrukturalnych. W prowadzonych działaniach – w zależności od tematyki - wykorzystywano następujące narzędzia diagnozy i partycypacji społecznej: warsztaty tematyczne, kawiarenka rewitalizacyjna, spacer badawczy, akcja bezpośrednia (sondaż uliczny). Elementem każdego z zastosowanych narzędzi był komponent informacyjno-edukacyjny służący wprowadzeniu respondentów w ideę procesu rewitalizacji w gminie Dobczyce.

Obszar rewitalizacji, jak i cała gmina Dobczyce, dysponuje bogatym potencjałem środowiskowym, przestrzenno-technicznym jak i społeczno-gospodarczym. W rozmowach wskazywano w szczególności na ciekawą, choć w dużej mierze zaniedbaną tkankę architektoniczną centrum miasta i inne elementy dziedzictwa historyczno-kulturowego Dobczyc (ruiny Zamku, tradycje „kozie"), walory krajobrazowo - środowiskowe (Zalew, zaporę, bogatą faunę i florę), wysoką i wciąż rosnącą aktywność społeczno-gospodarczą mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców oraz sprawnie funkcjonujące instytucje i organizacje. Ponadto, obszar rewitalizacji dysponuje bogatym rezerwuarem zasobów przestrzenno- technicznych – gminnych nieruchomości i terenu, którym należy nadać nowe funkcje oraz poprawić ich kondycję i stan zagospodarowania. Spotkania z mieszkańcami taką perspektywę potwierdzają,

wskazują przede wszystkim na konieczność lepszego wykorzystania istniejących potencjałów, a w szczególności łączenia i integrowania zasobów, funkcji i środowisk, w celu podniesienia jakości życia mieszkańców i dalszego wzmacniania kondycji społeczno-gospodarczej Dobczyc.

Problemy i potencjały społeczno- gospodarcze

Na potrzebę integrowania funkcji instytucji i organizacji działających na rzecz pomocy i integracji społecznej wskazywali uczestnicy warsztatu tematycznego z dnia 3 grudnia 2016r. Część z tych instytucji funkcjonuje na obszarze rewitalizacji, świadcząc usługi dla mieszkańców całej gminy. Główny wniosek ze spotkania dotyczy konieczności zacieśniania współpracy w celu lepszej koordynacji oferowanego wsparcia i - w optymalnych warunkach - zlokalizowania go fizycznie w jednym miejscu, w Centrum Usług Społecznych. Zasoby techniczne obszaru rewitalizacji na takie rozwiązanie pozwalają. Umiejscowienie w jednej przestrzeni obecnej działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz usług innych instytucji i organizacji, takich jak: poradnictwo psychologiczne, prawne, usługi integracji społecznej i zawodowej, terapii i interwencji kryzysowej, oraz organizacji czasu wolnego dla różnych grup, wzmocni kompleksowość i profesjonalizm oferowanego wsparcia. Takie rozwiązanie ułatwi mieszkańcom korzystanie z nich, ograniczy odsyłanie osób potrzebujących pomocy „od urzędu do urzędu", wpłynie na podniesienie ich jakości. Uczestnicy spotkania podkreślali, jak ważne jest aby w jednym miejscu integrować różne usługi, niekoniecznie tylko te adresowane do odbiorców pomocy społecznej. Należy zbudować pozytywny wizerunek tego miejsca (a co za tym idzie instytucji pomocy społecznej), w którym mieszkańcy mogą otrzymać niezbędne wsparcie ale również rozwijać swoje potencjały i uzyskać pomoc w podejmowaniu aktywności. Uczestnicy spotkania wskazali również na istotną rolą Centrum Usług Społecznych w integrowaniu osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi, łączenia osób młodych ze starszymi, wolontariuszy z mieszkańcami potrzebującymi pomocy, zbliżanie środowiska organizacji pozarządowych i aktywnych mieszkańców. Ważną kwestią jest również potrzeba koordynacji wolontariatu w Dobczycach – przygotowania i motywowania wolontariuszy, zapewnienia im sprawnej współpracy z osobami potrzebującymi wsparcia. Zastanawiano się również nad tym, jak formacyjny wymiar działalności wolontaryjnej wykorzystać w pracy z dziećmi i młodzieżą w szkołach. Podsumowując - w opinii mieszkańców - wolontariat jest ważnym elementem koncepcji Centrum Usług Społecznych.

Na potrzebę integrowania działań aktywnych mieszkańców i instytucji, łączenia zasobów, wskazywały również mamy mały dzieci - uczestniczki Kawiarenki rewitalizacyjnej z 2 grudnia 2016 r. Dyskutowano nt. potrzeb dzieci i ich rodziców, proponowano wspólne przedsięwzięcia służące rozszerzeniu oferty zajęć dla najmłodszych oraz budowania systemu wsparcia dla matek wracających na rynek pracy po urlopach macierzyńskich i wychowawczych. Rodzice i nauczyciele, zgłaszali również chęć podnoszenia kompetencji wychowawczych i edukacyjnych. Pojawiały się także propozycje aktywności łączących pokolenia i integrujących mieszkańców, często oparte na lokalnych potencjałach (szachy, park) i nakierowane na holistyczny rozwój dzieci. Uczestniczki spotkania deklarowały gotowość własnego zaangażowania, oraz wskazywały na przestrzeń do współpracy z instytucjami i organizacjami realizującymi zbliżone cele.

Mieszkańcy w ramach różnych form konsultacji społecznych, wskazali także na konieczność otworzenia w Dobczycach żłobka oraz podniesienia jakości infrastruktury opieki nad dziećmi i terenów rekreacyjnych. Podkreślano potrzebę remontu przedszkoli i ich otoczenia, oraz stworzenia większej liczby placów zabaw, terenów zielonych sprzyjających potrzebom rodzin z dziećmi i pozwalających na aktywny wypoczynek. Zgłoszony został również pomysł utworzenia w Dobczycach przedszkola pracującego wg metody Montessori. Biorąc pod uwagę potencjał obszaru rewitalizacji, część dostępnych tam zasobów może zostać spożytkowane w odpowiedzi na zgłaszane potrzeby i oczekiwania dotyczące sytuacji rodzin w Dobczycach.

W dniu 25 listopada 2016r. odbył się warsztat tematyczny poświęcony aktywności społecznej i obywatelskiej. Również i tym razem jednym z podstawowych wniosków z dyskusji jest konieczność łączenia potencjałów społecznych i rozwijanie współpracy lokalnej. Po stronie mocnych stron wskazywano sporą liczbę organizacji pozarządowych działających w mieście i gminie Dobczyce, część z nich prowadzi swoje działania na obszarze rewitalizacji. Sporo jest więc aktywnych organizacji, coraz więcej jest również nieformalnych grup zrzeszających mieszkańców – pasjonatów, w różnym wieku. W toku dyskusji wskazano również na słabe strony i obszary do rozwoju. Jednym z podstawowych jest niewystarczająca, dotychczasowa współpraca organizacji pozarządowych w zakresie realizacji wspólnej oferty dla mieszkańców Dobczyc. Niezbędne jest łączenie potencjałów w ramach przedsięwzięć partnerskich w miejsce konkurowania o uwagę mieszkańców, koordynacja kalendarza wydarzeń, łączenie sił w celu starania się o finansowanie działań spoza budżetu gminy. Aktywni mieszkańcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych wskazują także na potrzebę korzystania z systematycznego wsparcia w zakresie spraw formalno-prawnych, prowadzenia księgowości, czy pozyskiwania

zewnętrznych funduszy. Bardzo mocno podkreślano również potrzebę działań animacyjnych, które winny inspirować do podejmowania współpracy, korzystania z dobrych praktyk, innowacyjnych narzędzi pracy, a w szczególności poszukiwania pomysłów na szersze otwarcie się na społeczność. W ocenie respondentów słabą stroną środowiska dobczyckich NGO jest nadmierna koncentracja na działaniach adresowanych do wąskiego grona członków i sympatyków organizacji. Natomiast działania służące dotarciu do szerokiego grona mieszkańców są niewystarczające i nie zawsze skuteczne.

Planując system wsparcia aktywności społecznej i obywatelskiej należy wziąć pod uwagę zróżnicowane potrzeby oraz aspiracje rozwojowe tego środowiska. Niektóre z organizacji nie planują rozwoju instytucjonalnego, chcą się opierać wyłącznie o działalność społeczną, w jak najmniejszym stopniu sformalizowaną. One wymagają konkretnej pomocy w sprawach finansowo- formalnych oraz redukcji wymagań biurokratycznych. W tym przypadku, w ocenie uczestników spotkania, warto uwzględnić rozwiązania ułatwiające zdobywanie i rozliczanie funduszy np. system regrantingu oraz dostarczenie wsparcia w zakresie prowadzenia księgowości. Gmina jednak potrzebuje również profesjonalnych organizacji, które chcą być partnerem dla samorządu w zakresie realizacji większych zadań publicznych. Te organizacje wymagają innego systemu wsparcia, sprzyjającego ich ciągłemu rozwojowi i podnoszeniu kompetencji.

Opisane powyżej potrzeby, oczekiwania i pomysły składają się na koncepcję Centrum Aktywności Społecznej i Obywatelskiej. Centrum rozumianego zarówno jako kompleksowy system wsparcia uwzględniający zróżnicowane potrzeby i potencjały odbiorców, jak również fizyczne miejsce spotkań (kawiarenkę społeczną) i coworkingu dla aktywnych mieszkańców i działaczy organizacji pozarządowych. Koncepcja Centrum wpisuje się i merytorycznie uzupełnia założenia Centrum Usług Społecznych, które może znaleźć swoją lokalizację na obszarze planowanym do rewitalizacji.

Rozważając aktywność społeczną i obywatelską w Dobczycach dyskutowano również o pomysłach na aktywizację dotychczas niezaangażowanych mieszkańców gminy. Procesy rewitalizacyjne takie możliwości tworzą. Uczestnicy spotkania zgłosili pomysł dotyczący włączenia mieszkańców w zagospodarowanie wybranych, gminnych terenów zielonych (skwerów). Uznano, iż w tym celu konieczne są działania animacyjne służące zachęceniu mieszkańców do współpracy i integracji. Mieszkańcy – uczestnicy spotkania zgłosili również swoje, oddolne inicjatywy oparte na własnych kompetencjach. Powstał więc pomysł na ścieżki tematyczne: ekologiczną, przyrodniczą, historyczną i biegową, które wykorzystają możliwości

jakie daje obszar rewitalizacji i okoliczne tereny. Środowisko osób starszych zgłosiło pomysł na wzajemną wymianę usług, czyli „bank czasu" oraz szereg wydarzeń służących integracji mieszkańców na obszarze rewitalizacji. Poza pomysłami merytorycznymi w dyskusji pojawiły się również głosy wskazujące na konieczność zastosowania systemowych rozwiązań służących inicjowaniu aktywności oddolnej np. w formie inicjatywy lokalnej.

Problemy i potencjały przestrzenno-techniczne

Podczas spaceru badawczego i kawiarenek rewitalizacyjnych temat przestrzeni publicznej, w tym szczególnie rynku dobczyckiego i centrum, pojawiał się często. W związku z tym temat życia w dobczyckim rynku zaistniał na spotkaniu w ramach kawiarenki rewitalizacyjnej w dniu 16 grudnia 2016 roku. Do kawiarenki zostali zaproszeni m.in. przedsiębiorcy prowadzący swoją działalność w rynku.

Uczestnicy spotkania zgłaszali, iż w centrum jest mało wydarzeń i miejsc, które przyciągnęłyby mieszkańców i turystów (brak ogródków kawiarnianych, imprez). Podkreślali, że w przestrzeni rynku jest zbyt mało ławek, co zniechęca mieszkańców do spędzania tam czasu - zatrzymywania się, rozmów i spotkań. Natomiast najbardziej w rynku, podobają się takie obiekty, jak Strażnica, figura św. Floriana czy dom dra Szwedowskiego, a także zachowanie układu starego rynku, oświetlenie, zieleń i klomby kwiatowe. Zwraca uwagę porządek, czystość i charakter placu. Wielokrotnie podkreślano, że głównym użytkownikiem tego miejsca są niestety samochody, a dopiero w dalszej kolejności mieszkańcy, klienci, właściciele przyległych posesji i obiektów handlowych, pracownicy Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce. Niezbędna jest inna organizacja przestrzeni rynku, bardziej przyjazna mieszkańcom, w tym pieszym i młodzieży oraz turystom. Wśród propozycji działań związanych z przestrzenią rynku mieszkańcy proponowali różne, czasami wykluczające się rozwiązania. Wśród nich: ograniczenie czasowe dla parkujących samochodów oraz budowę nowych miejsc parkingowych, zmianę organizacji ruchu w rynku i zwężenie drogi, aby zwiększyć przestrzeń dla pieszych, zorganizowanie większej ilości miejsc parkingowych w innej lokalizacji nieutrudniającej życia mieszkańcom. Pojawiły się również propozycje związane z ograniczeniem reklam, poprawą estetyki (więcej zieleni i kwiatów), aranżacją okolicy studni czy usytuowaniem większej ilości ławek w centrum. Ważną kwestią jest zagospodarowanie i poprawa estetyki budynków niewykorzystanych, m.in. rozwiązanie sprawy dawnej spółdzielni szewskiej mocno obecnie szpecącej otoczenie. Zastanawiano się nad zagospodarowaniem na nowo budynków Chirany i Straży Pożarnej. Zaproponowano funkcje

reprezentacyjne i utworzenie w budynku Strażnicy stylowej kawiarenki oraz zagospodarowanie okolic figury św. Floriana jako miejsca spotkań z zakazem parkowania, podobnie jak otoczenia zabytkowego budynku Chirany. Dla ułatwienia realizacji tych pomysłów zaproponowano objęcie zabytkowej części centrum Dobczyc ochroną w postaci ustanowienia „parku kulturowego" jako narzędzia między innymi poprawy estetyki elewacji budynków, ujednolicenia reklam oraz otworzenie ogródków kawiarnianych – miejsc spotkań dla mieszkańców.

W opinii użytkowników, poza poprawą przestrzeni, należy pobudzić również życie kulturalne w centrum miasta. Zaproponowano organizację „Święta Rynku" (zamknięcie rynku na czas imprezy) i innych cyklicznych wydarzeń okolicznościowych oraz utworzenie punktu sprzedaży pamiątek i widokówek z Dobczyc. Poprawa drobnej infrastruktury rynku, zbudowanie fontanny, stolików szachowych, umieszczenie większej liczby koszy i ławek, również zachęci mieszkańców do spędzania tam czasu i częstszej obecności.

Mieszkańcy, dyskutując o jakości przestrzeni publicznej w Dobczycach zwrócili również uwagę na konieczność podjęcia działań proekologicznych związanych z czystością powietrza i dyscyplinowaniem właścicieli zwierząt. Zwrócono także uwagę na potrzebę rewitalizacji parku na ul. Podgórskiej oraz zapewnienia większej spójności komunikacyjnej szlaków pieszych łączących dobczycki rynek z osiedlem (pasaż Dobka).

Potencjał turystyczny Dobczyc

W dniu 22 listopada 2016r. odbyło się spotkanie z udziałem przedsiębiorców, aktywnych mieszkańców i władz samorządowych poświęcone lepszemu wykorzystaniu potencjału turystycznego gminy. Zastanawiano się nad tym, jak zasoby obszaru rewitalizacji mogą pomóc w realizacji tej wizji. Lepsze wykorzystanie przestrzeni centrum Dobczyc, zadbanie o tereny rekreacyjne i zielone, przyczyni się do podniesienia atrakcyjności turystycznej Dobczyc. Uczestnicy spotkania wskazywali również na inne potrzeby w tym zakresie. Dyskutowano o konieczności zbudowania spójnej marki i produktu turystycznego gminy. Tą marką powinna być ekoturystyka, a klientem turysta poszukujący spokoju i aktywnego wypoczynku opartego o kontakt z naturą. Środowisko naturalne gminy jest jej istotnym bogactwem. Zbiornik, Raba, Charstek - wymagają lepszego wykorzystania. Zasoby te powinny stanowić bazę pod niezbędną infrastrukturę turystyczną (miejsca widokowe, kemping, kąpielisko, park, ścieżki spacerowe/ biegowe/tematyczne) oraz atrakcje turystyczne (spływy kajakowe, wypożyczalnia rowerów, nart biegowych, plaża itp.). Istotnym przedmiotem

dyskusji był Charstek. Teren ten – w ocenie uczestników spotkania oraz większości mieszkańców biorących udział w konsultacjach społecznych – powinien zostać przeznaczony na obszar turystyczno-rekreacyjny. Mieszkańcy proponują tam, m. in. stworzenie parku sensorycznego, wyznaczenia obszarów aktywności, w tym strefy rekreacji, edukacji oraz ciszy. Charakter tej przestrzeni powinien wpisywać się w ideę ekoturystyki, stawiając na czynny kontakt z naturą, wysoki poziom estetyki przestrzeni publicznych oraz edukację nt. miejscowej fauny i flory.

W dyskusji na temat turystyki w Dobczycach, zwolenników znalazł również pomysł promowania gminy jako „punktu wypadowego" po atrakcjach okolicy. Dogodność położenia - z jednej strony bliskość Krakowa, Wieliczki, Podhala, z drugiej możliwość ucieczki od zgiełku dużego miasta, może stanowić istotny atut dla turystów poszukujących odpoczynku po zwiedzaniu okolicy. Dobczyce mogą stanowić interesujący punkt wypadowy na krótkie wyjazdy turystyczne dla mieszkańców Małopolski i Śląska.

Spotkanie zamknięto pytaniem - jak pojemny powinien być profil turystyczny gminy? Czy lepiej postawić na turystę niszowego i ofertę specjalistyczną? Czy szerzej, łączyć w ofercie różne pomysły - ekologię, sport, edukację, dla których bazą mogą być lokalne zasoby?

PODSUMOWANIE

W toku analizy wskaźnikowej oraz pogłębionej diagnozy jakościowej zidentyfikowano szereg uwarunkowań, które obecnie wpływają na fakt uznania obszaru za zdegradowany oraz czynników, które stanowią potencjał rozwojowy obszaru.

Z uwagi na fakt, iż obszar Dobczyce Centrum jest miejscem koncentracji istotnych funkcji pozamieszkaniowych (m.in. gospodarczych, społecznych, administracyjnych) na skalę gminną i ponadgminną, jego funkcjonowanie i procesy zachodzące w jego obrębie oddziałują na obszar całej gminy. Tym samym, problemy, które zidentyfikowano w obszarze Dobczyce Centrum oraz jego potencjały rozwojowe także w większości wykraczają poza poziom obszaru rewitalizacji i będą związane z oddziaływaniem na skalę lokalną oraz – szczególnie w przypadku funkcji turystycznej – ponadlokalną.

Poniżej zestawiono główne problemy w obu rozpatrywanych sferach wraz z potencjałami rozwojowymi każdej ze sfer:

Tabela 3. Zestawienie problemów i potencjałów sfery społeczno-gospodarczej

SFERA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	
PROBLEMY	**POTENCJAŁY**
• Wyższy poziom bezrobocia, niż na obszarze gminy; • Koncentracja problemu bezrobocia mieszkańców do 30-tego roku życia; • Duża liczba osób otrzymujących wsparcie z powodu bezrobocia; • Problem z powrotem na rynek pracy po urodzeniu dziecka oraz problem opieki nad dzieckiem podczas pracy rodziców; • Koncentracja problemów związanych z bezpieczeństwem, szczególnie wysoki poziom popełnianych wykroczeń; • Niższe procentowe wyniki sprawdzianu szóstoklasistów od średniej gminnej; • Konieczność poprawy warunków funkcjonowania przedsiębiorstw, w szczególności w ścisłym centrum (ulica Rynek i przyległe); • Konieczność zintegrowania i skoordynowania działalności organizacji pomocowych i pozarządowych, zwiększenia ich współpracy i komplementarności działań, ułatwienia w dotarciu do odbiorców ich usług; • Niezaspokojone potrzeby w obszarze funkcjonowania rodzin z dziećmi w przestrzeni publicznej; • Konieczność budowania systemu wsparcia dla matek wracających na rynek pracy po urlopach macierzyńskich i wychowawczych; • Brak żłobka; • Niedostateczna jakość infrastruktury opieki nad dziećmi (braki i niedostatki lokalowe, potrzeba modernizacji siedzib przedszkoli); • Nadmierna koncentracja organizacji pozarządowych na działaniach adresowanych do wąskiego grona członków i sympatyków organizacji;	• Pełnienie funkcji centrum gminy i miasta, także w sferze społecznej i gospodarczej; • Koncentracja aktywności organizacji pozarządowych; • Stosunkowo duży poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym; • Koncentracja aktywności gospodarczej w obrębie obszaru; • Duża liczba przedsiębiorstw; • Rosnąca aktywność społeczno-gospodarcza mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców; • Posiadane przez gminę nieruchomości i obiekty, które można wykorzystać na cele społeczne; • Możliwości lokalowe i organizacyjne powołania Centrum Usług Społecznych w odpowiedzi na potrzeby organizacji pomocowych i pozarządowych; • Potencjał rozwoju wolontariatu; • Chęć podnoszenia kompetencji wychowawczych i edukacyjnych u rodziców i nauczycieli; • Zapotrzebowanie na rozszerzenie oferty zajęć dla najmłodszych; • Zapotrzebowanie na aktywności łączące pokolenia i integrujące mieszkańców; • Gotowość mieszkańców do współpracy z instytucjami i organizacjami na rzecz spraw społecznych; • Idea utworzenia Centrum Aktywności Społecznej i Obywatelskiej. Centrum rozumianego zarówno jako kompleksowy system wsparcia uwzględniający zróżnicowane potrzeby i potencjały odbiorców, jak również fizyczne miejsce spotkań (kawiarenkę społeczną) i coworkingu dla aktywnych mieszkańców i działaczy organizacji pozarządowych;

	• Oddolne inicjatywy na rzecz zwiększenia aktywności mieszkańców i poprawy funkcjonowania sfery społecznej;

Tabela 4. Zestawienie problemów i potencjałów sfery przestrzenno-technicznej

SFERA PRZESTRZENNO-TECHNICZNA	
PROBLEMY	**POTENCJAŁY**
• Wysoka wielkość emisji zanieczyszczeń do atmosfery; • Duże natężenie ruchu drogowego w obrębie ulicy Rynek, pełniącej funkcję centrum miasta; • Niedostosowanie sieci ulic do istniejących potrzeb, niskie skomunikowanie poszczególnych części obszaru; • Niedostateczna liczba miejsc parkingowych; • Parkowanie na chodnikach, wolnych placach i w miejscach, gdzie obowiązuje zakaz skutkujące zawłaszczaniem przestrzeni centrum przez samochody i utrudniające poruszanie się pieszym; • Niedostateczny stan techniczny i nieefektywne wykorzystanie części obiektów użyteczności publicznej; • Ograniczenia w wykorzystaniu Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji; • Konieczność wzmocnienia funkcji turystyczno-rekreacyjnej historycznej części miasta; • Niedostatki jakości przestrzeni publicznej Centrum; • Brak spacerowo-rekreacyjnych pełniących funkcje miejskiego rynku jako miejsce spotkań, integracji mieszkańców; • Zbyt mała liczba placów zabaw, terenów zielonych sprzyjających potrzebom rodzin z dziećmi i pozwalających na aktywny wypoczynek; • Mało wydarzeń i miejsc w centrum, które przyciągnęłyby mieszkańców i turystów;	• Położenie historycznej, zabytkowej części miasta w obrębie obszaru; • Bliskość Zbiornika Dobczyckiego; • Walory krajobrazowo-środowiskowe; • Położone w obrębie obszaru elementy dziedzictwa historyczno-kulturowego Dobczyc; • Atuty ścisłego centrum miasta – atrakcyjne obiekty, zachowanie układu starego rynku, oświetlenie, zieleń i klomby kwiatowe; • Możliwość rozwoju funkcji rynku jako miejsca koncentracji wydarzeń kulturalnych i społecznych; • Możliwość wykorzystania Charstka do rozwoju funkcji turystycznych, rekreacyjnych, społecznych; • Atrakcyjność turystyczna obszaru rewitalizacji i całej gminy oraz posiadanie zasobów i walorów znanych na skalę ponadgminną (Zamek, Zbiornik Dobczycki); • Dogodne położenie w pobliżu Krakowa, umożliwiające rozwój turystyki weekendowej; • Posiadanie zasobów umożliwiających rozwój różnych typów turystyki;
• Brak obiektów, architektury, infrastruktury w centrum zachęcających mieszkańców do spędzania tam czasu;	

3. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Gminy

Gminny Program Rewitalizacji nie jest jedynym dokumentem strategicznym odnoszącym się do przedmiotowego obszaru. Obszar objęty jest także innymi dokumentami strategicznymi, w szczególności bezpośrednio odnoszącymi się do obszaru gminy.

Istotne jest obranie takich celów Gminnego Programu Rewitalizacji, by nie tylko nie wykluczały one działań, jakie mają być podjęte w ramach innych dokumentów strategicznych, lecz by były wobec nich komplementarne i by wzajemnie wzmacniały swoje efekty. Wymienione poniżej dokumenty były brane pod uwagę przy opracowaniu przedmiotowego Programu, jest on w pełni z nimi zgodny i wpisuje się w postulowane w nich kierunki prowadzenia polityki prorozwojowej, co zostanie udowodnione w niniejszym rozdziale.

Badanie zgodności Gminnego Programu Rewitalizacji z innymi dokumentami strategicznymi obowiązującymi na obszarze gminy polega na porównaniu ich celów i obranych priorytetów. Zobrazowane zostało to w postaci zestawienia ich celów w formie tabelarycznej, dzięki czemu łatwo można odnaleźć wzajemne powiązania.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY DOBCZYCE

Tabela 5. Powiązania celów Gminnego Programu Rewitalizacji z celami określonymi w Strategii Rozwoju Gminy

Cele przyjęte w Gminnym Programie Rewitalizacji	Powiązane z nimi cele określone w Strategii Rozwoju Gminy	
CEL STRATEGICZNY I Wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału w procesie generowania pozytywnych zjawisk sfery społecznej i gospodarczej I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku	**Obszar strategiczny A: Sfera społeczna,** Cel strategiczny A: Wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności i integracji mieszkańców, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym	A.2. Rozszerzanie oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej na terenie gminy oraz włączanie mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym; A.3. Poszerzanie dostępnej oferty edukacyjnej o nowe formy i umożliwienie młodym ludziom rozwoju zainteresowań; A.4. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego; A.5. Rewitalizacja obszarów

przedszkolnym I.3. Aktywne działania na rzecz walki z bezrobociem I.4. Tworzenie dogodnych warunków do rozwoju działalności organizacji pozarządowych i lepsze dostosowanie ich aktywności do istniejących potrzeb I.5. Wykorzystanie posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej		koncentracji problemów społecznych.
	Obszar strategiczny B: Gospodarka <u>Cel strategiczny B:</u> Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o posiadane zasoby oraz walory	B.1. Zapewnianie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości i inwestowania na terenie gminy; B.3. Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego w lokalnej gospodarce;
CEL STRATEGICZNY II Wzmocnienie funkcjonalności przestrzeni obszaru i poprawa stanu jego infrastruktury w celu zwiększenia jego roli jako centrum gminy i miasta II.1. Rozwój infrastruktury społecznej służącej realizacji przedsięwzięć o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjno-sportowym II.2. Wzmocnienie turystycznych, rekreacyjnych i społecznych funkcji przestrzeni obszaru rewitalizacji II.3. Efektywne wykorzystanie przestrzeni i obiektów niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych na rzecz sfery społecznej i gospodarczej II.4. Wzmocnienie funkcji ulicy	**Obszar strategiczny A: Sfera społeczna,** <u>Cel strategiczny A:</u> Wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności i integracji mieszkańców, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym	A.1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury społecznej jako bazy do realizacji przedsięwzięć aktywizujących i integrujących społeczność;
	Obszar strategiczny C: Infrastruktura <u>Cel strategiczny C:</u> Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy przez rozwój infrastruktury	C.3. Usprawnienie systemu komunikacyjnego; C.4. Zagospodarowanie niewykorzystywanych budynków gminnych; C.5. Odnowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej;

Rynek jako miejskiego i gminnego centrum II.5. Poprawa komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami obszaru oraz poprawa dostępności miejsc parkingowych	**Obszar strategiczny D: Przestrzeń** Cel strategiczny D: Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz ochrona i wykorzystanie posiadanych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego w procesie rozwoju	D.1. Wykorzystanie potencjału Zbiornika Dobczyckiego oraz jego otoczenia na rzecz turystyki i rekreacji; D.2. Podejmowanie działań mających na celu ochronę środowiska naturalnego oraz walorów krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego; D.3. Poprawa jakości i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta Dobczyce i miejscowości wiejskich gminy;

STRATEGIA INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Tabela 6. Powiązania celów Gminnego Programu Rewitalizacji z celami określonymi w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych

Cele przyjęte w Gminnym Programie Rewitalizacji	Powiązane z nimi cele określone w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych	
CEL STRATEGICZNY I Wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału w procesie generowania pozytywnych zjawisk sfery społecznej i gospodarczej I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym I.3. Aktywne działania na rzecz walki z bezrobociem I.4. Tworzenie dogodnych warunków do rozwoju działalności organizacji pozarządowych i lepsze dostosowanie ich aktywności do istniejących potrzeb I.5. Wykorzystanie posiadanych	**Cel strategiczny nr 1:** Skuteczne przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego ze względu na ubóstwo i bezrobocie	1.1 Rozwój systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych ze względu na ubóstwo 1.2 Wzmocnienie gotowości osób bezrobotnych, w szczególności długotrwale bezrobotnych, do wejścia na rynek pracy 1.3 Zwiększenie przygotowania młodych mieszkańców gminy się do wejścia na rynek pracy 1.4 Poprawa współpracy instytucji działających na rzecz zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu oraz lokalnych przedsiębiorców 1.5 Rozwój lokalnego rynku pracy, promocja przedsiębiorczości i zatrudnienia
	Cel strategiczny nr 2: Trwałe i poprawnie funkcjonujące rodziny,	2.1 Wzmocnienie trwałości więzi rodzinnych oraz promocja wzorców aktywnego spędzania

atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej	godzące życie zawodowe z rodzinnym	czasu wolnego w gronie rodziny 2.3. Zwiększenie możliwości godzenia życia rodzinnego z zawodowym
	Cel strategiczny nr 4: Wysoka jakość życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych i ich rodzin	4.1 Rozwój systemu służącego aktywizacji i zapewnieniu wsparcia osobom starszym; 4.2 Rozwój systemu służącego wsparciu i aktywizacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin 4.3 Szersze włączenie osób starszych i niepełnosprawnych w życie społeczne gminy, ograniczenie stereotypów i uprzedzeń dot. starości i niepełnosprawności
	Cel strategiczny nr 6: Łatwo dostępna, atrakcyjna i kompleksowa oferta zagospodarowania czasu wolnego w gminie	6.1 Rozszerzenie i zwiększenie atrakcyjności oferty rozwijającej talenty, zainteresowania i kompetencje u dzieci i młodzieży z gminy Dobczyce 6.2 Wzmocnienie promocji oraz zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty RCOS i innych instytucji i organizacji z terenu gminy
	Cel strategiczny nr 7: Aktywni i zintegrowani mieszkańcy gminy	7.1 Wzmocnienie poczucia tożsamości lokalne i współpracy mieszkańców na rzecz rozwoju lokalnego 7.2 Rozwój aktywności samopomocowej, wolontarystycznej i obywatelskiej mieszkańców gminy 7.3 Rozwój kompetencji oraz współpracy organizacji pozarządowych i mieszkańców

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zarówno cele Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i wszystkie przedsięwzięcia, które zostały zaplanowane do realizacji w jego ramach w obszarze Dobczyce Centrum oraz poza obszarem rewitalizacji, są w pełni zgodne ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz z ujętymi w nim kierunkami zagospodarowania przestrzennego gminy.

W przypadku niezamieszkałego obszaru rewitalizacji (obszar Charstek) należy przeanalizować zasadność zmiany Studium oraz wskazana będzie zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego w formie tzw. zmiany punktowej, co zostanie przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem.

4. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja jest to określenie, jak wdrażany proces rewitalizacji wpłynie na obszar nim objęty, w jaki sposób go zmieni i jaki stanie się on po jego realizacji. Innymi słowy, wizja opisuje pożądany obraz obszaru, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ustalonemu i zawartemu w Gminnym Programie Rewitalizacji procesowi. Wizja jest wynikiem przeprowadzonej wcześniej diagnozy stanu obecnego oraz rezultatów konsultacji społecznych. W przypadku przedmiotowego Programu, wizja stanu obszaru została określona następująco:

WIZJA

Obszar rewitalizacji funkcjonalnym centrum gminy i miasta Dobczyce, zapewniającym wysoką jakość życia mieszkańcom, atrakcyjnym dla przedsiębiorców i turystów, generującym korzystne procesy rozwojowe na skalę lokalną i ponadlokalną w oparciu o posiadany potencjał i zasoby

Wizja została sformułowana w taki sposób, by podkreślić, że działania rewitalizacyjne będą miały na celu poprawienie jakości życia mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności turystycznej oraz poprawę warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Z uwagi na funkcje pełnione przez obszar w obrębie gminy, rewitalizacja prowadzona będzie w oparciu o wykorzystanie posiadanych atutów i potencjału, w celu generowania korzystnych zjawisk prorozwojowych na skalę gminną i ponadgminną oraz osłabienia lub wyeliminowania zidentyfikowanych problemów.

Gmina Dobczyce, jako podmiot odpowiedzialny za wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji i, co za tym idzie, zobowiązany do prowadzenia procesu rewitalizacji w wybranym obszarze, określa misję, która jest opisem działań, jakie podejmie wraz z innymi podmiotami, by efektywnie przyczyniać się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Misja jest całościowym, generalnym ujęciem działań, jakie muszą zostać podjęte, by założona wizja rozwoju została zrealizowana. Misją Gminy Dobczyce w ramach wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest:

MISJA

Prowadzenie i koordynowanie procesu rewitalizacji w oparciu o program zintegrowanych i komplementarnych działań zakładających interwencję w sferze społeczno-gospodarczej i przestrzenno-technicznej w celu generowania korzystnych procesów rozwojowych

Misja ma na celu ukierunkowanie podejmowanych działań tak, by przyniosły one oczekiwane rezultaty. Zgodnie z przyjętą misją, rewitalizacja będzie kładła nacisk na komplementarność działań różnych sfer, by ich synergiczne efekty przyniosły oczekiwane skutki.

5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań

Cele strategiczne są to logicznie pogrupowane cele długofalowe, jakie mają być osiągnięte w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. Opisują długookresowe oddziaływanie procesu rewitalizacji, przyjętego do wdrożenia w ramach Programu oraz określają pożądane, trwałe efekty jego wdrożenia.

Gminny Program Rewitalizacji zakłada osiągnięcie następujących celów strategicznych, przyporządkowanych poszczególnym obszarom:

Tabela 7. Cele strategiczne

SFERA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	SFERA PRZESTRZENNO- TECHNICZNA
CEL STRATEGICZNY I Wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału w procesie generowania pozytywnych zjawisk sfery społecznej i gospodarczej	CEL STRATEGICZNY II Wzmocnienie funkcjonalności przestrzeni obszaru i poprawa stanu jego infrastruktury w celu zwiększenia jego roli jako centrum gminy i miasta

Cel strategiczny I zakłada interwencję na rzecz poprawy funkcjonowania i kreowania pozytywnych zjawisk w sferze społeczno-gospodarczej. Odwołuje się do istniejących zasobów i potencjału oraz zakłada stworzenie warunków do aktywizacji życia społecznego i gospodarczego oraz przeciwdziałania negatywnym zjawiskom tych sfer.

Cel strategiczny II skupia się na zwiększeniu funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznej obszaru. Cel ten zakłada bezpośrednią interwencję w przestrzeń obszaru, jej pełniejsze i bardziej funkcjonalne wykorzystanie jako centrum gminy i miasta, poprawę jej estetyki oraz nadanie jej nowych cech i funkcji, co nie tylko poprawi jakość życia mieszkańców, lecz także uczyni obszar bardziej atrakcyjnym dla innych podmiotów – inwestorów, przedsiębiorców, odwiedzających, itp. Jednocześnie cel zakłada osiągnięcie trwałej, długookresowej poprawy jakości infrastruktury, co także w istotnym stopniu przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców i sprzyjać będzie generowaniu pozytywnych zjawisk społecznych i gospodarczych.

Cele operacyjne przyporządkowane są do poszczególnych celów strategicznych, opisują bezpośrednie efekty wdrażanych działań. Ze względu na swój komplementarny i spójny charakter, przyczynią się do osiągnięcia założonych celów strategicznych i, co za tym idzie, umożliwią spełnienie misji i osiągnięcie pożądanej wizji obszaru. Określają grupy przedsięwzięć, jakie będą realizowane w ramach rewitalizacji. Poszczególnym celom strategicznym przyporządkowano następujące cele operacyjne i kierunki działań:

Rysunek 10. Cele operacyjne i kierunki działań

SFERA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

CEL STRATEGICZNY I

Wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału w procesie generowania pozytywnych zjawisk sfery społecznej i gospodarczej

I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej

I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym

I.3. Aktywne działania na rzecz walki z bezrobociem

I.4. Tworzenie dogodnych warunków do rozwoju działalności organizacji pozarządowych i lepsze dostosowanie ich aktywności do istniejących potrzeb

I.5. Wykorzystanie posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej

SFERA PRZESTRZENNO-TECHNICZNA

CEL STRATEGICZNY II

Wzmocnienie funkcjonalności przestrzeni obszaru i poprawa stanu jego infrastruktury w celu zwiększenia jego roli jako centrum gminy i miasta

II.1. Rozwój infrastruktury społecznej służącej realizacji przedsięwzięć o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjno-sportowym

II.2. Wzmocnienie turystycznych, rekreacyjnych i społecznych funkcji przestrzeni obszaru rewitalizacji

II.3. Efektywne wykorzystanie przestrzeni i obiektów niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych na rzecz sfery społecznej i gospodarczej

II.4. Wzmocnienie funkcji ulicy Rynek jako miejskiego i gminnego centrum

II.5. Poprawa komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami obszaru oraz poprawa dostępności miejsc parkingowych

Poszczególnym celom przyporządkowano następujące cele operacyjne i kierunki działań:

1. **Sfera społeczno-gospodarcza:**

   Cel strategiczny I. Wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału w procesie generowania pozytywnych zjawisk sfery społecznej i gospodarczej:

   - I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej;
   - I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym;
   - I.3. Aktywne działania na rzecz walki z bezrobociem;
   - I.4. Tworzenie dogodnych warunków do rozwoju działalności organizacji pozarządowych i lepsze dostosowanie ich aktywności do istniejących potrzeb;
   - I.5. Wykorzystanie posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej;

   KIERUNKI DZIAŁAŃ:

   - organizacja nowych przedsięwzięć kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych, społecznych;
   - organizacja pozaszkolnych zajęć edukacyjnych oraz kółek zainteresowań, zajęć hobbystycznych dla dzieci i młodzieży,
   - organizacja zajęć społecznych, edukacyjnych i integracyjnych dla dzieci, rodzin, dorosłych, w tym dla seniorów,
   - organizacja przedsięwzięć integrujących dla rodzin, o charakterze międzypokoleniowym,
   - rozwój usług opieki nad dziećmi do lat 3,
   - utworzenie nowych podmiotów/instytucji sfery społecznej (Centrum Usług Społecznych, Centrum Aktywności Społecznej i Obywatelskiej),
   - działania na rzecz aktywizacji i koordynacji działalności stowarzyszeń, lokalnych grup artystycznych, grup hobbystycznych,
   - podejmowanie działań na rzecz walki z bezrobociem;
   - wzmocnienie społecznej funkcji centrum miasta poprzez organizację wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych, społecznych w centralnej części Dobczyc (ulica Rynek i przyległe);
   - promowanie i eksponowanie znajdujących się na obszarze gminy walorów przyrodniczych i obiektów zabytkowych;

2. **Sfera przestrzenno-techniczna**

Cel strategiczny II. Wzmocnienie funkcjonalności przestrzeni obszaru i poprawa stanu jego infrastruktury w celu zwiększenia jego roli jako centrum gminy i miasta:

- II.1. Rozwój infrastruktury społecznej służącej realizacji przedsięwzięć o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjno-sportowym;
- II.2. Wzmocnienie turystycznych, rekreacyjnych i społecznych funkcji przestrzeni obszaru rewitalizacji;
- II.3. Efektywne wykorzystanie przestrzeni i obiektów niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych na rzecz sfery społecznej i gospodarczej;
- II.4. Wzmocnienie funkcji ulicy Rynek jako miejskiego i gminnego centrum;
- II.5. Poprawa komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami obszaru oraz poprawa dostępności miejsc parkingowych;

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- modernizacja budynków szkół i przedszkoli,
- utworzenie żłobka,
- adaptacja niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych obiektów na cele społeczne,
- modernizacja ulicy Rynek i wyposażenie jej w niezbędne elementy małej architektury i infrastruktury w celu przywrócenia funkcji społecznej centrum,
- zagospodarowanie obszaru „Charstek" na rzecz turystyki, rekreacji, funkcji społecznych;
- poprawa atrakcyjności Wzgórza Staromiejskiego poprzez inwestycje w małą architekturę i infrastrukturę;
- organizacja miejsc parkingowych w centrum;
- rozwój komunikacji poprzez budowę nowych połączeń komunikacyjnych w centrum
- modernizacja obiektów rekreacyjnych

6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

6.1. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 8. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w latach 2017-2023

Przedsięwzięcie/ lokalizacja	Opis	-Lata realizacji	Cel	Podmiot realizujący	Prognozowane produkty i rezultaty
Rozbudowa modernizacja przedszkola nr 3 i utworzenie oddziału żłobka (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Zakres zadania obejmuje termomodernizację całego obiektu, przebudowę istniejących pomieszczeń pod kątem dostosowania do obowiązujących przepisów, uzupełnienie programu użytkowego o salę wielofunkcyjną, adaptację w części na potrzeby żłobka, przeniesienie oraz adaptację części magazynowej na kuchnię oraz dostosowaniem do obowiązujących przepisów higieniczno-sanitarnych. W projektowanej inwestycji zaplanowano siedem oddziałów (jeden na parterze przystosowany dla osób niepełnosprawnych oraz sześć na piętrze) oraz oddział żłobka zlokalizowany na parterze. Projekt zlokalizowany jest poza obszarem rewitalizacji, lecz umożliwia rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum z uwagi na fakt, iż do Przedszkola nr 3 uczęszczają dzieci mieszkające w obszarze rewitalizacji, a przedszkole usytuowane jest w niedalekiej odległości od obszaru rewitalizacji. Ponadto, na terenie gminy w chwili obecnej nie funkcjonuje żłobek, więc przedsięwzięcie umożliwi rozwiązanie problemów obszaru rewitalizacji z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3. Projekt przyczyni się do rozwoju infrastruktury	2018-2019	II.1. Rozwój infrastruktury społecznej służącej realizacji przedsięwzięć o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjno-sportowym I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	Gmina Dobczyce	Wzrost liczby dostępnych usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym: 1 Wzrost liczby dzieci objętych opieką przedszkolną: 24 Wzrost liczby dzieci objętych opieką żłobka: 12 Wzrost liczby wyremontowanych/ zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej: 1

	społecznej, z której korzystają mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz zwiększy jakość i dostępność usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym w obszarze rewitalizacji.				
Sala oraz wyposażenie sali do nauki j. angielskiego w przedszkolu. Dofinansowanie do studiów z j. angielskiego (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Sala do nauki j. angielskiego wyposażona między innymi w: • magnetofon oraz nagrania na płytach CD • gry pamięciowe „Memo", plansze dydaktyczne • plakaty, maty edukacyjne • flashcards, alfabet w obrazkach • rzutnik • gry planszowe (j. angielski) • ilustrowany słownik j. angielskiego • karty edukacyjne, tablica interaktywna • szablony z podpisami; Uzupełnienie kwalifikacji, poszerzenie umiejętności i wiadomości w zakresie nauczania j. angielskiego. Projekt zlokalizowany jest poza obszarem rewitalizacji, lecz umożliwia rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum z uwagi na fakt, iż do Przedszkola nr 3 uczęszczają dzieci mieszkające w obszarze rewitalizacji, a przedszkole usytuowane jest w niedalekiej odległości od obszaru rewitalizacji. Projekt zwiększy jakość usług z zakresu opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym w obszarze rewitalizacji.	2017	I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	Przedszkole Samorządowe nr 3	Wzrost liczby dostępnych usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym: 1

Wspieramy rozwój przedszkolaka (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Wyposażenie sali logopedycznej i terapeutycznej • pomoce dydaktyczne (gry dydaktyczne, gry logopedyczne), płyty dźwiękowe CD • magnetofon, dyktafon • narzędzia do rozwijania mowy np. wibrator logopedyczny • programy komputerowe logopedyczne • pomoce do rozwijania percepcji wzrokowej, słuchowej, motoryki małej i dużej Projekt zlokalizowany jest poza obszarem rewitalizacji, lecz umożliwia rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum z uwagi na fakt, iż do Przedszkola nr 3 uczęszczają dzieci mieszkające w obszarze rewitalizacji, a przedszkole usytuowane jest w niedalekiej odległości od obszaru rewitalizacji. Projekt zwiększy jakość usług z zakresu opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym w obszarze rewitalizacji.	2018	I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	Przedszkole Samorządowe nr 3	Wzrost liczby dostępnych usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym: 1
„Umiem bywać, obserwować, kulturalnie się zachować" – kształtowanie świadomości przynależności społecznej i aktywnego poruszania się w najbliższym	Przeznaczony dla 5-cio, 6-cio Latków – zgodnie z podstawą programową przedszkola i jej rozszerzeniem 1. Poznajemy naszą małą Ojczyznę a. – wycieczki, spacery: ZAMEK i zabytkowy Kościół, Korona Zapory, Cmentarz, Oczyszczalnia Ścieków – zakres własny b. – poznajemy ważne miejsca użyteczności publicznej w Dobczycach;	2017-2018	I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	Przedszkole Samorządowe nr 3	Wzrost liczby dostępnych usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym: 1

otoczeniu wg poznawanych zasad (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	2. Poznajemy stolicę Małopolski – Kraków oraz dobra, które uczą kultury. - uczestnictwo w spektaklach: - wizyta na wernisażu z programem artystycznym własnym - wizyta w muzeum; - poznajemy różne miejsca przyjazne dla dzieci: WIOSKI ŚWIATA, ZOO; 3. Angażowanie się w różne akcje i imprezy; 4. Współpraca ze Szkołami w terenie – włączenie się w uroczystości z programem artystycznym. 5. Potrafię tańczyć - zaprosić do tańca- uczestnictwo w zajęciach tanecznych – nauka podstawowych kroków tańca klasycznego , tańca regionalnego i tańca nowoczesnego – program – cykl roczny; 6. DZIEŃ „Zaczarowanych słów w Przedszkolu" – zabawy, konkursy z kulturalną piosenką – z nagrodami; 7. „Dobre Maniery" – konkurs recytatorski/o użyciu magicznych słów: przepraszam, proszę, dziękuję/; 8. Konkurs i wystawa plastyczna w Przedszkolu „Moje magiczne miejsce – w mojej małej Ojczyźnie" – technika dowolna – wystawa w Przedszkolu.				

	Projekt zlokalizowany jest poza obszarem rewitalizacji, lecz umożliwia rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum z uwagi na fakt, iż do Przedszkola nr 3 uczęszczają dzieci mieszkające w obszarze rewitalizacji, a przedszkole usytuowane jest w niedalekiej odległości od obszaru rewitalizacji. Projekt zwiększy jakość usług z zakresu opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym w obszarze rewitalizacji.				
Przebudowa budynku Chirany na potrzeby Centrum Usług Społecznych i Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej (obszar Dobczyce Centrum)	Przedmiotem inwestycji jest modernizacja i rozbudowa budynku szkoły podstawowej wzniesionego około 1892 r , który jest wpisany jest do gminnej ewidencji zabytków (karta gminnej ewidencji zabytków nr A-43/4). Zakres prac obejmuje odnowienie budynku, w tym elewacji zgodnie z programem prac budowlano – konserwatorskich oraz budowę schodów oraz pochylni dla osób niepełnosprawnych. W ramach projektu planuje się również lokalizację miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych.	2019-2020	II.1. Rozwój infrastruktury społecznej służącej realizacji przedsięwzięć o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjno-sportowym I.4. Tworzenie dogodnych warunków do rozwoju działalności organizacji pozarządowych i lepsze dostosowanie ich aktywności do istniejących potrzeb	Gmina Dobczyce	Wzrost liczby obiektów zagospodarowanych na cele społeczne, edukacyjne, kulturalne, rekreacyjno-sportowe: 1
Modernizacja przedszkola nr 1 (obszar Dobczyce	Modernizacja budynku przedszkola nr 1, poprawa standardów świadczenia usług przedszkolnych, wyposażenie sal, dostosowanie do potrzeb osób	2018-2019	II.1. Rozwój infrastruktury społecznej służącej realizacji przedsięwzięć	Gmina Dobczyce	Wzrost liczby dostępnych usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3

Centrum)	niepełnosprawnych		o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjno-sportowym		i w wieku przedszkolnym: 1 Wzrost liczby dzieci ze specjalnymi potrzebami objętych opieką przedszkolną: 3 Wzrost liczby wyremontowanych/ zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej: 1
Kurs kwalifikacyjny z zakresu integracji sensorycznej (obszar Dobczyce Centrum)	Uczestnictwo nauczycieli przedszkolnych w kursie kwalifikacyjnym z zakresu integracji sensorycznej, zdobycie kwalifikacji do diagnozowania zaburzeń z zakresu SI, planowanie i prowadzenie terapii SI, rozpoznanie oraz charakteryzacja najczęściej występujących zaburzeń rozwojowych	2017-2018	I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	Przedszkole Samorządowe nr 1	Wzrost liczby dostępnych usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym: 1 Wzrost liczby dzieci ze specjalnymi potrzebami objętych opieką przedszkolną: 10
Poszerzenie oferty terapeutyczno-logopedycznej dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Utworzenie sali logopedycznej w poddaszu budynku Przedszkola nr 1, zakup i wyposażenie w niezbędny sprzęt, utworzenie pokoju terapii sensorycznej, utworzenie pracowni plastycznej, modernizacja toalety.	2017-2019	I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	Przedszkole Samorządowe nr 1	Wzrost liczby dostępnych usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym: 1

(obszar Dobczyce Centrum)	Rozwój oferty edukacyjnej dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, kompleksowa i wykwalifikowana pomoc dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.				Wzrost liczby dzieci ze specjalnymi potrzebami objętych opieką przedszkolną: 10
Dobre przedszkolaki z JEDYNKI w Dobczycach	Utworzenie 24 nowych miejsc edukacji przedszkolnej w tym min. 3 dla dzieci z niepełnosprawnościami w Przedszkolu Samorządowym nr 1 w Dobczycach na terenie gminy Dobczyce oraz dostosowanie istniejących miejsc do wymogów dzieci z niepełnosprawnych a także rozszerzenie oferty dodatkowej przedszkola dla 24 dzieci i podniesienie kwalifikacji zawodowych 4 nauczycieli z zakresu pedagogiki specjalnej.	2017-2019	I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	SYSTEMA Sp. z o.o. Gmina Dobczyce	Wzrost liczby dostępnych usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym: 1 Wzrost liczby dzieci ze specjalnymi potrzebami objętych opieką przedszkolną: 3
Dobre przedszkolaki z TRÓJKI w Dobczycach	Utworzenie 24 nowych miejsc edukacji przedszkolnej w tym min. 3 dla dzieci z niepełnosprawnościami w Przedszkolu Samorządowym nr 3 w Dobczycach na terenie gminy Dobczyce oraz dostosowanie istniejących miejsc do wymogów dzieci z niepełnosprawnych a także rozszerzenie oferty dodatkowej przedszkola dla 24 dzieci i podniesienie kwalifikacji zawodowych 4 nauczycieli z zakresu pedagogiki specjalnej.	2017-2019	I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	SYSTEMA Sp. z o.o. Gmina Dobczyce	Wzrost liczby dostępnych usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym: 1 Wzrost liczby dzieci ze specjalnymi potrzebami objętych opieką przedszkolną: 3

Stworzenie nowej przestrzeni dla utworzenia placu miejskiego łączącego Rynek z osiedlem (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Utworzenie placu miejskiego łączącego Rynek z osiedlem Projekt realizowany będzie w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji, przy jego granicy (część działek objętych projektem zawiera się w obszarze rewitalizacji) i umożliwi lepsze skomunikowanie usytuowanej w obszarze rewitalizacji ulicy Rynek oraz funkcjonalnego centrum miasta z osiedlem Jagiellońskim oraz węzłem komunikacyjnym (przystankami komunikacji zbiorowej, umożliwiającej dojazd m.in. do Krakowa i Myślenic), położonym przy ulicy Witosa. Zapewnienie dostępu do placu od strony Rynku wymaga wyburzenia siedziby Banku Spółdzielczego. Przedsięwzięcie zakłada utworzenie nowej przestrzeni publicznej w sąsiedztwie nowej siedziby banku. Ponadto powstaną nowe miejsca parkingowe, które położone będą blisko należącego do obszaru rewitalizacji centrum i z których korzystać będą osoby przyjeżdżające do centrum.	2019	II.5. Poprawa komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami obszaru oraz poprawa dostępności miejsc parkingowych	Gmina Dobczyce, Bank Spółdzielczy w Dobczycach	Utworzenie placu miejskiego: 1 Wzrost liczby miejsc parkingowych: 20
Budowa parkingu przy ulicy Podgórskiej (obszar Dobczyce Centrum)	Zadanie obejmuje swoim zakresem roboty związane z budową parkingu po stronie południowej (na 118 miejsc postojowych, w tym 5 miejsc dla osób niepełnosprawnych) oraz północnej (na 42 miejsc postojowych, w tym 3 miejsca dla osób niepełnosprawnych) ulicy Podgórskiej. Równocześnie zakres opracowania obejmuje przebudowę chodnika	2019	II.5. Poprawa komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami obszaru oraz poprawa dostępności miejsc parkingowych	Gmina Dobczyce	Wzrost liczby miejsc parkingowych: 160

	prowadzącego do parkingu po stronie południowej w kierunku Wzgórza Zamkowego				
Odnowa terenu rekreacji przy ulicy Podgórskiej (obszar Dobczyce Centrum)	Rewitalizacja terenów zielonych przy os. Zgody (alejki, mała architektura). Poprawa stanu boiska miejskiego, wymiana nawierzchni na sztuczną.	2018	II.2. Wzmocnienie turystycznych, rekreacyjnych i społecznych funkcji przestrzeni obszaru rewitalizacji II.3. Efektywne wykorzystanie przestrzeni i obiektów niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych na rzecz sfery społecznej i gospodarczej	Gmina Dobczyce	Wzrost liczby obiektów zagospodarowanych na cele społeczne, edukacyjne, kulturalne, rekreacyjno-sportowe: 1
Stworzenie parku sensorycznego na terenie Charstka wraz z ogrodem doświadczeń (obszar niezamieszkały – teren pod zaporą, tzw. Charstek)	Budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej na obszarze pod zaporą. Rozwój funkcji rekreacyjnych, wypoczynkowych, turystycznych, wykorzystanie walorów Zbiornika Dobczyckiego Stworzenie parku sensorycznego. W nim będą znajdować się strefy rozwijające zmysły: słuchu, węchu, dotyku. Park będzie też przestrzenią dla osób niepełnosprawnych. Park umożliwi zwiększenie możliwości aktywnego spędzenia czasu wolnego i	2019	II.2. Wzmocnienie turystycznych, rekreacyjnych i społecznych funkcji przestrzeni obszaru rewitalizacji II.3. Efektywne wykorzystanie przestrzeni i obiektów niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych na rzecz sfery społecznej	Gmina Dobczyce	Wzrost liczby obiektów zagospodarowanych na cele społeczne, edukacyjne, kulturalne, rekreacyjno-sportowe: 1 Wzrost liczby miejsc wyposażonych w infrastrukturę rekreacyjną i turystyczną: 1

	poprawi atrakcyjność obszaru. Dodatkowo, w obrębie Parku powstanie ogród doświadczeń		i gospodarczej		
Piknik Rodzinny w Parku na terenie Charstka (obszar niezamieszkały – teren pod zaporą, tzw. Charstek)	Organizacja corocznego pikniku rodzinnego na terenie Parku utworzonego w Charstku.	2019-2023	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Gmina Dobczyce, organizacje pozarządowe	Wzrost liczby przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne: 5 Wzrost liczby przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, społecznym, integracyjnym dla rodzin z dziećmi: 5
Zagospodarowanie miejskiego rynku na rzecz wzmocnienia funkcji turystycznej, wypoczynkowej, społecznej (obszar Dobczyce Centrum)	Budowa małej architektury, montaż tablic turystyczno-informacyjnych, wygospodarowanie stref spacerowo-wypoczynkowych, budowa fontanny, ławki	2019	II.4. Wzmocnienie funkcji ulicy Rynek jako miejskiego i gminnego centrum	Gmina Dobczyce	Wzrost liczby miejsc wyposażonych w infrastrukturę rekreacyjną i turystyczną: 1
Multibaby Kino (poza obszarem rewitalizacji jako	Cykliczne projekcje filmów dla rodziców z małymi dziećmi, dla dzieci i dla rodziców Zajęcia z animatorem na świetlicy MGOKiS w czasie projekcji	2017-2023	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty	Dobczycki Klub Mam	Wzrost liczby przedsięwzięć o charakterze kulturalnym,

przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Zwiększenie możliwości aktywnego spędzenia czasu wolnego dla rodziców i dzieci. Przedsięwzięcie realizowane będzie poza obszarem rewitalizacji, w niedaleko usytuowanym od obszaru rewitalizacji Regionalnym Centrum Oświatowo-Sportowym (wybudowanym w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Dobczyce na lata 2008-2015), które jest głównym miejscem organizacji różnorodnych przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, społecznym, edukacyjnym, rekreacyjnym na rzecz lokalnej społeczności w obrębie gminy Dobczyce. Przedsięwzięcie pozwoli na rozszerzenie oferty kulturalnej i społecznej oraz zwiększenie możliwości aktywnego spędzenia czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.		kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej		społecznym, integracyjnym dla rodzin z dziećmi: 7 Wzrost liczby przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne: 7
Uniwersytet Dziecięcy (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Zaprojektowanie i wydrukowanie indeksów studenckich i legitymacji Przygotowanie wykładów, lekcji w całym cyklu roku akademickiego „Uniwersytetu dziecięcego" Kontakt i zaproszenie do współpracy naukowców z krakowskich Uczelni Wyższych Wykłady 1-2 razy w miesiącu od października do czerwca dla dzieci z Gminy Dobczyce w wieku 5-12 lat Przedsięwzięcie realizowane będzie poza obszarem rewitalizacji, w niedaleko	2017, 2018	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Dobczycki Klub Mam	Wzrost liczby przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, społecznym, integracyjnym dla rodzin z dziećmi: 1 Wzrost liczby przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne: 1

	usytuowanym od obszaru rewitalizacji Regionalnym Centrum Oświatowo-Sportowym (wybudowanym w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Dobczyce na lata 2008-2015), które jest głównym miejscem organizacji różnorodnych przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, społecznym, edukacyjnym, rekreacyjnym na rzecz lokalnej społeczności w obrębie gminy Dobczyce. Przedsięwzięcie pozwoli na rozszerzenie oferty kulturalnej i społecznej oraz zwiększenie możliwości aktywnego spędzenia czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.				
Festiwal sportowy OLIMPIADA (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Organizacja festiwalu sportowego; Zwiększenie możliwości aktywnego spędzenia czasu wolnego Przedsięwzięcie realizowane będzie poza obszarem rewitalizacji, w niedaleko usytuowanym od obszaru rewitalizacji Regionalnym Centrum Oświatowo-Sportowym (wybudowanym w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Dobczyce na lata 2008-2015), które jest głównym miejscem organizacji różnorodnych przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, społecznym, edukacyjnym, rekreacyjnym na rzecz lokalnej społeczności w obrębie gminy Dobczyce. Przedsięwzięcie pozwoli na rozszerzenie oferty kulturalnej i społecznej oraz zwiększenie możliwości aktywnego	2018	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	KS Raba Dobczyce, TKKF, Szkoły	Wzrost liczby przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, społecznym, integracyjnym dla rodzin z dziećmi: 1 Wzrost liczby przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne: 1

	spędzenia czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.				
Gala Intox (obszar rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Zajęcia z dziećmi i młodzieżą włączające je w aktywność kulturalną poprzez naukę tańca; Organizacja Gali (przemarsz grupy przez obszar rewitalizacji, pokaz z prezentacją różnych stylów tanecznych, piknik integracyjny dla lokalnej społeczności); Integracja lokalnej społeczności Zwiększenie poziomu aktywności społecznej; Zwiększenie wrażliwości kulturalnej. Przedsięwzięcie realizowane będzie zarówno w obszarze rewitalizacji (przemarsz grupy przez obszar), jak i w Regionalnym Centrum Oświatowo-Sportowym, które jest głównym miejscem organizacji różnorodnych przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, społecznym, edukacyjnym, rekreacyjnym na rzecz lokalnej społeczności w obrębie gminy Dobczyce. Przedsięwzięcie pozwoli na rozszerzenie oferty kulturalnej i społecznej oraz zwiększenie możliwości aktywnego spędzenia czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.	2017	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Intox	Wzrost liczby przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, społecznym, integracyjnym dla rodzin z dziećmi: 1 Wzrost liczby przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne: 1

Centrum Usług Społecznych (obszar Dobczyce Centrum)	Utworzenie Centrum Usług Społecznych – miejsca gdzie świadczona będzie profesjonalna pomoc na rzecz integracji mieszkańców i poprawy jakości ich życia; Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej i integracji społecznej oraz wolontariuszami; Poradnictwo, interwencja kryzysowa, pomoc rzeczowa, punkt pośrednictwa wolontariatu	2020	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I.4. Tworzenie dogodnych warunków do rozwoju działalności organizacji pozarządowych i lepsze dostosowanie ich aktywności do istniejących potrzeb	Gmina Dobczyce Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wzrost liczby osób objętych wsparciem społecznym: 50
Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej (obszar Dobczyce Centrum)	Prowadzenie punktu w którym można skonsultować pomysł na projekt, zapoznać się z dobrymi przykładami oraz spotkać osoby zainteresowane uczestnictwem w planowaniu i realizacji przedsięwzięć służących poprawie jakości życia mieszkańców. Udzielanie konsultacji przez ekspertów w zakresie działań mających na celu profesjonalizację organizacji pozarządowych poprzez wsparcie merytoryczno-techniczne niezbędne do sprawnego prowadzenia organizacji. Udzielanie wsparcia grupom nieformalnych, szczególnie w zakresie uzyskania i rozliczenia pomocy finansowej.	2017-2023	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I.4. Tworzenie dogodnych warunków do rozwoju działalności organizacji pozarządowych i lepsze dostosowanie ich aktywności do istniejących potrzeb	Inkubator Inicjatyw Społecznych – organizacja łącząca potencjał podmiotów gminnych i NGO's	Wzrost liczby organizacji pozarządowych i grup nieformalnych korzystających ze wsparcia: 10

	Wprowadzenie systemu motywacyjnego np. banku czasu zachęcającego organizacje oraz grupy nieformalne i mieszkańców do współpracy, dzielenia się swoimi kompetencjami i zasobami.				
Współpraca z przedsiębiorcami na rzecz zwiększenia inwestycji w turystykę (cała gmina, w tym podobszar Dobczyce Centrum)	Organizacja współpracy pomiędzy samorządem, przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu w celu zwiększenia inwestycji w turystykę	2017-2023	I.5. Wykorzystanie posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej	Gmina Dobczyce	Wzrost liczby przedsięwzięć promujących atrakcyjność gminy: 1 Wzrost liczby przedsiębiorstw ukierunkowanych na obsługę turystów: 5
„Aktywni i potrzebni - Razem" (cała gmina, w tym podobszar Dobczyce Centrum)	W projekcie realizowanym w Poddziałaniu 9.1.1 RPO WM, grupę docelową stanowią: osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, w tym w szczególności osoby doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego oraz otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, jeżeli okaże się to niezbędne do realizacji wsparcia dla uczestników projektu, zamieszkałe na terenie Gminy Dobczyce. Dla każdego uczestnika projektu opracowana zostanie indywidualna ścieżka reintegracji w ramach diagnozy indywidualnych potrzeb przez pracowników socjalnych. Każdy z uczestników otrzyma ofertę wsparcia	2016-2018	I.3. Aktywne działania na rzecz walki z bezrobociem	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wzrost liczby działań mających na celu walkę z bezrobociem: 1 Spadek liczby bezrobotnych: 33 Wzrost liczby osób objętych wsparciem społecznym: 45

	odpowiadającą kompleksowo na zidentyfikowane u niego potrzeby. Będą realizowane formy aktywizacji wynikające z diagnozy oraz w oparciu o ścieżkę reintegracji, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji i potrzeb. Uczestnicy projektu zostaną wyposażeni w szerokie kompetencje społeczne, zwłaszcza w zakresie zaradności, samodzielności i aktywności społecznej, wzmocniona zostanie u nich zdolność podejmowania decyzji, a także w uzasadnionych przypadkach podniesione zostaną ich kompetencje zawodowe (kursy zawodowe). Część uczestników poprzez udział w zorganizowanych stażach dostanie szanse do powrotu na rynek pracy. Zakłada się, że uczestnictwo w stażach będzie szansą na zdobycie niezbędnej wiedzy i doświadczenia oczekiwanych przez potencjalnych pracodawców.				

6.2. Charakterystyka uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięciami uzupełniającymi zakres przedsięwzięć podstawowych są wszystkie projekty, które organizowane będą w obszarach objętych rewitalizacją. Są to przede wszystkim działania miękkie, które prowadzą do osiągnięcia celów procesu rewitalizacji, realizowane przez różnorodne grupy interesariuszy włączone w proces rewitalizacji. Do przedsięwzięć uzupełniających zaliczono także projekty inwestycyjne oraz działania miękkie realizowane poza obszarem rewitalizacji, wpisujące się w cele rewitalizacji oraz wpływające na rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze rewitalizacji, np. rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej.

Tabela 9. Lista uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych w latach 2017-2023

Przedsięwzięcie	Opis	Lata realizacji	Cel	Podmiot realizujący
Szachy w przedszkolu (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Zakup bazy dydaktycznej do prowadzenia zajęć szachowych; Zajęcia szachowe w Przedszkolu nr 3; Zainteresowanie dzieci w wieku przedszkolnym grą w szachy; Rozwój zainteresowań i możliwości aktywnego spędzania czasu.	2017-2019	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Przedszkole Samorządowe nr 3
Projekt międzypokoleniowy „Szachowe Dobczyce" (obszar Dobczyce Centrum)	Prowadzenie zajęć szachowych łączących pokolenia; Nauka gry w szachy; Zorganizowanie turnieju szachowego; Współpraca z Uniwersytetem III Wieku; Nawiązanie współpracy z Polskim Związkiem Szachowym; Założenie Akademii Szachowej; Zainteresowanie dzieci w wieku przedszkolnym grą w szachy;	2017-2019	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Przedszkole Samorządowe nr 1

	Rozwój zainteresowań i możliwości aktywnego spędzania czasu			
Festiwal technologiczny (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Organizacja festiwalu o tematyce technologicznej; Zachęcenie do otwarcia się na nowe technologie w życiu codziennym; Wydarzenie dla ludzi w różnym wieku; Kreatywne spędzenie czasu wolnego i rozwój zainteresowań.	2018	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Stowarzyszenie KAT, Zespół Szkół, Gimnazjum
Ścieżka historyczna (obszar rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Stworzenie i obsługa ścieżki historycznej w Dobczycach; Oznakowanie miejsc historycznych i zabytkowych; Poznanie historii miasta; Zwiększenie atrakcyjności miasta dla mieszkańców i turystów.	2018	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I.5. Wykorzystanie posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej	Miłośnicy historii w Dobczycach
Ścieżka ekologiczna (obszar rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Stworzenie i obsługa ścieżki ekologicznej w Dobczycach; Oznakowanie miejsc cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym; Ochrona miejscowej przyrody; Zwiększenie atrakcyjności miasta dla mieszkańców i turystów	2017	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I.5. Wykorzystanie posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej	Konstruktorzy Marzeń

Ścieżka przyrodnicza (obszar rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Stworzenie i obsługa ścieżki przyrodniczej w Dobczycach; Oznakowanie miejsc cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym; Zwiększenie atrakcyjności miasta dla mieszkańców i turystów	2017	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I.5. Wykorzystanie posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej	Osoby prywatne
Trasa nordic walking (obszar rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Stworzenie i obsługa trasy nordic walking w Dobczycach; Oznakowanie i opis trasy; Zwiększenie możliwości aktywnego spędzenia czasu wolnego; Zwiększenie atrakcyjności miasta dla mieszkańców i turystów.	2017	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I.5. Wykorzystanie posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej	Miłośnicy spacerów Dobczycach
Wyznaczenie tras biegowych (obszar rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Wytyczenie i oznakowanie tras biegowych; Opracowanie mapy tras biegowych; Zwiększenie możliwości aktywnego spędzenia czasu wolnego; Zwiększenie atrakcyjności miasta dla mieszkańców i turystów	2017	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I.5. Wykorzystanie posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej	Rozbiegane Dobczyce
Dawniej a dziś (obszar Dobczyce	Organizacja przedsięwzięć związanych z historią	2017	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności	Przedszkole Samorządowe nr 1

Centrum)	Przedszkola nr 1 (wystawa dotycząca historii przedszkola, cykliczne spotkania z absolwentami, nauka zabaw zapomnianych współcześnie, udostępnienie kroniki, jubileusz Przedszkola, wieczorek wspomnień, przedstawienia teatralne, sesja zdjęciowa); Łączenie pokoleń; Zwiększenie znajomości historii Przedszkola; Integracja ze środowiskiem lokalnym.		poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	
Eksperymenty „Szalony naukowiec czyli od małego badacza do wielkiego odkrywcy" – kółko badawcze (obszar Dobczyce Centrum)	Organizacja zajęć dla dzieci (proste eksperymenty, zabawy badawcze); Zwiększenie wiedzy o otaczającym świecie u dzieci; Rozwój zainteresowań i możliwości aktywnego spędzania czasu	2018-2019	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	Przedszkole Samorządowe nr 1
Akademia Młodego Robotyka (obszar Dobczyce Centrum)	Organizacja zajęć dla dzieci (konstruowanie, programowanie, elementy mechaniki i informatyki); Zwiększenie wiedzy o zagadnieniach technicznych i informatycznych u dzieci; Rozwój, kreatywności, zainteresowań i możliwości aktywnego spędzania czasu.	2018-2019	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	Przedszkole Samorządowe nr 1
Teatrzyk dla najmłodszych (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające	Przygotowanie i prowadzenie teatrzyków Kamishibai (japońskich teatrzyków tekturowych); Rozwijanie aktywnego słuchania u dzieci;	corocznie	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej	Dobczycki Klub Mam

rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Zaangażowanie najmłodszych w opowiadanie bajek – rozwijanie słownictwa, kreatywnego myślenia u dzieci.		i społecznej	
Wychowanie przyjazne dzieciom (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Organizacja profesjonalnych warsztatów dla rodziców pokazujących różne modele pedagogiczne, które są pomocne w procesie wychowania dziecka, w szacunku do niego; Zwiększenie aktywności rodziców	2017-2018	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Dobczycki Klub Mam
Modernizacja ogrodu przedszkolnego (obszar Dobczyce Centrum)	Kompleksowa modernizacja i zagospodarowanie przedszkolnego ogrodu na rzecz aktywności na świeżym powietrzu	2018	I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	Przedszkole nr 1
Budowa parkingu przy ulicy Szkolnej (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Zadanie obejmuje swoim zakresem roboty związane z budową parkingu przy ulicy Szkolnej (na 75 miejsc postojowych, w tym 4 miejsca dla osób niepełnosprawnych). Parking przy ulicy Szkolnej położony jest w niedalekiej odległości od obszaru rewitalizacji oraz węzła komunikacyjnego przy ulicy Witosa.	2017	II.5. Poprawa komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami obszaru oraz poprawa dostępności miejsc parkingowych	Gmina Dobczyce
Przyszłość Młodych Muzyków (obszar rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	Zapewnienie wyposażenia dla młodych muzyków, organizacja wyjazdów artystycznych, koncertów, występy podczas gminnych imprez	2018	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Strefa 43, Szkoła Muzyczna, młodzi muzycy

Piknik Wiosenny (obszar rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum).	Spotkania miłośników ogrodów w okresie wiosennym, wymiana sadzonek, siewek, bulw kwiatowych, spotkania ze specjalistami z zakresu ogrodnictwa i ekologii, wspólne sadzenie roślin w przestrzeni publicznej	corocznie	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Stowarzyszenie KAT, Stowarzyszenie Ispina
Dobczyckie „Kupalanki" – kolacja dla zakochanych (obszar rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum).	Zorganizowanie konkursu na list miłosny „Słowiańska Kupała zamiast walentynek", zaangażowanie młodzieży klas gastronomicznych Zespołu Szkół w zorganizowanie kolacji dla zwycięzców, festiwal romantycznych potraw regionalnych, ankieta – najbardziej romantyczne miejsce w Dobczycach, Raba dla Nocy Kupały – spotkanie w parku nad Rabą	2017	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Stowarzyszenie KAT, Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków ZS Dobczyce
Adaptacja Szkoły Podstawowej przy ulicy Parkowej na przedszkole i szkołę muzyczną (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum).	Adaptacja budynku szkoły podstawowej na rzecz przedszkola i Szkoły Muzycznej, dostosowanie budynku do zapotrzebowania ww. instytucji	2019	II.1. Rozwój infrastruktury społecznej służącej realizacji przedsięwzięć o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjno-sportowym II.3. Efektywne wykorzystanie przestrzeni i obiektów niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych na rzecz sfery społecznej	Gmina Dobczyce

			i gospodarczej	
Adaptacja budynku gimnazjum na potrzeby szkoły podstawowej (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum).	Adaptacja budynku gimnazjum na rzecz szkoły podstawowej, dostosowanie budynku do zapotrzebowania instytucji	2019	II.1. Rozwój infrastruktury społecznej służącej realizacji przedsięwzięć o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjno-sportowym II.3. Efektywne wykorzystanie przestrzeni i obiektów niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych na rzecz sfery społecznej i gospodarczej	Gmina Dobczyce
dobczyCe++	A. Rozwijanie u dzieci i młodzieży kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematyki oraz kompetencji informatycznych B. Rozwój kompetencji i umiejętności zawodowych nauczycieli w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych, nauczania w obszarze przedmiotów przyrodniczych i matematyki oraz pracy metodą eksperymentu C. Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych uczniów w zakresie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku	2017-2019	I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej	Systema Sp. z o.o. Gmina Dobczyce (projekt zgłoszony do dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego)

	pracy oraz właściwych postaw/ umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej) poprzez pomoc stypendialną			
Zwiększenie atrakcyjności turystycznej wzgórza staromiejskiego (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum).	Przedsięwzięcie zakłada funkcjonalne zagospodarowanie położonego bezpośrednio nad Zbiornikiem Dobczyckim Wzgórza Staromiejskiego	2017-2019	II.2. Wzmocnienie turystycznych, rekreacyjnych i społecznych funkcji przestrzeni obszaru rewitalizacji II.3. Efektywne wykorzystanie przestrzeni i obiektów niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych na rzecz sfery społecznej i gospodarczej	Gmina Dobczyce
Tablice informujące o miejscach „zaginionych" w pamięci w centrum miasta (obszar Dobczyce Centrum)	Odszukanie, opisanie i oznakowanie miejsc „zaginionych"; Pogłębienie informacji historycznej o centrum Dobczyc, Zwiększenie poziomu identyfikacji z miastem przez odkrywanie jego historii – w szczególności rynku jako najważniejszej przestrzeni publicznej w mieście; Zwiększenie atrakcyjności rynku, ubogacenie przestrzeni publicznej w informacje o wydarzeniach i śladach z przeszłości.	2018	II.4. Wzmocnienie funkcji ulicy Rynek jako miejskiego i gminnego centrum	Gmina Dobczyce
Rekreacyjne zagospodarowanie Charstka	Stworzenie partnerstwa dla rozwoju terenu pod zaporą (Charstek) Wspólne określenie	2017	I.3. Aktywne działania na rzecz walki z bezrobociem I.5. Wykorzystanie	Klaster organizatorów rekreacji

	sposobu zagospodarowania terenu pod zaporą i przygotowanie koncepcji rozwoju zgodnej ze strategicznymi planami gminy. Powołanie organizacji, która będzie koordynowała działania mające na celu rozwój różnorodnych aktywności i dbającej o ich komplementarność.		posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej	

6.3. Dodatkowe informacje

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne planowane do realizacji, zarówno podstawowe, jak i uzupełniające, stanowią kontynuację, rozwinięcie i dopełnienie projektów zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013.

Głównymi projektami, do których nawiązują przedsięwzięcia objęte Gminnym Programem Rewitalizacji, są projekty „Regionalne Centrum Oświatowo-Sportowe w Dobczycach etap I: Dokończenie budowy budynku wielofunkcyjnego" oraz „Regionalne Centrum Oświatowo-Sportowe w Dobczycach etap II: Budowa hali sportowej", które dofinansowane zostały z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. W wyniku ich realizacji powstał wielofunkcyjny obiekt o charakterze edukacyjno-sportowym, w którym obecnie mieszczą się:

- Gimnazjum,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu
- Miejska Biblioteka Publiczna
- Szkoła Muzyczna I Stopnia w Dobczycach.

Budowa wielofunkcyjnego budynku RCOS stanowiła podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne realizowane w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji.

Obiekt pełni funkcje edukacyjne, kulturalne, społeczne i rekreacyjne. Jest miejscem organizacji różnorodnych wydarzeń na skalę gminną i ponadgminną.

Wiele działań miękkich zaplanowanych do realizacji w procesie rewitalizacji zakłada wykorzystanie RCOS jako miejsca, w którym będą się one odbywać. Ponadto, RCOS zostanie także objęty działaniami inwestycyjnymi, mającymi na celu adaptację części, w której znajduje się Gimnazjum im. Jana Pawła II, na potrzeby szkoły podstawowej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które ze względu na swój zakres i charakter będą dostępne dla mieszkańców całej gminy, będą w sposób szczególny adresowany do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zaplanowano mechanizmy ułatwiające korzystanie z efektów poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez mieszkańców obszaru rewitalizacji. Należą do nich takie mechanizmy jak: dodatkowe punkty przy rekrutacji do żłobka i przedszkoli dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, pierwszeństwo w uczestnictwie w przedsięwzięciach o ograniczonej liczbie uczestników, pierwszeństwo w korzystaniu z działań pomocowych i poradnictwa realizowanych w ramach rewitalizacji.

6.4. Lokalizacja przedsięwzięć

Poniższa mapa prezentuje lokalizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych o charakterze inwestycyjnym (podstawowych i uzupełniających), które realizowane będą zarówno w obszarze rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcia wpływające na rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze rewitalizacji:

Rysunek 11. Mapa poglądowa obszaru rewitalizacji z oznaczonymi lokalizacjami przedsięwzięć rewitalizacyjnych

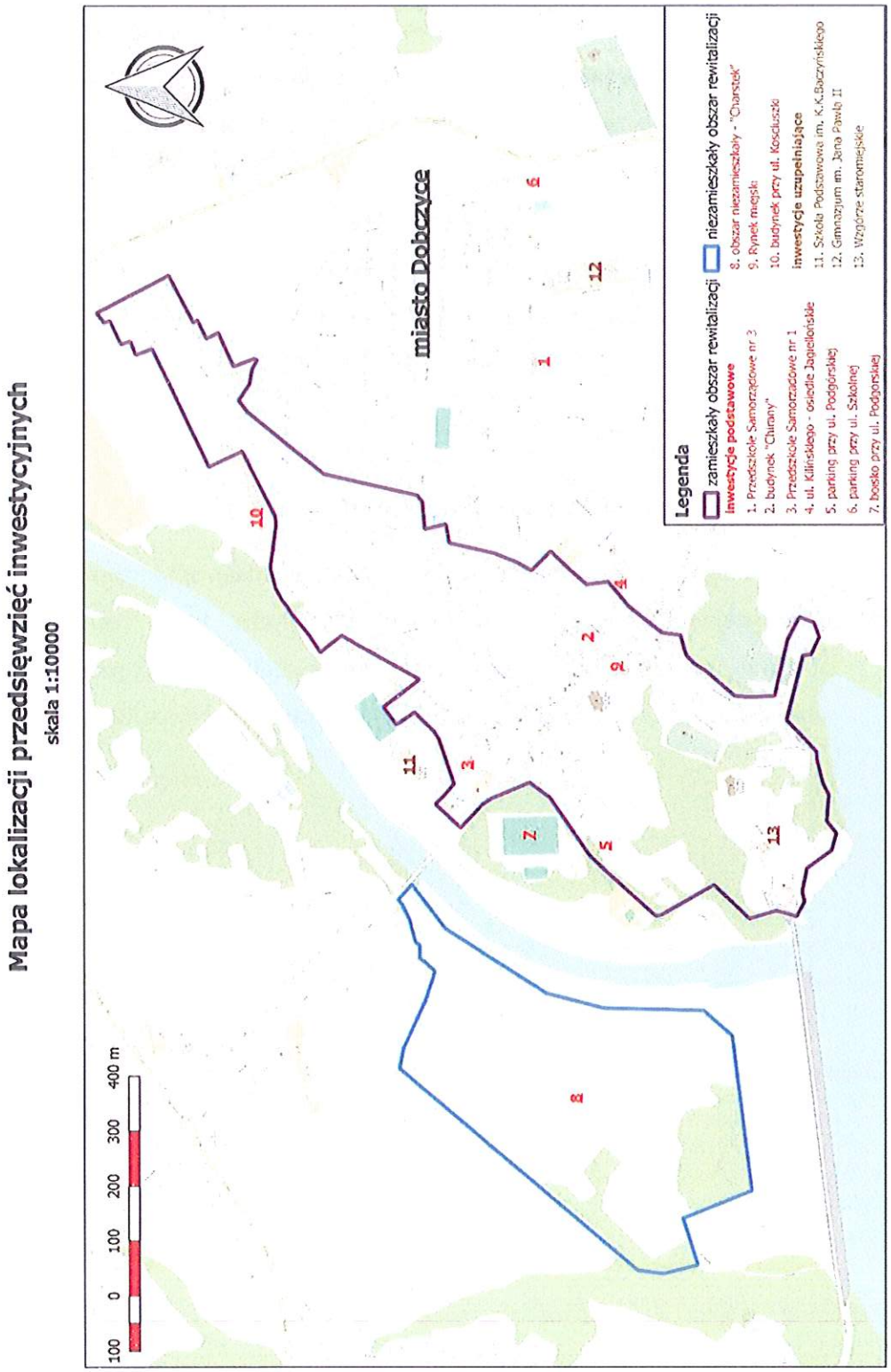

Obiekt	Przedsięwzięcie
1. Przedszkole Samorządowe nr 3	Rozbudowa modernizacja przedszkola nr 3 i utworzenie oddziału żłobka
2. Budynek „Chirany"	Przebudowa budynku Chirany na Centrum Usług Społecznych
3. Przedszkole Samorządowe nr 1	Modernizacja przedszkola nr 1
4. Rynek – Osiedle Jagiellońskie	Utworzenie placu miejskiego łączącego Rynek z osiedlem
5. Parking przy ulicy Podgórskiej	Budowa parkingu przy ulicy Podgórskiej
6. Teren rekreacji przy ulicy Podgórskiej	Modernizacja boiska przy ulicy Podgórskiej
7. Obszar niezamieszkały - Charstek	Stworzenie parku sensorycznego na terenie Charstka wraz z ogrodem doświadczeń oraz budowa podstawowej infrastruktury
8. Rynek Miejski	Zagospodarowanie miejskiego rynku na rzecz wzmocnienia funkcji turystycznej, wypoczynkowej, społecznej
9. Parking przy ulicy Szkolnej	Budowa parkingu przy ulicy Szkolnej
10. Szkoła Podstawowa im. K.K. Baczyńskiego	Adaptacja Szkoły Podstawowej przy ulicy Parkowej na przedszkole i szkołę muzyczną
11. Gimnazjum im. Jana Pawła II	Adaptacja budynku gimnazjum na potrzeby szkoły podstawowej
12. Wzgórze Staromiejskie	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej wzgórza staromiejskiego

7. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Integracja działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych następuje w kilku aspektach, w następujących relacjach:

Rysunek 12.Mechanizm integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

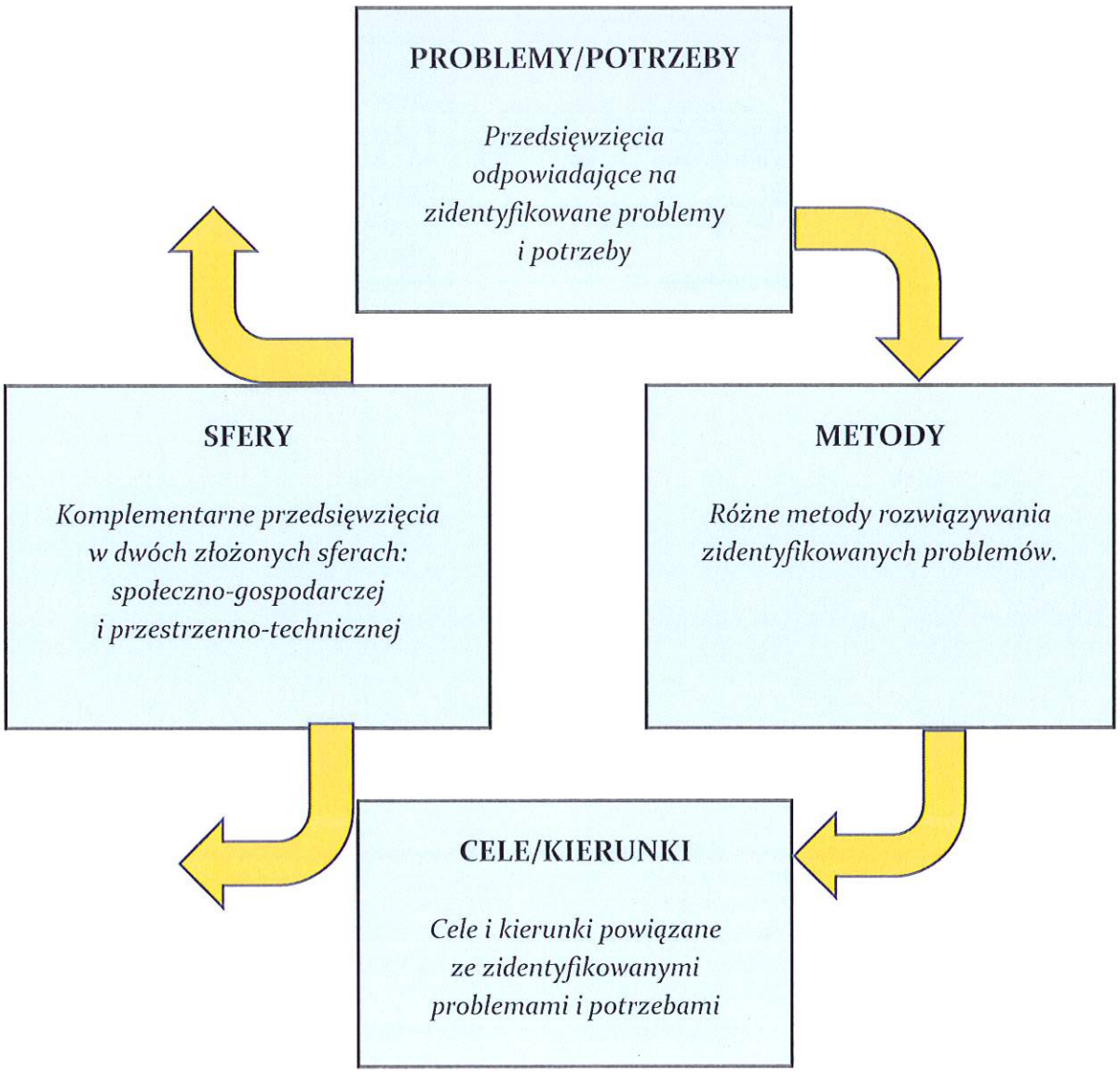

- **Problemy/potrzeby** - każde z przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji odpowiada problemom, którymi charakteryzuje się obszar

rewitalizacji (np. problem z powrotem na rynek pracy po urodzeniu dziecka oraz problem opieki nad dzieckiem podczas pracy rodziców – utworzenie żłobka);

- **Sfery** – Program Rewitalizacji zakłada realizację skoordynowanych, wzajemnie się uzupełniających działań w dwóch złożonych sferach: społeczno-gospodarczej i przestrzenno-technicznej (np. problem niezaspokojonych potrzeb w obszarze funkcjonowania rodzin z dziećmi w przestrzeni publicznej będzie rozwiązywany zarówno poprzez realizację działań miękkich w sferze społecznej, jak i działań inwestycyjnych w sferze przestrzennej, wyposażających przestrzeń w niezbędną infrastrukturę);
- **Metody** – w Gminnym Programie Rewitalizacji ujęto różne metody rozwiązywania zidentyfikowanych problemów. Przede wszystkim, Program Rewitalizacji obejmuje realizację zarówno działań inwestycyjnych, jak i nieinwestycyjnych, które odnoszą się do tych samych problemów obszaru rewitalizacji (np. modernizacje budynków przedszkoli – realizowane w zmodernizowanych budynkach działania miękkie);
- **Cele/kierunki działań** – każdy cel i kierunek działań jest powiązany z zidentyfikowanymi wcześniej problemami. Każde z działań wpisuje się w co najmniej jeden cel.

8. Komplementarność działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Komplementarność działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy rozpatrywać w następujących aspektach:

- **Komplementarność przestrzenna**: podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane będą w granicach obszaru rewitalizacji i mają one przede wszystkim na celu rozwiązanie problemów zdiagnozowanych w jego obrębie. Jednak z uwagi na funkcje, jakie pełni obszar rewitalizacji w obrębie gminy, z efektów realizacji projektów rewitalizacyjnych korzystać będą mieszkańcy całej gminy. Jednocześnie, w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą realizowane takie projekty, które oddziaływały będą na obszar całej gminy, a ich efekty będą także odczuwalne na obszarze rewitalizacji i przyczynią się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów, np. turystyczno-rekreacyjne zagospodarowanie „Charstka". Ponadto, zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji, dopuszczono realizację przedsięwzięć zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji, które będą miały wpływ na rozwiązanie problemów obszaru rewitalizacji;
- **Komplementarność pod względem problemów** – cele i przedsięwzięcia ujęte w programie rewitalizacji odpowiadają na zidentyfikowane problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji:
    - w sferze społeczno-gospodarczej proces rewitalizacji skupiał się będzie na trzech głównych grupach problemowych:
        - problemami związanymi z dostępnością i jakością usług opieki nad dziećmi, koniecznością zapewnienia wsparcia dla matek wracających na rynek pracy po urlopach macierzyńskich i wychowawczych oraz wparciu funkcjonowania rodzin w sferze publicznej i w procesie korzystania z gminnej oferty kulturalnej, społecznej, rekreacyjnej;
        - potrzebami związanymi z aktywnością mieszkańców, popytem na wysokiej jakości usługi kulturalne, społeczne, edukacyjne;

- problemami z wyższym poziomem bezrobocia na obszarze rewitalizacji. Z tego względu wyznaczono trzy cele operacyjne, skupiające działania na rzecz zmniejszania skali ww. grup problemów. Przyjęte cele i przedsięwzięcia wpłyną także na problemy związane z niedostatecznym bezpieczeństwem: większa aktywność społeczna i wyższe zintegrowanie lokalnej społeczności sprzyja podniesieniu poziomu bezpieczeństwa poprzez większą dbałość o dobro wspólne, większe zainteresowanie i empatię wobec innych, zwracanie większej uwagi na to, co się dzieje w przestrzeni publicznej, większą chęć do udzielenia pomocy w sytuacjach niebezpiecznych. Ogólna poprawa jakości życia mieszkańców, jaka będzie wynikiem procesu rewitalizacji sprzyja poprawie jakości życia mieszkańców i może korzystnie wpłynąć na procesy demograficzne;
- w sferze gospodarczej cele rewitalizacji skupiają się na wykorzystaniu posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, tworzeniu dogodnych warunków do rozwoju turystyki oraz tworzeniu dogodnych warunków do rozwijania działalności przez przedsiębiorstwa i uruchamiania przez nie nowych miejsc pracy, co będzie sprzyjać walce z bezrobociem. Problemom tym odpowiadają dwa cele operacyjne wyznaczone w ramach sfery społeczno-gospodarczej;

o w sferze przestrzenno-technicznej położono nacisk na poprawę stanu infrastruktury społecznej, która jest niezbędna do generowania pozytywnych zjawisk sfery społecznej, umożliwia organizację nowych przedsięwzięć, sprzyja aktywności mieszkańców, zachęca ich do skorzystania z miejscowej oferty kulturalnej, społecznej, rekreacyjnej, edukacyjnej. Ponadto, niezwykle ważna jest także jakość i funkcjonalność przestrzeni publicznej, która stanowi bazę materialną dla zjawisk gospodarczych i społecznych. Obszar rewitalizacji stanowi centrum gminy i miasta, stąd konieczność wzmocnienia i rozwoju jego funkcji jako miejskiego centrum. Z uwagi na zidentyfikowane problemy związane z niedostateczną komunikacją i niedostępnością miejsc

parkingowych, w celach i kierunkach działań ujęto także interwencje z tego zakresu.

- **Komplementarność z dokumentami strategicznymi gminy** – cele i kierunki działań Programu Rewitalizacji odpowiadają celom zawartym w Strategii Rozwoju Gminy oraz Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych, co udowodniono w rozdziale 3 niniejszego dokumentu;
- **Komplementarność względem siebie** – poszczególne przedsięwzięcia wzajemnie się uzupełniają i wzmacniają swoje efekty, zarówno w obrębie jednej sfery (np. komplementarność przedsięwzięć mających na celu rozwój gminnej oferty kulturalnej, społecznej, rekreacyjnej, edukacyjnej, komplementarność działań mających na celu rozwój branży turystycznej zwiększenie aktywności przedsiębiorstw w tym zakresie, komplementarność działań na rzecz rozwoju infrastruktury społecznej zgodnie ze zdiagnozowanym zapotrzebowaniem), jak też przekrojowo, pomiędzy sferami (np. komplementarność przedsięwzięcia zakładającego modernizację obiektów użyteczności publicznej z przedsięwzięciami polegającymi na organizacji w nich wydarzeń o charakterze kulturalnym, społecznym, edukacyjnym, komplementarność działań na rzecz zwiększenia aktywności przedsiębiorców w obszarze turystyki z przedsięwzięciami promującymi gminę oraz mającymi na celu podkreślenie atrakcyjności turystycznej gminy);
- **Komplementarność pod względem instytucjonalnym** – podmiotem, który był zarówno odpowiedzialny za opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i za jego wdrożenie jest Gmina Dobczyce. Gmina będzie koordynować poszczególne przedsięwzięcia, będzie zarządzać ich wdrożeniem, będzie inicjować współpracę pomiędzy różnymi grupami interesariuszy, a także dołoży wszelkich starań, by przedsięwzięcia rewitalizacyjne trafiły do jak największej grupy odbiorców;
- **Komplementarność międzyfunduszowa** – w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano szereg działań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych, które są realizowane ze środków zewnętrznych lub zostaną zgłoszone do dofinansowania ze środków zewnętrznych. Głównym źródłem dofinansowania zewnętrznego są fundusze unijne. W zakres przedsięwzięć rewitalizacyjnych wchodzą zarówno przedsięwzięcia dofinansowane z EFRR (głównie w ramach

RPO Województwa Małopolskiego), jak i komplementarne z nimi przedsięwzięcia finansowane z EFS.

9. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji

9.1. Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji

Tabela 10. Finansowanie przedsięwzięć podstawowych

Przedsięwzięcie	Koszty	Inwestora		Zewnętrzne	
		Środki publiczne	Środki prywatne	Fundusze UE	Środki krajowe
Rozbudowa modernizacja przedszkola nr 3 i utworzenie oddziału żłobka (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum) Potencjalne dofinansowanie: EFRR	4 500 000	1 125 000	0,00	3 375 000	0,00
Sala oraz wyposażenie sali do nauki j. angielskiego w przedszkolu. Dofinansowanie do studiów z j. angielskiego (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum) Potencjalne dofinansowanie: EFS	30 000,00	5 000,00	0,00	25 000,00	0,00
Wspieramy rozwój przedszkolaka (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	30 000,00	5 000,00	0,00	25 000,00	0,00

Potencjalne dofinansowanie: EFS					
„Umiem bywać, obserwować, kulturalnie się zachować" – kształtowanie świadomości przynależności społecznej i aktywnego poruszania się w najbliższym otoczeniu wg poznawanych zasad (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum) Potencjalne dofinansowanie: EFS	40 000,00	10 000,00	0,00	30 000,00	0,00
Przebudowa budynku Chirany na Centrum Usług Społecznych i Centrum Wsparcia Aktywności Obywatelskiej (obszar Dobczyce Centrum) Potencjalne dofinansowanie: EFRR	3 600 000	900 000	0,00	2 700 000	0,00
Modernizacja przedszkola nr 1 (obszar Dobczyce Centrum) Potencjalne dofinansowanie: EFRR	600 000,00	150 000,00	0,00	450 000,00	0,00
Kurs kwalifikacyjny z zakresu integracji sensorycznej (obszar Dobczyce Centrum)	30 000,00	15 000,00	0,00	0,00	15 000,00
Poszerzenie oferty terapeutyczno-logopedycznej dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (obszar Dobczyce Centrum) Potencjalne dofinansowanie:	130 000,00	30 000,00	0,00	100 000,00	0,00

EFS					
Dobre przedszkolaki z JEDYNKI w Dobczycach (projekt zgłoszony do dofinansowania w ramach EFS	509 000,00	79 200,00	0,00	429 800,00	0,00
Dobre przedszkolaki z TRÓJKI w Dobczycach (projekt zgłoszony do dofinansowania w ramach EFS	509 000,00	79 200,00	0,00	429 800,00	0,00
Połączenie komunikacyjne ul. Kilińskiego z osiedlem (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum) Potencjalne dofinansowanie: EFRR	1 000 000	500 000,00	125 000	375 000,00	0,00
Budowa parkingu przy ulicy Podgórskiej (obszar Dobczyce Centrum) Potencjalne dofinansowanie: EFRR	3 000 000	1 125 000	0,00	1 875 000	0,00
Odnowa terenu rekreacji przy ulicy Podgórskiej (obszar Dobczyce Centrum) Potencjalne dofinansowanie: EFRR	1 000 000	300 000,00	0,00	700 000	0,00
Stworzenie parku sensorycznego na terenie Charstka wraz z ogrodem doświadczeń (obszar niezamieszkały – teren pod zaporą, tzw. Charstek) Potencjalne dofinansowanie: EFRR	6 000 000	1500 000,00	0,00	4 500 000	0,00

Zagospodarowanie miejskiego rynku na rzecz wzmocnienia funkcji turystycznej, wypoczynkowej, społecznej Potencjalne dofinansowanie: EFRR	2 500 000	500 000	500 000	1 500 000	0,00
Multibaby Kino (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	30 000,00	27 000,00	3 000,00	0,00	0,00
Uniwersytet Dziecięcy	15 000,00	0,00	15 000,00	0,00	0,00
Festiwal sportowy OLIMPIADA (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	20 000,00	18 000,00	2 000,00	0,00	0,00
Gala Intox (obszar rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie umożliwiające rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze Dobczyce Centrum)	21 000,00	18 000,00	3 000,00	0,00	0,00
Centrum Usług Społecznych (obszar Dobczyce Centrum)	50 000,00	40 000,00	10 000,00	0,00	0,00
Centrum Wsparcia Aktywności Obywatelskiej (obszar Dobczyce Centrum)	44 000,00	40 000,00	4 000,00	0,00	0,00
Piknik Rodzinny w Parku na terenie Charstka	32 000,00	26 000,00	6 000,00	0,00	0,00

Współpraca z przedsiębiorcami na rzecz zwiększenia inwestycji w turystykę (cała gmina, w tym podobszar Dobczyce Centrum)	40 000,00	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00
„Aktywni i potrzebni - Razem" Otrzymane dofinansowanie: EFS	555 000,00	83 700,00	0,00	471 300,00	0,00
Łącznie	**24 285 000**	**6 596 100**	**688 000**	**16 985 900**	**15 000**

9.2. Potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Podstawowym źródłem finansowania inwestycji realizowanych przez Gminę jest budżet gminny, jednak ze względu na jego ograniczenia i konieczność sfinansowania innych zadań, konieczne jest wykorzystywanie możliwości zewnętrznego wsparcia poszczególnych przedsięwzięć założonych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji.

Do głównych zewnętrznych źródeł finansowania należą fundusze unijne oraz środki krajowe.

Finansowe wsparcie Unii Europejskiej przysługuje państwom członkowskim Unii Europejskiej i podmiotom działającym na jej terenie oraz (w określonych przypadkach) krajom nienależącym do Unii Europejskiej (np. państwom starającym się o przyjęcie, korzystającym z tzw. funduszy przedakcesyjnych, itp.).

W okresie rozliczeniowym 2014-2020 Polska jest największym beneficjentem pomocy unijnej – łącznie otrzyma 82,5 mld euro. Głównym kryterium podziału środków finansowych Unii na poszczególne państwa członkowskie jest poziom produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca. Regiony o poziomie PKB na mieszkańca w granicach 75% - 90% średniego poziomu unijnego zaliczane są do regionów w okresie przejściowym, a bardziej rozwinięte to te, których PKB na mieszkańca osiąga 90% lub więcej średniej unijne. Poziom PKB Polski na mieszkańca osiąga niecałe 70% średniego poziomu UE. Tylko województwo mazowieckie przekroczyło granicę 75% i znalazło się w grupie regionów lepiej rozwiniętych. Było to jednym

z podstawowych powodów przyznania Polsce pomocy unijnej w ostatecznej wysokości. Ponadto, poza obiektywnym kryterium podziału funduszy, jakim jest poziom PKB na mieszkańca, wielkość przyznanych danemu państwu środków zależy od wielu innych czynników i zawsze jest przedmiotem negocjacji z Komisją Europejską.

Fundusze zostaną zainwestowane w zwiększenie konkurencyjności polskiej gospodarki, poprawę spójności społecznej i terytorialnej kraju, w podnoszenie sprawności i efektywności administracji. Najważniejszym celem programów unijnych jest poprawa poziomu życia mieszkańców dzięki wzrostowi gospodarczemu i wzrostowi zatrudnienia.

Obok bezzwrotnych dotacji Unia Europejska udostępnia także tzw. instrumenty zwrotne, czyli pożyczki i kredyty. Korzystać z nich mogą zarówno przedsiębiorcy, jak i samorządy.

Perspektywa na lata 2014-2020 będzie wdrażana w Polsce poprzez 6 krajowych programów operacyjnych zarządzanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz 16 programów regionalnych zarządzanych przez Urzędy Marszałkowskie.

Środki unijne na poziomie krajowym rozdysponowane będą pomiędzy beneficjentów w ramach programów operacyjnych:

- Programu Infrastruktura i Środowisko - Program, na którego realizację przeznaczono najwięcej środków, to Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Priorytetami tego programu są: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, rozwój infrastruktury technicznej kraju i bezpieczeństwo energetyczne,
- Programu Inteligentny Rozwój – drugi co do wielkości alokowanych środków. To również największy w Unii Europejskiej program finansujący badania, rozwój i innowacje. Dzięki niemu, wsparcie m.in. na wspólne prowadzenie przedsięwzięć badawczo-rozwojowych uzyskają naukowcy i przedsiębiorcy, a wyniki prac B+R znajdą praktyczne zastosowanie w gospodarce. „Od pomysłu do rynku" - to główne założenie tego programu. Oznacza ono wsparcie powstawania innowacji: od tworzenia koncepcji niespotykanych produktów, usług lub technologii, przez przygotowanie prototypów/linii pilotażowych, po ich komercjalizację,
- Programu Wiedza Edukacja Rozwój - program mający na celu aktywizację zawodową osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia, wsparcie szkolnictwa wyższego, rozwój innowacji społecznych, mobilności

i współpracy ponadnarodowej, a także reformy polityk publicznych w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, zdrowia i dobrego rządzenia,

- Programu Polska Cyfrowa - ma na celu zwiększenie dostępności do Internetu, stworzenie przyjaznej dla obywatela e-administracji, która umożliwi załatwianie wielu spraw za pośrednictwem komputera oraz upowszechnienie w społeczeństwie wiedzy i umiejętności korzystania z komputerów.
- Programu Pomoc Techniczna - ma zapewnić sprawne działanie instytucji systemu wdrażania funduszy, jak również stworzenie skutecznego systemu informacji i promocji środków europejskich.

Z uwagi na fakt, iż Gmina Dobczyce jest gminą miejsko-wiejską, może ubiegać się o środki zewnętrzne w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020). PROW został opracowywany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 oraz aktów delegowanych i wykonawczych Komisji Europejskiej.

Podstawowym programem unijnym, o którego środki planuje ubiegać się Gmina Dobczyce jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Jest on finansowany z dwóch źródeł: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Dofinansowaniu ze środków unijnych towarzyszyć może dofinansowanie pochodzące z budżetu państwa lub budżetu samorządu województwa. W trakcie realizacji programu zaangażowane zostaną dodatkowo środki wnoszone przez podmioty realizujące projekty.

Środki krajowe umożliwiające wsparcie różnorodnych gminnych inwestycji, pochodzą z budżetu Państwa. Są rozdysponowywane przez Ministerstwa, Wojewodów, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, itp.

Dofinansowanie można uzyskać w postaci dotacji z budżetu państwa. Ich przyznanie uregulowane jest ustawą o finansach publicznych. Dotację taką można otrzymać na finansowanie bądź też dofinansowanie zadań zarówno z zakresu administracji rządowej jak i innych zadań zleconych, bądź też bieżących zadań własnych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Dotację taką mogą także otrzymać fundacje i stowarzyszenia, jako jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych. Dotacje z budżetu państwa można

podzielić na celowe, podmiotowe i przedmiotowe. Dotacja celowa przeznaczana jest na zadanie określone przez ustawę o finansach publicznych. Dotacja podmiotowa przyznawana jest na finansowanie działalności określonego podmiotu, zaś przedmiotowa na dopłaty dla określonych wyrobów bądź usług. Dotację z budżetu państwa mogą też otrzymać nowo powstałe gospodarstwa pomocnicze czy budżetowe na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.

Istnieją także programy finansowane ze środków krajowych, w ramach których można ubiegać się o realizację różnych typów inwestycji.

Wyżej opisane źródła finansowania (zarówno krajowe, jak i zagraniczne) stanowią szansę zarówno dla władz gminnych, jak również mieszkańców i innych podmiotów prowadzących działalność na terenie gminy, na pozyskanie zewnętrznego wsparcia dla różnego rodzaju przedsięwzięć, jakie są zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji.

10. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

Zarządzanie realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji jest konieczne do kontrolowania stopnia jego wdrożenia, osiągnięcia określonych w nim celów i kierunków działań oraz wpływu efektów jego realizacji na obszar objęty rewitalizacją oraz na rozwój całej gminy.

Z uwagi na charakter procesu rewitalizacji, zarządzanie jego wdrożeniem odbywać się będzie w kilku płaszczyznach, jednak najistotniejsze z punktu widzenia Gminy - operatora Programu, będzie zarządzanie formalne jako narzędzie gwarantujące prawidłowy przebieg wdrożenia GPR.

Podmiotem zarządzającym i koordynującym Gminny Program Rewitalizacji jest Gmina Dobczyce. Gmina jest jednostką samorządu terytorialnego, działającą na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1990 Nr 16 poz. 95 z późn. zm.), innych ustaw oraz Statutu Gminy.

Struktura zarządzania Programem składa się z następujących komórek:

a) Rada Gminy – odpowiada za uchwalanie oraz aktualizację Programu;
b) Burmistrz – odpowiada za nadzór nad realizacją Programu, w tym dbałość o zagwarantowanie (w budżecie i WPF) środków na jego skuteczną realizację, a także podejmowanie decyzji o potrzebie dokonania korekt w Programie;
c) Pełnomocnik ds. Rewitalizacji wraz z Zespołem ds. Rewitalizacji– odpowiada za bieżącą koordynację działań podejmowanych w ramach Programu, aktualizację i kontynuację procesu planowania, współpracę z interesariuszami, bieżący monitoring działań oraz sprawozdawczość;
d) Komitet Rewitalizacji – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla Burmistrza.

Bezpośrednio wykonanie Programu nadzorować będzie Burmistrz Gminy i Miasta Dobczyce. Po przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji, powołany będzie Pełnomocnik ds. Rewitalizacji, który będzie odpowiedzialny za wdrażanie i zarządzanie Programem. Do zadań

Pełnomocnika będzie należało analizowanie okresowych raportów z realizacji projektów rewitalizacyjnych i sporządzanie raportu z wdrażania Programu. Swoje zadania Pełnomocnik będzie realizował przy pomocy Zespołu ds. Rewitalizacji. Zespół składał się będzie z pracowników Urzędu Gminy i Miasta oraz gminnych jednostek organizacyjnych, które ze względu na swoją specyfikę będą zaangażowane w proces rewitalizacji.

Członkowie Zespołu będą bezpośrednio odpowiedzialni za wdrożenie Programu oraz realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, za które odpowiedzialna będzie Gmina. Zadania odnoszące się do zarządzania Programem odbywać się będą w ramach obowiązków poszczególnych Referatów Urzędu Gminy i Miasta. W sprawach związanych z procesem rewitalizacji Zespołowi ds. Rewitalizacji podlegać będą wszystkie komórki organizacyjne Urzędu Gminy i Miasta oraz jednostki organizacyjne, które będą włączane w proces rewitalizacji zgodnie ze zwykłym zakresem obowiązków, pełnionymi funkcjami i posiadanymi kompetencjami.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane na podstawie przyjętej uchwałą Rady Miejskiej Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz budżetu Gminy.

Za realizację projektów inwestycyjnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej odpowiedzialny będzie bezpośrednio Referat Inwestycji. Do zakresu działania Referatu należy nadzorowanie realizacji inwestycji oraz realizowanie wyznaczonych zadań w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych i ich wykorzystania w tym rozliczanie projektów z udziałem tych środków . W proces rewitalizacji zostanie włączony także Referat Gospodarki Komunalnej, odpowiedzialny między innymi za realizację działań związanych z utrzymaniem gminnych nieruchomości (budynków, dróg) oraz Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizujący zadania społeczne.

Po przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji powołany zostanie Komitet Rewitalizacji, który zgodnie z art. 7 ust. 1 stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza. Uchwała Rady Miejskiej określi zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji współpracował będzie z Pełnomocnikiem ds. Rewitalizacji i Zespołem ds. Rewitalizacji. Bezpośrednio jego obsługę w zakresie organizacji, komunikacji i współpracy ze strukturami Urzędu Gminy i Miasta zapewni Referat wskazany przez Burmistrza.

Rysunek 13. Schemat zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

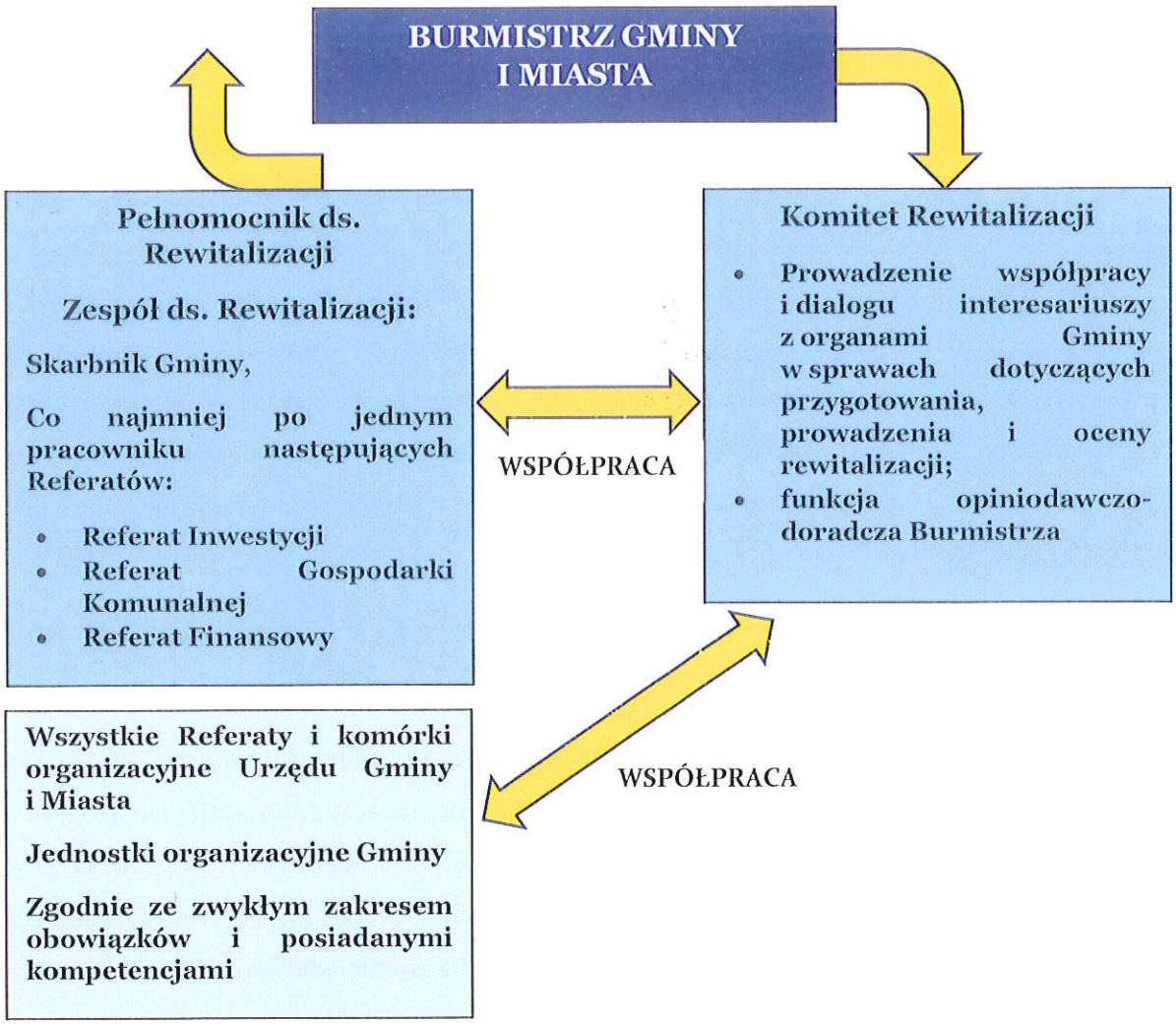

Gmina Dobczyce jako operator Programu Rewitalizacji posiada odpowiednie zasoby kadrowe oraz organizacyjne do jego wdrożenia i zarządzania. Program wdrażany będzie w oparciu o istniejące struktury, zgodnie z przyjętą w Urzędzie Gminy i Miasta Dobczyce metodą realizacji programów strategicznych i przedsięwzięć inwestycyjnych. Organizacja pracy Urzędu, posiadanie odpowiednich struktur, wydziałów i kadr, wypracowane procedury wdrażania inwestycji oraz przepisy prawne i regulaminy warunkujące funkcjonowanie Urzędu stanowią gwarancję właściwego wdrożenia zaplanowanych przedsięwzięć.

Zarówno w zarządzaniu poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, jak również w procesie zarządzania całym Programem udział będą mogli brać mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, pozostałe grupy interesariuszy. Podstawowym

organem koordynującym udział tych podmiotów w procesie zarządzania będzie Komitet Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji pośredniczył będzie także w komunikacji pomiędzy grupami interesariuszy a Burmistrzem i pracownikami Urzędu Gminy i Miasta zaangażowanymi w prowadzenie procesu rewitalizacji. Dzięki temu możliwe będzie zapewnienie skoordynowanego i efektywnego udziału grup interesariuszy w zarządzaniu Programem i poszczególnymi przedsięwzięciami.

Sposób zarządzania i jego efekty będą poddane ocenie w ramach systemu monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji, co zostanie ujęte w opinii do rocznego raportu z realizacji Programu Rewitalizacji.

11. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Podmiotem nadzorującym prawidłowe wykonanie zadań, jakie zostały ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji oraz przebieg całego procesu rewitalizacji jest Gmina Dobczyce jako operator Programu.

Monitoring koncentrować się będzie na corocznej analizie wskaźników realizacji poszczególnych celów Programu. Podstawowym dokumentem w procesie monitoringu i ewaluacji będzie raport roczny z realizacji Programu rewitalizacji sporządzany przez Pełnomocnika ds. Rewitalizacji. Okresem monitorowania będzie rok kalendarzowy i raport będzie sporządzany w terminie do końca roku następującego po okresie będącym przedmiotem monitorowania. Dokument ten będzie powstawał w oparciu o dane statystyczne oraz dane zawarte w raportach z realizacji zadań rewitalizacyjnych przygotowanych przez podmioty zaangażowane w realizację Programu. Pozyskiwane od podmiotów odpowiedzialnych za realizacje projektów rewitalizacyjnych dane będą dotyczyły m. in.: realizacji harmonogramu, wskaźników, zidentyfikowanych nieprawidłowości na etapie realizacji, działań niezbędnych do realizacji, nakładów poniesionych na realizację. Roczny raport stanowić będzie podstawę do podejmowania ewentualnych działań korygujących. Dokument będzie zawierał najważniejsze wnioski wyciągnięte w oparciu o ewaluację realizacji wskaźników programu. Będzie to podsumowanie pozwalające na wykazanie uzyskanych efektów oraz eliminację nieprawidłowości poprawiające tym samym skuteczność realizacji założeń programu rewitalizacji.

Raport będzie przekazywany Komitetowi Rewitalizacji, który na podstawie informacji w nim zawartych wskazuje możliwe działanie mające na celu usunięcie ewentualnych nieprawidłowości .

Na bazie raportów Burmistrz Gminy i Miasta, zgodnie z art.. 22. Ust. 1. Ustawy o rewitalizacji dokonuje raz na trzy lata oceny aktualności i stopnia realizacji Programu. Ocena sporządzona przez Burmistrza podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, ocena poszczególnych projektów rewitalizacyjnych będzie dokonywana zarówno przed realizacją (ex-ante), w trakcie jej trwania

oraz po zakończeniu realizacji. W ramach standaryzacji oceny oraz zestawienia wymiernych efektów Programu, przyjęto wskaźniki osiągnięcia celu. Ich wartości będą podstawą do dokonania ewaluacji poszczególnych zadań, a tym samym i realizacji całego Programu. Ocenie będą także podlegały niewymierne skutki programu, których nie można opisać za pomocą wskaźników i wartości liczbowych. Podstawą jej dokonania będą konsultacje społeczne, w formie badania ankietowego, których wyniki nie tylko pozwolą na rzetelną ocenę procesu rewitalizacji i jego wpływu na życie mieszkańców, lecz także umożliwią określenie kierunków działań na lata następne. Kompleksowy system oceny pozwoli na minimalizację ryzyka niepowodzenia lub nieosiągnięcia wszystkich zaplanowanych efektów.

Przyjęto wskaźniki oceny i monitorowania Programu Rewitalizacji dla poszczególnych celów. Wartość bazowa zostanie przyjęta w momencie rozpoczęcia procesu rewitalizacji lub rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Wskaźnikom nie przypisano określonej wartości docelowej, badana będzie ich zmiana w stosunku do wartości początkowej (wzrost lub spadek).

Tabela 11.Wskaźniki realizacji poszczególnych celów

SFERA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	SFERA PRZESTRZENNO- TECHNICZNA
CEL STRATEGICZNY I Wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału w procesie generowania pozytywnych zjawisk sfery społecznej i gospodarczej	CEL STRATEGICZNY II Wzmocnienie funkcjonalności przestrzeni obszaru i poprawa stanu jego infrastruktury w celu zwiększenia jego roli jako centrum gminy i miasta
I.1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej I. 2. Rozwój usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym I.3. Aktywne działania na rzecz walki z bezrobociem I.4. Tworzenie dogodnych warunków do rozwoju działalności organizacji pozarządowych i lepsze dostosowanie ich aktywności do istniejących potrzeb I.5. Wykorzystanie posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, w szczególności branży turystycznej	II.1. Rozwój infrastruktury społecznej służącej realizacji przedsięwzięć o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjno-sportowym II.2. Wzmocnienie turystycznych, rekreacyjnych i społecznych funkcji przestrzeni obszaru rewitalizacji II.3. Efektywne wykorzystanie przestrzeni i obiektów niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych na rzecz sfery społecznej i gospodarczej II.4. Wzmocnienie funkcji ulicy Rynek jako miejskiego i gminnego centrum II.5. Poprawa komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami obszaru oraz poprawa dostępności miejsc parkingowych
Wzrost liczby przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;	Wzrost liczby obiektów zagospodarowanych na cele społeczne, edukacyjne, kulturalne,

Wzrost liczby zajęć o charakterze kulturalnym, społecznym, integracyjnym; Wzrost liczby dostępnych usług z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym Wzrost liczby przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, społecznym, integracyjnym dla rodzin z dziećmi Wzrost liczby działań mających na celu walkę z bezrobociem; Spadek liczby bezrobotnych; Wzrost liczby przedsięwzięć promujących atrakcyjność gminy; Wzrost liczby przedsiębiorstw ukierunkowanych na obsługę turystów; Wzrost liczby turystów Wzrost liczby dzieci objętych opieką przedszkolną Wzrost liczby dzieci ze specjalnymi potrzebami objętych opieką przedszkolną Wzrost liczby dzieci objętych opieką żłobka Wzrost liczby osób objętych wsparciem społecznym Wzrost liczby organizacji pozarządowych i grup nieformalnych korzystających ze wsparcia	rekreacyjno-sportowe; Wzrost liczby wyremontowanych/ zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej, Wzrost liczby miejsc wyposażonych w infrastrukturę rekreacyjną i turystyczną; Wzrost długości ciągów komunikacyjnych w centrum; Wzrost liczby miejsc parkingowych

Za wykonanie poszczególnych zaleceń Burmistrza po dokonanej ocenie odpowiedzialny będzie Zespół ds. Rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji, w przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, Burmistrz występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę.

12. Partycypacja społeczna

W procesie planowania rewitalizacji zaplanowano działania związane z włączeniem społeczności lokalnej w proces współtworzenia Programu. Przedsięwzięcia partycypacyjne miały wymiar zarówno edukacyjny, jak i twórczy, związany z określeniem potencjałów i potrzeb, poczuciem sprawstwa i wzięcia odpowiedzialności za wykreowane pomysły.

Art. 5 Ustawy z dnia o rewitalizacji 9 października 2015 o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz.1777) wskazuje, iż partycypacja obejmuje wszystkie etapy opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Zastosowane metody i narzędzia w procesie partycypacji miały zapewnić zapisane w ustawie zadania, w tym aktywny udział interesariuszy w celu poznania ich potrzeb i oczekiwań, zapoznać z istotą, celami i zasadami prowadzenia rewitalizacji, służyć dialogowi i integracji wokół rewitalizacji, umożliwić wypowiedzenie się w tematach związanych z rewitalizacją.

Art. 6 Ustawy o rewitalizacji wskazuje na formy umożliwiające właściwe prowadzenie partycypacji. Samorząd Dobczyc wykorzystał następujące: spotkania, warsztaty, spacer studyjny, ankiety, wywiady, wykorzystanie grup przedstawicielskich i zbieranie uwag ustnych.

W ramach zaplanowanych działań partycypacyjnych odbyło się 7 kawiarenek rewitalizacyjnych, 3 warsztaty tematyczne, spacer badawczy i warsztat oceny zaproponowanych przez mieszkańców oraz instytucje i organizacje zadań rewitalizacyjnych. W działaniach wzięło udział około 540 osób. Informacje o wydarzeniach oraz relacje regularnie pojawiały się na stronie internetowej i na Facebooku.

KAWIARENKI REWITALIZACYJNE.

Kawiarenka rewitalizacyjna umiejscowiona była na terenie Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Dobczycach, na terenie Regionalnego Centrum Oświatowo-Sportowego, który jest efektem poprzedniej rewitalizacji w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Celem spotkań w kawiarence było stworzenie przestrzeni do dyskusji z mieszkańcami – interesariuszami rewitalizacji i wypracowanie pomysłów na działania, które mają za zadanie poprawę jakości życia, przestrzeni, gospodarki.

Wnętrze kawiarenki wyposażone było m.in. w fotogramy prezentujące mapy z obszarami rewitalizacji.

- Kawiarenka 1; Otwarcie punktu konsultacyjnego; 28.10.2016 r., godz. 14.00- 17.00. Spotkanie miało wymiar edukacyjny. Celem spotkania było poinformowanie uczestników, czym jest rewitalizacja, obszar zdegradowany i delimitacja obszaru do rewitalizacji. Zebrano również oczekiwania dotyczące tematyki kolejnych spotkań. Na wniosek mieszkańców dopasowano godziny otwarcia kawiarenki. Kawiarenkę odwiedziło 18 osób.
- Kawiarenka 2; Aktywności w Regionalnym Centrum Oświatowo – Sportowym w Dobczycach; 04.11.2016 r., godz. 15.30 – 18.30.

  Uczestnikom kawiarenki zostały zaprezentowane założenia związane z rewitalizacją w poprzedniej i obecnej perspektywie finansowej. W dyskusji mocny akcent położono na elementy charakterystyczne dla skutecznej rewitalizacji, m.in. planowanie oparte na diagnozie, włączeniu społecznym, partycypacji, kompleksowości, partnerstwie i wielopodmiotowym zarządzaniu. W rozmowach podjęto temat Regionalnego Centrum Oświatowo-Sportowego w Dobczycach, jako sukcesu Lokalnego Programu Rewitalizacji Dobczyc w latach 2007 – 2012, podkreślając, że piękny obiekt „żyje" dzięki aktywności przebywających w nim mieszkańców i jednostek. W ramach dyskusji uczestnicy pozytywnie ocenili dotychczasowe działania prowadzone w RCOS przez jednostki, które znalazły miejsce w obiekcie, takie jak: Gimnazjum, Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Miejską Bibliotekę Publiczną i Szkołę Muzyczną I Stopnia w Dobczycach, a także Rucola Caffee. Przeprowadzone rozmowy i ankiety wskazały na takie potrzeby jak: zorganizowanie zajęć dla osób niepełnosprawnych, zagospodarowanie świetlicy na zajęcia dla młodych rodziców z dziećmi.

  Kawiarenkę odwiedziło 25 osób.
- Kawiarenka 3. Dobczyce przyjazne dzieciom i rodzinom; 18.11.2016 r., godz. 15:30 - 18:30.

  Kawiarenkę odwiedziło 21 osób. Uczestnikom przybliżono idę rewitalizacji. Zaprezentowano obszar rewitalizacji. Dyskutowano na temat pomysłów rodziców i nauczycieli związanych z przestrzenią i działaniami społecznymi i edukacyjnymi, które mogą zgłosić w ramach kart projektów do Gminnego Programu Rewitalizacji.

Uczestnicy spotkania zwracali uwagę na potrzebę integrowania działań aktywnych mieszkańców i instytucji, łączenia zasobów i podjęcie wspólnych przedsięwzięć służących rozszerzeniu oferty twórczego zagospodarowania czasu wolnego najmłodszych oraz budowanie systemu wsparcia dla matek wracających na rynek pracy po urlopach macierzyńskich i wychowawczych. Uczestniczki spotkania wskazywały na możliwość oddolnego zaangażowania się mieszkańców w działania i na przestrzeń do współpracy z instytucjami i organizacjami realizującymi zbliżone cele. Wskazano również na konieczność otworzenia w Dobczycach żłobka i utworzenia bądź wykorzystania przestrzeni w RCOS na działania grup nieformalnych rodziców. Ważne dla rodziców i nauczycieli jest podniesienia jakości infrastruktury opieki nad dziećmi i terenów rekreacyjnych. Rodzice i nauczyciele, zgłaszali chęć podnoszenia kompetencji wychowawczych i edukacyjnych wśród rodziców i nauczycieli.

Pojawiały się propozycje aktywności związanych z działaniami międzypokoleniowymi, integrującymi mieszkańców często opartych na lokalnych potencjałach (szachy, park), a także związane z holistycznym rozwojem dzieci.

- Kawiarenka 4. Wokół aktywności społecznej i obywatelskiej; 25.11.2016, godz. 15.30 – 18.30.

  Na spotkaniu byli obecni przedstawiciele następujących organizacji i grup nieformalnych: KAT Dobczyce, DKT TOP SPIN, OSP Dobczyce, Zespół Taneczny INTOX, Rozbiegane Dobczyce, Miejska Biblioteka Publiczna w Dobczycach, Konstruktorzy Marzeń. Podczas spotkania dyskutowano wokół pomysłu zidentyfikowanego na etapie tworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych czyli utworzenia Centrum Wsparcia Aktywności Obywatelskiej w Dobczycach. Pytania wokół których toczyła się dyskusja to jakie funkcje powinno pełnić, na jakie potrzeby powinna odpowiadać? Co powinno być tematem spotkania aby przyciągnąć ludzi? Czy to ma być centrum organizacji pozarządowych czy wsparcia organizacji pozarządowych? Zdaniem uczestników powinno to być miejsce sieciowania organizacji, spotykania się różnych pomysłów, przedsięwzięć planowanych przez NGO projektów. Pomysły w które uczestnicy chcieliby się włączyć w ramach Centrum to regranting inicjatywa lokalna i ścieżki tematyczne. Zaproponowano, aby wykorzystać świetlicę w RCOSie na Kawiarenkę obywatelską i przeznaczyć to miejsce na spotkania NGO i aktywnych mieszkańców.

Kawiarenkę odwiedziło 21 osób.

- Kawiarenka 5. Aktywność rodzicielska; 02.12.2016; godz. 15.30 – 18.30

  W spotkaniu uczestniczyli dyrektorzy i pracownicy przedszkoli samorządowych nr 1 i 3 w Dobczycach oraz panie z Dobczyckiego Klubu Mam. Podczas kawiarenki omówione zostały karty projektów, które zostaną włączone do Gminnego Programu Rewitalizacji. Wypracowane projekty dotyczą aktywności intelektualnych i społecznych już od najmłodszych lat: „Akademia Szachowa" (rozgrywki żywych szachów, zawody szachowe, kółka szachowe, imprezy szachowe dla całych rodzin); „Przyjazne gabinety" (stworzenie gabinetów logopedycznych i terapeutycznych); żłobek, „Dawniej i dziś" (łączenie pokoleń – spotkania z wychowankami PS nr 1, którzy będą pokazywać dzieciom dawne zabawy i opowiadać o czasie spędzonym w przedszkolu);„Edukowanie przyjazne dzieciom" (warsztaty uczące wychowywać zgodnie z filozofią Marii Montessori, trening skutecznego rodzica); Park doświadczeń, ogród sensoryczny; „Baby kino". W kawiarence wzięło udział 27 osób.

- Kawiarenka 6. Aktywny senior; 09.12.2016, godz. 15:30 do 18:30.

  Uczestniczącym w spotkaniu przybliżono tematykę rewitalizacji, zaprezentowano statystyki dotyczące demografii Miasta i Gminy Dobczyc oraz dane dotyczące aktywności seniorów w Małopolsce. Dyskusja dotyczyła rewitalizacji w Dobczycach, obszarów rewitalizacji, planów dla obiektów i przestrzeni publicznych w tych obszarach z perspektywy seniorów, ale również rodzin. Uczestnicy wypracowali pomysły na akcje i działania społeczne realizowane przez seniorów, m.in. Dzień serdeczności (aby ludzie zaczęli się do siebie uśmiechać, ufać sobie), Bank Czasu, Usługi różne (spółdzielnia -w której można byłoby zamówić usługi nie tylko dla seniorów), Gminna Rada Seniorów. W kawiarence wzięło udział 20 osób.

- Kawiarenka 7. Życie w dobczyckim rynku; 16.12.2016; godz. 15.30 – 18.30

  Celem spotkania było zwiększenie wiedzy na temat przestrzeni publicznej jaką jest centrum i rynek w Dobczycach, zwiększenie świadomości i zaangażowania społecznego w działania na rzecz dobra wspólnego jakim jest centrum Dobczyc. Podczas spaceru badawczego i kawiarenek rewitalizacyjnych temat rynku dobczyckiego i centrum pojawiał się często, co świadczy o tym, że ta przestrzeń publiczna jest dla mieszkańców bardzo ważna. Tematyka kawiarenki dotyczyła funkcji jaką ma pełnić rynek w Dobczycach.

2 grudnia 2016 roku, odwiedzono część przedsiębiorców pracujących wokół rynku, aby zapytać ich o ich funkcjonowanie w rynku, o spostrzeżenia dotyczące jakości przestrzeni publicznej, jaką stanowi rynek. Jednocześnie spacer wykorzystano jako możliwość zaproszenia przedsiębiorców do kawiarenki rewitalizacyjnej 16.12.2016.

Podczas kawiarenki zaprezentowano film „Krajobraz mojego miasta" przygotowany przez Narodowy Instytut Dziedzictwa na zlecenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, którego pomysłodawczynią jest Generalna Konserwator Zabytków prof. Magdalena Gawin. https://www.youtube.com/watch?v=FhGHro6iqU4.

Uczestnicy wysłuchali wykładu architekta Arkadiusza Kolińskiego nt. dobczyckiego rynku i jego historii. Przybyli mieszkańcy, a wśród nich przedsiębiorcy i pracownicy Urzędu Miasta i Gminy wzięli udział w pracach warsztatowych w oparciu o cechy dobrej przestrzeni opracowane na podstawie badań ujętych w publikacji: Jak przetworzyć Miejsce, Project for Public Spaces, Inc. Wydanie polskie – Fundacja Partnerstwo dla Środowiska.

Kawiarenkę odwiedziło 29 osób.

WARSZTATY

- 1 Warsztat - Dobczyce moje miasto; Kawiarenka rewitalizacyjna, 18.11.2016, godz. 11.00 – 15.00.

  W warsztacie wzięli udział przedstawiciel i przedstawicielki z Gimnazjum im. Jana Pawła II i Zespołu Szkół im. Ks. Józefa Tischnera w Dobczycach oraz Urzędu Miasta i Gminy w Dobczycach. Młodzież pracowała warsztatowo wokół 3 tematów:

  - Dobczyce moje miasto - miejsca które lubię, z których jestem dumna/dumny
  - Dobczyce moje miasto - miejsca naszych/młodzieżowych aktywności
  - Dobczyce - moje miasto za 10-15 lat.

- Celem warsztatu było wskazanie, które miejsca w Dobczycach stanowią potencjał w oczach młodych ludzi, które są im bliskie i są z nich dumni. Młodzi ludzie wyrazili również swoje zdanie na temat zmian w przestrzeni, które są dla nich ważne, by mogli się Dobczycach rozwijać i realizować swoje pasje i marzenia.

  W warsztacie wzięło udział 40 osób.

- 2 Warsztat - Rozwój branży turystycznej w gminie; Kawiarenka rewitalizacyjna, 22.11.2016, godz. 15.30 – 19.30;

  W warsztacie uczestniczyli przedsiębiorcy związani z branżą turystyczną, zainteresowani mieszkańcy oraz przedstawiciele organizacji i Urzędu Gminy. Spotkanie rozpoczęło się prezentacją nt. procesu wypracowania Gminnego Programu Rewitalizacji oraz planowanych inwestycji zawartych w Planie Rozwoju Zbiornika Dobczyckiego. Dyskusja dotyczyła koncepcji rozwoju turystyki w gminie Dobczyce. Uczestnicy wskazywali na rozwój ekoturystyki. Zastanawiali się nad kierunkami rozwoju turystyki (edukacja, sport). Rozmowy dotyczyły także funkcji, które może pełnić Charstek, jako obszar rewitalizacji.

  W warsztatach wzięły udział 24 osoby.

- 3 Warsztat – Centrum Usług Społecznych; Kawiarenka rewitalizacyjna, 02.12.2016, godz. 09.00 – 12.00

  Uczestnicy warsztatu pracowali nad utworzeniem Centrum Usług Społecznych jako miejsca gdzie świadczona będzie profesjonalnie pomoc na rzecz integracji mieszkańców i poprawy jakości ich życia. Działalność CUS miałaby wykraczać poza obecną działalność MGOPS. Szansą na poszerzenie działalności byłaby współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej i integracji społecznej oraz wolontariuszami.

  CUS mogłoby wypełniać różne zadania i funkcje. Centrum Usług Społecznych w zamyśle uczestników i chętnych do jego utworzenia ma być interdyscyplinarne, kompleksowe, fachowe.

  Dyskutowano również nad rozwiązaniami organizacyjnymi, obawami i wątpliwościami. Uczestnicy warsztatu podjęli decyzję dotyczącą struktury pracy na koncepcją CUS.

  W warsztatach uczestniczyło 15 osób

SPACER BADAWCZY I PIKNIK ARTYSTYCZNY

- Spacer badawczy oraz piknik; 12.11.2016; godz. 11.00 – 19.00; spacer badawczy: 14.00 – 16.30.

  Spacer badawczy to interaktywna, terenowa metoda pytania mieszkańców o ich opinie w jakiejś kwestii, pozwala na mapowanie konkretnych miejsc i elementów wymagających interwencji, badanie odczuć, potrzeb badanych osób dotyczących różnych aspektów przestrzeni. Trasa spaceru badawczego obejmowała miejsca

ważne dla społeczności lokalnej, mieszczące się w obszarze rewitalizowanym. Spacer prowadzili mieszkańcy Dobczyc inż. arch. Arkadiusz Koliński i dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej Paweł Piwowarczyk. Narracja spaceru budowana była w odniesieniu do historii i potencjału miejsc, a także inspirowała uczestników do pomysłów nad zmianą i ulepszeniem obiektów i przestrzeni publicznej. Ze względu na złą aurę, uczestnicy odbyli z przewodnikami spacer wirtualny.

Po jego zakończeniu rozpoczęła się dyskusja związana z poszukiwaniem nowych rozwiązań, funkcji i zmian związanych z miejscami objętymi rewitalizacją, z mocnym akcentem na Centrum Dobczyc i Charstek. Do wskazania pomysłów wykorzystano również fotogramy i mapy miejsc związanych z obszarem rewitalizacji, na których mieszkańcy podczas wydarzeń i kawiarenek mogli zamieszczać swoje pomysły.

Po zakończonym spacerze, uczestnicy mogli na sali widowiskowej dowiedzieć się o działaniach i aktywnościach realizowanych w Regionalnym Centrum Oświatowo – Sportowym. RCOS jest efektem realizowanego wcześniej Lokalnego Programu Rewitalizacji.

W spacerze badawczym uczestniczyły 52 osoby, w drugiej części spotkania „pikniku artystycznym" uczestniczyło ponad 100 osób.

AKCJA BEZPOŚREDNIA

- AKCJA BEZPOŚREDNIA, 2.12.2016, godz.12.00 – 14.00.

  Akcja bezpośrednia została skierowana do przedsiębiorców pracujących w rynku dobczyckim. Respondentom zadawane były pytania: Jak się Państwu pracuje w Dobczycach? Co sprzyja/ co przeszkadza/utrudnia? Jak Państwo widzą przyszłość (rozwój) Centrum Dobczyc? Jak Państwo widzą przyszłość tego obszaru? Z konsultacji społecznych płyną wnioski, że mieszkańcy chcieliby, aby Centrum Dobczyc w większym stopniu był miejscem spotkań mieszkańców, miejscem spacerów, spędzania wolnego czasu, wizytówką dla turystów. Co Państwo na to? Co należy zrobić aby tak się stało? Czy w Pana/Pani opinii da się pogodzić potrzeby różnych osób, które użytkują Centrum – pieszych, kierowców, przedsiębiorców, mieszkańców, turystów. Gmina chcę tworzyć sprzyjające warunki do rozwoju przedsiębiorczości, chce wspierać przedsiębiorców. Jakiego wsparcia oczekują Państwo? Co może zrobić samorząd

dla Państwa? Akcja miała służyć również zaproszeniu przedsiębiorców do kawiarenki rewitalizacyjnej 16.12.2016 roku podczas której miała się odbyć dyskusja na temat funkcji, jaki ma pełnić rynek i centrum.
W akcji bezpośredniej wzięło udział 12 osób.

OCENA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

- WARSZTATY - OCENA ZADAŃ REWITALIZACYJNYCH. PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ PARTYCYPACYJNYCH. 17.12.2016, godz. 15.45 – 19.00.
  Mieszkańcy w holu RCOS zapoznawali się ze zgłoszonymi do Gminnego Programu Rewitalizacji kartami projektów. Każdy mógł wyrazić swoją opinię, przydzielając dla trzech najlepszych zadań od 1 do 3 punktów. Zaprezentowano 20 projektów. Zwycięzcą okazał się projekt „Parku sensorycznego", służący zwiększeniu możliwości aktywnego spędzania czasu oraz rozwoju zmysłów. Kolejne, najwyżej ocenione projekty to: „Akademia Młodego Robotyka" oraz „Teatrzyk dla najmłodszych".
- Dla najmłodszych przygotowano liczne atrakcje, w tym animacje i gry. Zwieńczeniem sobotniego popołudnia był quiz rewitalizacyjny z atrakcyjnymi nagrodami oraz projekcja filmu „Wakacje Mikołajka".
- W warsztatach (od 15:45 do 17:00) oraz imprezie integracyjno-promocyjnej (od 17:00 do 19:00) uczestniczyło łącznie około 200 osób, w tym aktywnie w prace warsztatowe włączyło się 57 osób.
- W trakcie działań partycypacyjnych interesariusze mogli się wypowiedzieć: co lubią i o czym marzą w Dobczycach. W tym przypadku została wykorzystana metoda zdań niedokończonych.

Gmina Dobczyce dysponuje materiałami i raportami ze wszystkich ww. form partycypacji.

13. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Zgodnie z artykułem 21. Ustawy o rewitalizacji, Rada Miejska wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2016.1870 t.j.). Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie będą wystarczające do wpisania ich do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, Rada Miejska wprowadzi przedsięwzięcia do tego załącznika niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.

W Gminnym Programie Rewitalizacji nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia października 2015 r.

W przypadku niezamieszkałego obszaru rewitalizacji (obszar Charstek) wskazana będzie zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego w formie tzw. zmiany punktowej, co zostanie przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 Ustawy o rewitalizacji, do 3 miesięcy od daty uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji powołany zostanie Komitet Rewitalizacji. Zgodnie z art. 7 ust. 1 stanowi on forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza. Na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji uwzględniono Komitet Rewitalizacji w Systemie oceny i monitorowania oraz w Opisie struktury zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji.

14. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji nie wymaga wprowadzania zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dla obszaru Dobczyce Centrum oraz przedsięwzięć realizowanych poza obszarem rewitalizacji. W przypadku niezamieszkałego obszaru rewitalizacji (obszar Charstek) należy przeanalizować zasadność zmiany Studium, co zostanie przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem.

Gminny Program Rewitalizacji nie wymaga wprowadzenia zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Dobczyce Centrum oraz przedsięwzięć realizowanych poza obszarem rewitalizacji. W przypadku niezamieszkałego obszaru rewitalizacji (obszar Charstek) wskazana będzie zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego w formie tzw. zmiany punktowej, co zostanie przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji nie wymaga uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

15. Załącznik graficzny

Mapa pokazująca podstawowe kierunki zmian funkcjonalno - przestrzennych

skala 1:20000

(pomniejszona do wydruku do skali 1:5000)

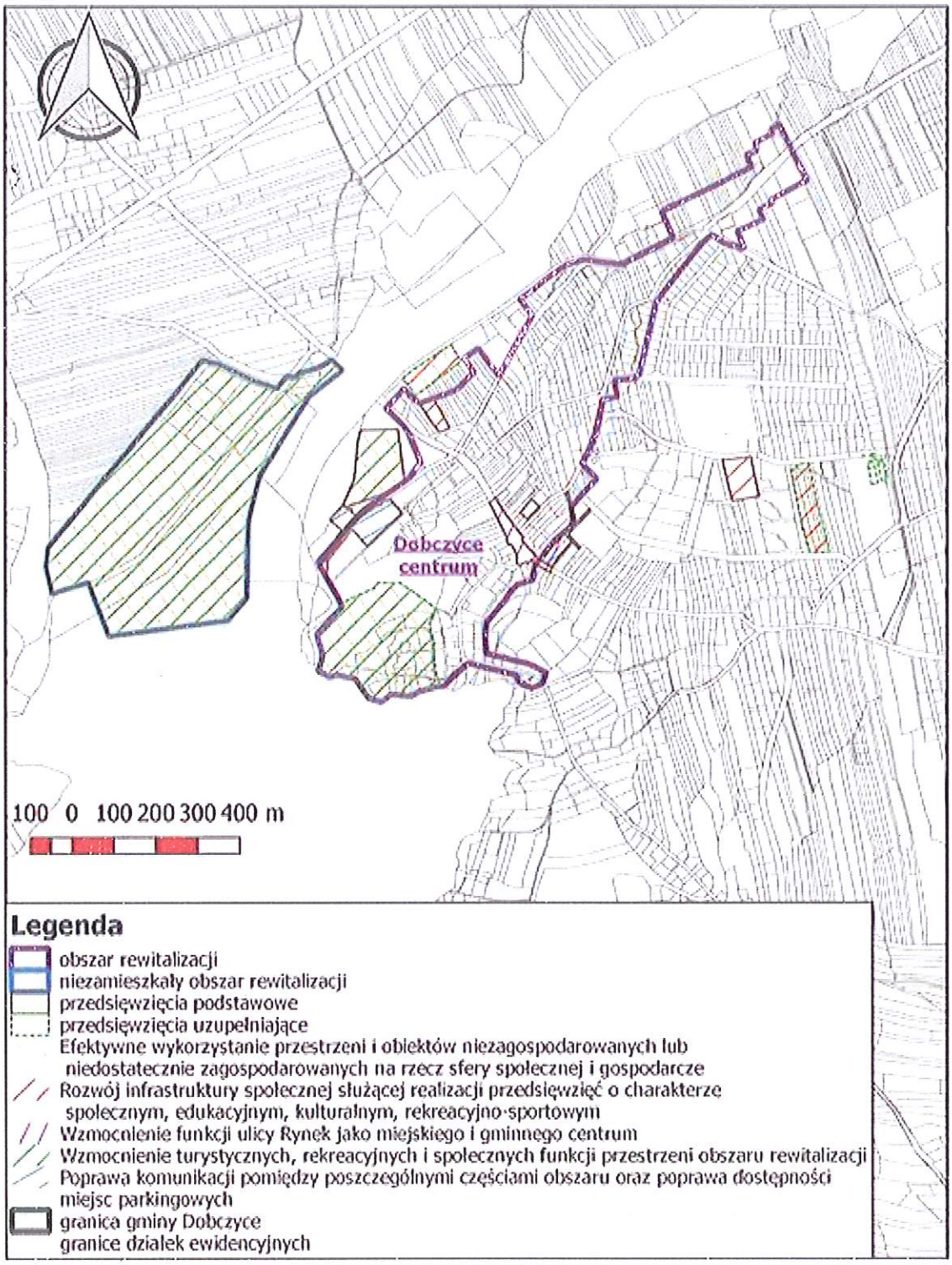

SPIS TABEL

Tabela 1. Wynik przeprowadzonej delimitacji i diagnozy obszaru zdegradowanego 6
Tabela 2. Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji 7
Tabela 3. Zestawienie problemów i potencjałów sfery społeczno-gospodarczej 58
Tabela 4. Zestawienie problemów i potencjałów sfery przestrzenno-technicznej 59
Tabela 5. Powiązania celów Gminnego Programu Rewitalizacji z celami określonymi w Strategii Rozwoju Gminy 60
Tabela 6. Powiązania celów Gminnego Programu Rewitalizacji z celami określonymi w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych 62
Tabela 7. Cele strategiczne 67
Tabela 8. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w latach 2017-2023 72
Tabela 9. Lista uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych w latach 2017-2023 88
Tabela 10. Finansowanie przedsięwzięć podstawowych 106
Tabela 11.Wskaźniki realizacji poszczególnych celów 119

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Jednostki urbanistyczne gminy Dobczyce 9
Rysunek 2. Obszar Dobczyce Centrum 12
Rysunek 3. Obszar rewitalizacji 13
Rysunek 4. Mapa poglądowa obszaru gminy z zaznaczonym obszarem rewitalizacji 14
Rysunek 5. Kartogram przestawiający wartości syntetycznego wskaźnika rozwoju społecznego dla poszczególnych jednostek urbanistycznych 40
Rysunek 6. Kartogram przestawiający wartości wskaźnika dla sfery gospodarczej w poszczególnych jednostkach urbanistycznych 42
Rysunek 7. Kartogram przestawiający wartości wskaźnika dla sfery środowiskowej w poszczególnych jednostkach urbanistycznych 46
Rysunek 8. Kartogram przestawiający wartości wskaźnika dla sfery technicznej w poszczególnych jednostkach urbanistycznych 48
Rysunek 9. Obszar Dobczyce Centrum z zaznaczonym miejscem koncentracji zabudowy w centrum 50
Rysunek 10. Cele operacyjne i kierunki działań 68
Rysunek 11. Mapa poglądowa obszaru rewitalizacji z oznaczonymi lokalizacjami przedsięwzięć rewitalizacyjnych 98
Rysunek 12.Mechanizm integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych 100
Rysunek 13. Schemat zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji 116

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności poszczególnych jednostek urbanistycznych gminy Dobczyce 15
Wykres 2. Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce 16
Wykres 3. Porównanie liczby bezrobotnych na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 17
Wykres 4. Liczba bezrobotnych do 30-tego roku życia na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce 18
Wykres 5. Porównanie liczby bezrobotnych do 30-tego roku życia na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 19
Wykres 6. Liczba bezrobotnych powyżej 50-tego roku życia na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce 19
Wykres 7. Porównanie liczby bezrobotnych powyżej 50-tego roku życia na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 20
Wykres 8. Liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce 21
Wykres 9. Porównanie liczby długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 22
Wykres 10. Liczba osób objętych świadczeniami MGOPS na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce 24
Wykres 11. Porównanie liczby objętych świadczeniami MGOPS na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 25
Wykres 12. Liczba osób otrzymujących zasiłki na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce 26
Wykres 13. Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 27
Wykres 14. Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki stałe na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 27
Wykres 15. Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 28
Wykres 16. Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki celowe na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 28
Wykres 17. Porównanie liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 29
Wykres 18. Porównanie liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 29
Wykres 19. Porównanie liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 30
Wykres 20. Porównanie liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 31
Wykres 21. Porównanie liczby osób otrzymujących wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 31

Wykres 22. Liczba wykroczeń na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce 32
Wykres 23. Porównanie liczby wykroczeń (bez wykroczeń drogowych) na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 33
Wykres 24. Porównanie liczby wystąpień przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 34
Wykres 25. Porównanie liczby wystąpień problemów z alkoholem na 1000 mieszkańców w obszarze Dobczyce Centrum oraz średniej dla gminy 35
Wykres 26. Porównanie wyników sprawdzianu szóstoklasistów dla obszaru Dobczyce Centrum i średniej gminnej 36
Wykres 27. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 roku 37
Wykres 28. Porównanie frekwencji wyborczej dla obszaru Dobczyce Centrum i średniej gminnej 38
Wykres 29. Liczba stowarzyszeń na 1000 osób w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce 38
Wykres 30. Porównanie liczby stowarzyszeń dla obszaru Dobczyce Centrum i średniej gminnej 39
Wykres 31. Liczba przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców w jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce 41
Wykres 32. Porównanie liczby przedsiębiorstw dla obszaru Dobczyce Centrum i średniej gminnej 43
Wykres 33. Wielkość emisji powierzchniowej PM (kg/rok) 45
Wykres 34. Długość dróg gminnych wymagających remontu w poszczególnych jednostkach urbanistycznych gminy Dobczyce 47

V-ce Przewodniczący
Rady Miejskiej w Dobczycach
Czesław Leszczyński